

,03/11/2020

. :2216976

μ : &

: :2103382302-

244/ :2103382140/ & :2103382122,-441/ :2103382413,-

475/ :2103382443/ :2103382241,-107

Fax: 2103616464

E-mail: info@acci.gr

μ μ μ (. . .), μ μ
μ . . ,

DELPHIS AIRCONDITIONING REFRIGERATION-BUILDING SERVICES S.A. μ **568201000.**

03/11/2020 μ μ μ (. . .), μ μ
, :

) μ 2340749 μ 21/10/2020 μ
μ μ μ 01/01/2019 31/12/2019.

) μ 2340750 21/10/2020 μ μ
μ 01/01/2020 31/12/2020:

:

- / . , , μ μ
μ 36951.

μ :

- / . , , μ μ μ
22041.

μ μ μ μ
μ .

H μ <https://www.businessregistry.gr/publicity>

μ μ μ

102

.4635/2019 μ μ μ

Δ.ΔΑΣΚΑΛΟΠΟΥΛΟΣ
ΑΝΩΝΥΜΗ ΕΜΠΟΡΙΚΗ ΕΤΑΙΡΕΙΑ ΚΛΙΜΑΤΙΣΜΟΥ

Ετήσιες Οικονομικές Καταστάσεις
για τη χρήση 2019
(από 1^η Ιανουαρίου έως 31^η Δεκεμβρίου 2019)
με βάση τα Διεθνή Πρότυπα Χρηματοοικονομικής Αναφοράς

Ν. Κηφισιά
Αύγουστος 2020

ΠΙΝΑΚΑΣ ΠΕΡΙΕΧΟΜΕΝΩΝ

1. Έκθεση Διαχείρισης Διοικητικού Συμβουλίου.....	4
2. Έκθεση Ελέγχου Ανεξάρτητου Ορκωτού Ελεγκτή Λογιστή.....	13
3. Οικονομικές Καταστάσεις.....	16
Κατάσταση Χρηματοοικονομικής Θέσης (ποσά σε €)	16
Κατάσταση Συνολικού Εισοδήματος (ποσά σε €).....	17
Κατάσταση Μεταβολών Ιδίων Κεφαλαίων – Όμιλος (ποσά σε €).....	18
Κατάσταση Μεταβολών Ιδίων Κεφαλαίων – Εταιρεία (ποσά σε €)	19
Κατάσταση ταμειακών ροών (ποσά σε €)	21
4. Γενικές πληροφορίες	22
5. Ακολουθούμενες λογιστικές αρχές	22
6. Διαχείριση χρηματοοικονομικού κινδύνου	44
7. Σημειώσεις επί των οικονομικών καταστάσεων.....	48
7.1. Ενσώματα πάγια.....	48
7.2. Άυλα περιουσιακά στοιχεία.....	49
7.3. Περιουσιακά στοιχεία με δικαίωμα χρήσης	50
7.4. Επενδύσεις σε θυγατρικές εταιρείες	50
7.5. Λοιπές απαιτήσεις.....	50
7.6. Αποθέματα.....	51
7.7. Πελάτες και λοιπές εμπορικές απαιτήσεις.....	51
7.8. Λοιπές απαιτήσεις.....	52
7.9. Ταμιακά διαθέσιμα και ισοδύναμα αυτών.....	52
7.10. Μετοχικό κεφάλαιο.....	52
7.11. Λοιπά αποθεματικά & αποτελέσματα εις νέο	53
7.12. Προβλέψεις για παροχές στους εργαζόμενους.....	53
7.13. Μακροπρόθεσμες δανειακές υποχρεώσεις.....	55
7.14. Αναβαλλόμενες φορολογικές απαιτήσεις.....	55
7.15. Λοιπές μακροπρόθεσμες υποχρεώσεις	56
7.16. Υποχρεώσεις από μισθώσεις.....	56
7.17. Προμηθευτές και λοιπές υποχρεώσεις.....	57
7.18. Βραχυπρόθεσμες δανειακές υποχρεώσεις	57
7.19. Πωλήσεις.....	58
7.20. Άλλα έσοδα.....	58
7.21. Κόστος πωληθέντων- κόστος λειτουργίας.....	59
7.22. Άλλα έξοδα.....	60
7.23. Χρηματοοικονομικά έσοδα	60
7.24. Χρηματοοικονομικά έξοδα	61
7.25. Φόρος Εισοδήματος	61
7.26. Κέρδη ανά μετοχή.....	62
7.27. Μερίσματα.....	63
7.28. Ενδεχόμενες υποχρεώσεις	63
7.29. Συναλλαγές με συνδεδεμένα μέρη	64
7.30. Γεγονότα μετά την ημερομηνία του ισολογισμού.....	65
8. Διαδικτυακός τόπος ανάρτησης των Εταιρικών και ενοποιημένων Οικονομικών Καταστάσεων.....	66

Βεβαιώνεται ότι, οι συνημμένες ετήσιες οικονομικές καταστάσεις, είναι εκείνες που εγκρίθηκαν από το Διοικητικό Συμβούλιο της ανώνυμης εταιρείας «Δ.Δασκαλόπουλος Ανώνυμος Εμπορική Εταιρεία Κλιματισμού Α.Ε.», την 6^η Αυγούστου 2020 και έχουν δημοσιοποιηθεί με την ανάρτησή τους στο διαδίκτυο, στην διεύθυνση, www.delphisgroup.gr.

Εξ' όσων γνωρίζουμε οι ετήσιες οικονομικές καταστάσεις, που καταρτίστηκαν σύμφωνα με τα Διεθνή Πρότυπα Χρηματοοικονομικής Αναφοράς και παρατίθενται στις σελίδες από 16 έως και 65, απεικονίζουν κατά τρόπο αληθή τα στοιχεία του ενεργητικού και παθητικού, την καθαρή θέση και τα αποτελέσματα χρήσεως της μητρικής εταιρείας και του Ομίλου. Η έκθεση του διοικητικού συμβουλίου απεικονίζει κατά τρόπο αληθή την εξέλιξη, τις επιδόσεις και τη θέση της μητρικής εταιρείας και του Ομίλου, συμπεριλαμβανομένης της περιγραφής των κυριοτέρων κινδύνων και αβεβαιοτήτων που αντιμετωπίζουν.

Η Πρόεδρος του Διοικητικού Συμβουλίου

Ο Διευθύνων Σύμβουλος του Διοικητικού
Συμβουλίου

Αγγελική Δασκαλοπούλου
ΑΦΜ 067264294

Ευθύμιος Δασκαλόπουλος
ΑΦΜ 107076448

Η Υπεύθυνη Λογιστηρίου

Μπίρκου Γεωργία
ΑΦΜ. 059409520
ΑΡ. ΑΔΕΙΑΣ Α΄ ΤΑΞΗΣ 0069739

1. Έκθεση Διαχείρισης Διοικητικού Συμβουλίου

**ΕΤΗΣΙΑ ΕΚΘΕΣΗ ΔΙΑΧΕΙΡΙΣΗΣ ΤΟΥ ΔΙΟΙΚΗΤΙΚΟΥ ΣΥΜΒΟΥΛΙΟΥ
ΠΡΟΣ ΤΗΝ ΤΑΚΤΙΚΗ ΓΕΝΙΚΗ ΣΥΝΕΛΕΥΣΗ ΤΩΝ ΜΕΤΟΧΩΝ
ΕΠΙ ΤΟΥ ΙΣΟΛΟΓΙΣΜΟΥ ΚΑΙ ΤΩΝ ΑΠΟΤΕΛΕΣΜΑΤΩΝ ΧΡΗΣΗΣ
31.12.2019**

**1.ΕΞΕΛΙΞΗ ΤΩΝ ΕΡΓΑΣΙΩΝ ΤΟΥ ΟΜΙΛΟΥ ΓΙΑ ΤΗΝ ΚΛΕΙΟΜΕΝΗ ΧΡΗΣΗ ΑΠΟ 01.01.2019
ΕΩΣ 31.12.2019**

Ανάλυση χρηματοοικονομικών πληροφοριών

(α) Κύκλος εργασιών: Ο κύκλος εργασιών προήλθε αποκλειστικά από την μητρική εταιρεία και ανήλθε σε €9.685.774,17 και αυξήθηκε σε σχέση με την προηγούμενη χρήση που ανήλθε €8.624.530,79 κατά 12,3% περίπου. Η εταιρεία έχει αυξήσει τις πωλήσεις της, ενδυναμώνοντας το μερίδιό της στον τομέα του εμπορίου κλιματισμού. Η νέα συνεργασία με την Mitsubishi Electric ανοίγει μια αγορά €100εκ και ήδη από το 2019 προχωρά η στελέχωση των τμημάτων για την δυναμική ανάπτυξη στον τομέα αυτό. Στην εμπορική ψύξη, μετά τις εξαγορές που έλαβαν χώρα στον κλάδο των υπεραγορών λιανικής πώλησης και τις ανακαινίσεις καταστημάτων που έχουν ακολουθήσει, η αγορά παρουσιάζει μια κάμψη. Η εταιρεία διατήρησε τα επίπεδα πωλήσεων και αύξησε ελαφρά τα μερίδιά της.

(β) Μικτά κέρδη εκμετάλλευσης: Στην κλειόμενη χρήση το περιθώριο του μικτού κέρδους 13% μειώθηκε σε σχέση με τα επίπεδα της προηγούμενης χρήσης. Η μείωση του περιθωρίου του μικτού κέρδους της μητρικής εταιρείας το τελευταίο έτος οφείλεται στην συρρίκνωση της αγοράς ψύξης και στην συνειδητή διατήρηση των μεριδίων της εταιρείας, υπό συνθήκες αυξημένου ανταγωνισμού. Επίσης στην πρώτη χρονιά διανομής Mitsubishi η εταιρεία επένδυσε σε δύο έργα πρεστίζ για την ενίσχυση της εικόνας της στην αγορά, θυσιάζοντας ένα μέρος της κερδοφορίας της. Αναμένεται αντιστροφή και των δύο παραπάνω περιπτώσεων το 2020.

(γ) Αποτελέσματα προ τόκων, φόρων, επενδυτικών αποτελεσμάτων και αποσβέσεων EBITDA:

Τα αποτελέσματα προ τόκων, φόρων, επενδυτικών αποτελεσμάτων και αποσβέσεων ανήλθαν σε κέρδη €373 χιλ. έναντι περίπου €593 χιλ την προηγούμενη χρήση.

(δ) Καθαρά αποτελέσματα προ φόρων: Στην χρήση αυτή η μητρική εταιρεία παρουσίασε κέρδη €1.374,33 έναντι κερδών €287.692,85 στην προηγούμενη χρήση.

(ε) Καθαρά αποτελέσματα μετά από φόρους: Η μητρική εταιρεία παρουσίασε ζημιές €11.374,11, έναντι κερδών €185.314,61 στην προηγούμενη χρήση. Σε επίπεδο Ομίλου τα μεγέθη παραμένουν περίπου ίδια.

(στ) Αναπόσβεστα ενσώματα πάγια στοιχεία του Ενεργητικού: Κατά την 31.12.2019, τα αναπόσβεστα ενσώματα πάγια στοιχεία της εταιρείας ανέρχονταν σε €1.996.183,21 έναντι αυτών της προηγούμενης χρήσης που ήταν €2.024.536,00.

(ζ) Τραπεζικές υποχρεώσεις: Οι τραπεζικές υποχρεώσεις της μητρικής εταιρείας στην χρήση αυτή ανήλθαν στο ποσό € 2.125.735,74 έναντι της προηγούμενης χρήσης € 1.814.871,73 οι οποίες αναλύονται σε βραχυπρόθεσμες ποσού € 1.171.735,74 και μακροπρόθεσμες ποσού € 954.000,00.

(η) Ίδια κεφάλαια: Τα Ίδια Κεφάλαια ανέρχονται σε € 915.191,90 έναντι του ποσού των € 931.347,98 της προηγούμενης χρήσης αντιστοιχούν σε ποσοστό 11,6% του συνολικού παθητικού (άθροισμα ξένων και ιδίων κεφαλαίων) της μητρικής εταιρείας.

Τα κονδύλια που αναλύθηκαν ανωτέρω δεν διαφέρουν ουσιωδώς για την παρούσα χρήση από τα αντίστοιχα του Ομίλου. Ενοποιημένες οικονομικές καταστάσεις καταρτίζονται για 1η φορά την παρούσα χρήση, μετά την σύσταση θυγατρικής εντός της χρήσης και κατά συνέπεια δεν υπάρχουν συγκριτικά στοιχεία.

Επενδύσεις σε ενσώματα και ασώματα περιουσιακά στοιχεία

Κατά την παρούσα χρήση 31.12.2019 εκτός της αγοράς μικροεργαλείων και διαφόρων επίπλων και λοιπού εξοπλισμού, δεν διενεργήθηκαν άλλες σημαντικές επενδύσεις σε ενσώματα και άυλα περιουσιακά στοιχεία.

Σημαντικά γεγονότα κλειόμενης χρήσης.

Στη χρήση του 2019 πραγματοποιήθηκαν καινούργιες συμφωνίες για την αντιπροσώπευση brands, που ισχυροποιούν το χαρτοφυλάκιο των προσφερόμενων προϊόντων και μας κάνουν να αισιοδοξούμε για την μελλοντική ανάπτυξη της εταιρείας τόσο σε επίπεδο τζίρου όσο και σε επίπεδο κερδών. Η μητρική εταιρεία προχώρησε σε συμφωνία διανομής Πανελλαδικά των προϊόντων κλιματισμού Mitsubishi Electric. Πλέον η εταιρεία θα βρίσκεται μεταξύ των 4 διανομέων της Mitsubishi ανοίγοντας μια νέα αγορά περίπου €100εκ. Συγχρόνως συμπληρώνεται το portfolio των προϊόντων κλιματισμού και δημιουργούνται ευκαιρίες cross selling μεταξύ των κατηγοριών. Επιπλέον δημιουργήσαμε καινούργια εταιρεία με την επωνυμία DENKI ΜΟΝΟΠΡΟΣΩΠΗ ΙΚΕ η οποία ανέλαβε την αποκλειστική αντιπροσώπευση στην Ελλάδα των κλιματιστικών προϊόντων της κινέζικης εταιρείας SKYWORTH. Η SKYWORTH είναι ένα από τα πλέον δυναμικά εργοστάσια παραγωγής κλιματιστικών στην Κίνα και η γκάμα των προϊόντων μας επιτρέπει να συμμετέχουμε στην σημαντικότερη αγορά των οικιακών κλιματιστικών. Το πλάνο για το 2020 είναι να αποκτήσουμε ένα μικρό μερίδιο στο κανάλι των εξειδικευμένων καταστημάτων και το 2021 να επεκταθούμε και στις μεγαλύτερες αγορές χονδρικής. Τόσο η Mitsubishi όσο και η Skyworth θα αποτελέσουν τον πυρήνα του νέου δικτύου χονδρικής μας. Ήδη στελεχώνουμε την ομάδα πωλήσεων χονδρικής και στοχεύουμε σε 80 νέους, τακτικούς πελάτες το 2020.

2. ΟΙΚΟΝΟΜΙΚΗ ΘΕΣΗ ΤΗΣ ΟΜΙΛΟΥ

Η οικονομική κατάσταση του Ομίλου κατά την 31.12.2019 κρίνεται ικανοποιητική. Η μητρική εταιρεία αξιολογεί τα αποτελέσματα και την απόδοσή της σε μηνιαία βάση εντοπίζοντας έγκαιρα και αποτελεσματικά τυχόν αποκλίσεις από τους στόχους, λαμβάνοντας διορθωτικά μέτρα. Η αποδοτικότητα

της Ομίλου μετράται με τη χρήση των χρηματοοικονομικών δεικτών απόδοσης που χρησιμοποιούνται διεθνώς:

Οι βασικοί χρηματοοικονομικοί δείκτες της μητρικής Εταιρείας ουσιαστικά δεν διαφέρουν από τους αντίστοιχους του Ομίλου και για τη χρήση 01.01.2019 – 31.12.2019 και την αντίστοιχη προηγούμενη 01.01.2018 – 31.12.2018 έχουν ως εξής:

α) Αριθμοδείκτες οικονομικής διάρθρωσης.

	Όμιλος 31.12.2019		Εταιρεία 31.12.2019		31.12.2018	
Κυκλοφορούν ενεργητικό	5.671.247,00	72,38%	5.603.347,87	71,23%	5.054.005,80	71,02%
Σύνολο ενεργητικού	7.834.965,55		7.867.066,42		7.116.390,67	
Πάγιο ενεργητικό	2.163.718,55	27,62%	2.263.718,55	28,77%	2.062.384,87	28,98%
Σύνολο ενεργητικού	7.834.965,55		7.867.066,42		7.116.390,67	

Οι παραπάνω δείκτες δείχνουν την αναλογία κεφαλαίων που έχει διατεθεί σε κυκλοφοριακό και πάγιο ενεργητικό.

Ίδια κεφάλαια	914.578,96	13,22%	915.191,90	13,16%	931.347,98	15,06%
Σύνολο υποχρεώσεων	6.920.386,59		6.951.874,52		6.185.042,69	

Ο παραπάνω δείκτης δείχνει την οικονομική αυτότητα του ομίλου και της Εταιρείας.

Σύνολο υποχρεώσεων	6.920.386,59	88,33%	6.951.874,52	88,37%	6.185.042,69	86,91%
Σύνολο παθητικού	7.834.965,55		7.867.066,42		7.116.390,67	
Ίδια κεφάλαια	914.578,96	11,67%	915.191,90	11,63%	931.347,98	13,09%
Σύνολο παθητικού	7.834.965,55		7.867.066,42		7.116.390,67	

Οι παραπάνω δείκτες δείχνουν την δανειακή εξάρτηση του ομίλου και της Εταιρείας.

Ίδια κεφάλαια	914.578,96	42,27%	915.191,90	40,43%	931.347,98	45,16%
Πάγιο ενεργητικό	2.163.718,55		2.263.718,55		2.062.384,87	

Ο δείκτης αυτός δείχνει το βαθμό χρηματοδότησης των ακινητοποιήσεων του ομίλου και της Εταιρείας από τα Ίδια Κεφάλαια.

Κυκλοφορούν ενεργητικό	5.671.247,00	99,42%	5.603.347,87	97,69%	5.054.005,80	87,62%
Βραχυπρόθεσμες υποχρεώσεις	5.704.172,31		5.735.660,24		5.768.191,41	

Ο δείκτης αυτός δείχνει την δυνατότητα του ομίλου και της Εταιρείας να καλύψει τις βραχυπρόθεσμες υποχρεώσεις της με στοιχεία του κυκλοφορούντος ενεργητικού.

Κεφάλαιο κινήσεως	(32.925,31)	-0,58%	(132.312,37)	-2,36%	(714.185,61)	-14,13%
Κυκλοφορούν ενεργητικό	5.671.247,00		5.603.347,87		5.054.005,80	

Ο αριθμοδείκτης αυτός απεικονίζει σε ποσοστό το τμήμα του Κυκλοφορούντος ενεργητικού το οποίο χρηματοδοτείται από το πλεόνασμα των διαρκών κεφαλαίων (Ιδίων Κεφαλαίων και Μακροπρόθεσμων υποχρεώσεων).

β) Αριθμοδείκτες αποδόσεως και αποδοτικότητα

	Όμιλος 31.12.2019		31.12.2019	Εταιρεία 31.12.2018	
Καθαρά αποτελέσματα εκμεταλλεύσεως	221.739,28	2,29%	222.352,22	467.845,55	5,42%
Πωλήσεις αποθεμάτων & υπηρεσιών	9.685.774,17		9.685.774,17	8.624.530,79	

Ο αριθμοδείκτης αυτός απεικονίζει την απόδοση της εταιρείας χωρίς το συνυπολογισμό των εκτάκτων και ανόργανων αποτελεσμάτων.

Καθαρά αποτελέσματα χρήσεως προ φόρων	761,39	0,01%	1.374,33	287.692,84	3,27%
Σύνολο εσόδων	9.838.233,98		9.838.533,98	8.803.038,39	

Ο αριθμοδείκτης αυτός απεικονίζει την συνολική απόδοση της εταιρείας σε σύγκριση με τα συνολικά της έσοδα

Καθαρά αποτελέσματα χρήσεως προ φόρων	761,39	0,08%	1.374,33	287.692,84	30,89%
Ίδια κεφάλαια	914.578,96		915.191,90	931.347,98	

Ο αριθμοδείκτης αυτός απεικονίζει την αποδοτικότητα των ιδίων κεφαλαίων της εταιρείας.

Μικτά αποτελέσματα	1.257.455,93	12,98%	1.257.455,93	1.418.697,19	16,45%
Πωλήσεις αποθεμάτων & υπηρεσιών	9.685.774,17		9.685.774,17	8.624.530,79	

Ο αριθμοδείκτης αυτός απεικονίζει το ποσοστιαίο μέγεθος του μικτού κέρδους επί των πωλήσεων της εταιρείας.

3. ΠΡΟΒΛΕΠΟΜΕΝΗ ΠΟΡΕΙΑ ΟΜΙΛΟΥ - ΔΙΑΧΕΙΡΙΣΗ ΚΙΝΔΥΝΩΝ
Προβλεπόμενη πορεία της μητρικής Εταιρείας και του Ομίλου

Προβλέπεται διατήρηση ή μικρή μείωση του κύκλου εργασιών, παρά την έντονα αρνητική επίδραση της πανδημίας στην εγχώρια αγορά, συνέπεια αφενός της διατήρησης του χαρτοφυλακίου των πελατών σε όλα τα τμήματα της μητρικής εταιρείας και αφετέρου στην κατηγορία μεγάλων πελατών που διατηρεί σταθερές συνεργασίες. Στόχος μας είναι η οριακή βελτίωση της κερδοφορίας μέσω της αύξησης του μικτού κέρδους, η οποία θα πρέπει να ξεπεράσει την αύξηση του λειτουργικού κόστους από την επέκταση των ομάδων πωλήσεων.

Σχετικά με την εμπορική ψύξη, ο μεγάλος στόχος είναι η προσθήκη ενός νέου πελάτη supermarket, (ήδη δουλεύουμε πολύ στενά με τους δύο κορυφαίους του κλάδου) από την πρώτη πεντάδα των ισχυρών του κλάδου. Το πρόγραμμα επενδύσεων του κλάδου δεν προβλέπεται να είναι ιδιαίτερα ισχυρό, αλλά μέσω την μακροχρόνιας σχέσης μας με το υπάρχον πελατολόγιο και την παράλληλη επέκταση του, προσβλέπουμε στην διατήρηση των επιπέδων πωλήσεων και στην βελτίωση της κερδοφορίας.

Το τμήμα κλιματισμού κατάφερε σημαντική διεύρυνση της γκάμας των προϊόντων που εμπορεύεται, αφού από το Ιούνιο της προηγούμενης χρήσης είναι πλέον επίσημα, διανομέας του συνόλου των προϊόντων κλιματισμού απευθείας εκτόνωσης της MITSUBISHI ELECTRIC για όλη την Ελλάδα. Με την εμπορική συμφωνία αυτή, συμπληρώνουμε δυναμικά το portfolio των προϊόντων κλιματισμού της εταιρείας μας. Αποκτούμε πρόσβαση σε καινοτόμα και τεχνολογικά προηγμένα προϊόντα, αλλά και σε ένα από τα πιο ισχυρά brands στην Ελλάδα και παγκοσμίως.

Οι στρατηγική μας στον κλιματισμό έχει τους παρακάτω πυλώνες:

- επέκταση της δραστηριότητας σε turn-key projects, που θα περιλαμβάνουν την εργολαβία κλιματισμού και θα έχουν καλύτερα margins.
- Κεντρικές συμφωνίες με τελικούς πελάτες για προμήθεια και εγκατάσταση μονάδων κλιματισμού
- Ανάπτυξη δικτύου χονδρικής πάνω στα προϊόντα κλιματισμού και θέρμανσης Mitsubishi, Skyworth και Clint.
- Δραστηριοποίηση στην προμήθεια οικιακών κλιματιστικών

Το τμήμα του maintenance προσθέτει νέα συμβόλαια τόσο από υφιστάμενους πελάτες όσο και από νέες συνεργασίες. Η έμφαση είναι στην παροχή υπηρεσιών υψηλού επιπέδου, τόσο σε τελικούς πελάτες όσο και στον ραγδαία αναπτυσσόμενο κλάδο του facility management.

Οι εφαρμογές αυτοματισμών και IoT γύρω από την διαχείριση κτιρίων και την ενεργειακή διαχείριση, εξακολουθούν να παρουσιάζουν ενδιαφέρον, χωρίς όμως να αποτελούν ακόμα βιώσιμο πυλώνα ανάπτυξης. Υπάρχει ιδιαίτερη δραστηριότητα στον τομέα της τεχνολογίας και η εταιρία, έχει λάβει μια πολύ καλή θέση.

Τέλος, ο Όμιλος εντός της χρήσης του 2020 προέβη σε συμφωνία με την COFACE για την καθολική ασφάλιση των πιστωτικών υπολοίπων πελατών.

4. ΔΙΑΧΕΙΡΙΣΗ ΧΡΗΜΑΤΟΟΙΚΟΝΟΜΙΚΟΥ ΚΙΝΔΥΝΟΥ

Τα χρηματοοικονομικά εργαλεία του Ομίλου αποτελούνται από ταμειακά διαθέσιμα, τραπεζικές βραχυπρόθεσμες καταθέσεις, μακροπρόθεσμες κυρίως χορηγήσεις καθώς και εμπορικές απαιτήσεις και υποχρεώσεις. Η μητρική εταιρεία συνήθως, δεν διενεργεί συναλλαγές κερδοσκοπικού χαρακτήρα ή συναλλαγές οι οποίες δεν σχετίζονται με την εμπορική δραστηριότητα της. Ο Όμιλος εκτίθεται σε περιορισμένο φάσμα χρηματοοικονομικών κινδύνων. Οι συνήθεις κίνδυνοι στους οποίους θεωρητικά υπάγεται, είναι κίνδυνοι αγοράς (συναλλαγματικός κίνδυνος, επιτόκιο, τιμές αγοράς), πιστωτικός κίνδυνος, κίνδυνος ρευστότητας, κίνδυνος ταμειακών ροών.

Η διαχείριση των κινδύνων γίνεται από τη Διοίκηση της μητρικής Εταιρίας και εστιάζεται κυρίως στην αναγνώριση και εκτίμηση των χρηματοοικονομικών κινδύνων καθώς και την πολιτική διατήρησης πλεονάζουσας ρευστότητας.

Παράγοντες χρηματοοικονομικού κινδύνου

(α) Κίνδυνος επιτοκίου

Στο ενεργητικό του Ομίλου με εξαίρεση τα ταμειακά διαθέσιμα δεν υπάρχουν άλλα σημαντικά έντοκα περιουσιακά στοιχεία και κατά συνέπεια τα λειτουργικά έσοδα και οι ταμειακές εισροές είναι ουσιαστικά ανεξάρτητα από μεταβολές στις τιμές των επιτοκίων.

Ο κίνδυνος επιτοκίου για τον όμιλο σχετίζεται κυρίως με τις υποχρεώσεις της σε τραπεζικές χρηματοδοτήσεις.

Δάνεια με μεταβλητό επιτόκιο εκθέτουν τον όμιλο σε κίνδυνο ταμειακών εκροών. Δάνεια με σταθερό επιτόκιο εκθέτουν τον όμιλο σε κίνδυνο μεταβολής της εύλογης αξίας. Το επιτόκιο των δανείων της

εταιρείας είναι σταθερό και καθορίζεται, ανά χρηματοδότηση, με βάση τις επίσημες ονομαστικές τιμές πλέον ενός περιθωρίου. Ο Όμιλος δεν χρησιμοποιεί χρηματοοικονομικά παράγωγα.

(β) Συναλλαγματικός κίνδυνος

Οι πωλήσεις του Ομίλου διενεργούνται κυρίως στην εγχώρια αγορά. Οι αγορές του Ομίλου διενεργούνται κυρίως από το εξωτερικό αλλά η πλειονοψηφία αυτών εκτελείται στο λειτουργικό νόμισμα της. Ως εκ τούτου, εκτίθεται σε περιορισμένο βαθμό απέναντι σε συναλλαγματικούς κινδύνους, προερχόμενους από μελλοντικές εμπορικές συναλλαγές εκτελούμενες σε νόμισμα διαφορετικό από το λειτουργικό νόμισμα του.

(γ) Πιστωτικός κίνδυνος

Ο Όμιλος παρέχει υπηρεσίες και πουλάει εμπορεύματα κυρίως χονδρική και λιγότερο λιανική. Η Διοίκηση έχει θέσει πολιτικές οι οποίες εξασφαλίζουν ότι οι πωλήσεις αγαθών και υπηρεσιών πραγματοποιούνται σε πελάτες με αξιολογημένο ιστορικό πιστώσεων. Οι εμπορικές απαιτήσεις προέρχονται από μία σχετικά σταθερή βάση πελατών από την οποία ξεχωρίζουν πελάτες με ιδιαίτερα μεγάλα οικονομικά μεγέθη σε σχέση με την Ελληνική αγορά, που αξιολογούνται ιδιαίτερα θετικά για την πιστοληπτική τους ικανότητα, δίνοντας την δυνατότητα στην εταιρεία να προεξοφλεί στο χρηματοπιστωτικό σύστημα μέρος των απαιτήσεων της. Ο Όμιλος παρακολουθεί την οικονομική κατάσταση των πελατών συνεχώς και προσαρμόζει την πιστωτική πολιτική της αναλόγως. Κατάλληλες προβλέψεις αναγνωρίζονται για ζημιές προερχόμενες από απομείωση απαιτήσεων λόγω συγκεκριμένων πιστωτικών κινδύνων.

(δ) Κίνδυνος ρευστότητας

Ο κίνδυνος ρευστότητας σχετίζεται με την δυνατότητα του Ομίλου να εκπληρώσει τις χρηματοοικονομικές του υποχρεώσεις, όταν αυτές γίνουν ληξιπρόθεσμες.

Η παρακολούθηση του κινδύνου ρευστότητας επικεντρώνεται στη διαχείριση του χρονικού συσχετισμού των ταμειακών ροών και στην εξασφάλιση επαρκών ταμειακών διαθεσίμων για την κάλυψη των τρεχουσών συναλλαγών.

Η εταιρική διαχείριση του κινδύνου ρευστότητας βασίζεται στη σωστή διαχείριση του κεφαλαίου κίνησης και των ταμειακών ροών. Λόγω της δυναμικής φύσης της επιχειρηματικής δραστηριότητας, η Διοίκηση στοχεύει να διατηρήσει ελαστικότητα στην άντληση κεφαλαίων, διατηρώντας επαρκή ταμειακά διαθέσιμα και ανοιχτές πιστώσεις με αλληλόχρεους λογαριασμούς. Ο Όμιλος έχει στην διάθεση του για κεφάλαια κίνησης, ανοιχτή πίστωση συνολικού ύψους €1.900.000 περίπου, από την οποία κατά την 31.12.2019 έχει χρησιμοποιήσει €1.844.600. Επιπλέον διαθέτει ανοιχτή πίστωση €250.000, άνευ εξασφαλίσεων, για την έκδοση εγγυητικών επιστολών καθώς και €250.000 για πιστώσεις με εγγύηση επιταγών που έχει χρησιμοποιήσει κατά την 31.12.2019 €0,00. Σε σχέση με τις μακροπρόθεσμες ορίζοντα χορηγήσεις ο Όμιλος έχει εκδόσει κοινό εμπράγματο εξασφαλισμένο ομολογιακό δάνειο ύψους κατά την 31.12.2019 €279 χιλ περίπου. Επίσης έχει λάβει χρηματοδότηση 10 ετούς διάρκειας για κεφάλαια κίνησης.

ε) Διαχείριση κεφαλαιουχικού κινδύνου

Ο σκοπός της διαχείρισης του κεφαλαιουχικού κινδύνου είναι η εξασφάλιση της συνεχιζόμενης δραστηριότητας της εταιρείας (going concern) για να υπάρχουν ικανοποιητικές αποδόσεις για τους μετόχους, να διατηρηθεί μια ιδανική κεφαλαιουχική δομή και για να μειωθεί το κόστος κεφαλαίου.

Η διατήρηση ή προσαρμογή της κεφαλαιουχικής δομής, μπορεί να γίνει μέσω της προσαρμογής του ποσού των μερισμάτων που πληρώνονται στους μετόχους, της επιστροφής μετοχικού κεφαλαίου στους μετόχους, ή της έκδοσης νέων μετοχών.

5. ΣΥΝΑΛΛΑΓΕΣ ΜΕ ΣΥΝΔΕΔΕΜΕΝΑ ΜΕΡΗ

Μέλη Διοίκησης & διευθυντικά στελέχη

- Δεν υπάρχουν στη δομή του Ομίλου διευθυντικά στελέχη
- Συναλλαγές με Μέλη του Διοικητικού Συμβουλίου & συγγενείς

	Ομίλος 31.12.2019	Εταιρεία 31.12.2019	31.12.2018
Βραχυπρόθεσμες παροχές :			
Μισθοί	68.512,48	68.512,48	68.512,48
Κόστος κοινωνικής ασφάλισης	15.518,03	15.518,03	15.619,47
Πρόσθετες παροχές	58.588,89	58.588,89	67.339,07
Λοιπές συναλλαγές	53.700,00	53.700,00	54.000,00
Μακροπρόθεσμες παροχές:	Δεν υπάρχουν	Δεν υπάρχουν	Δεν υπάρχουν
Παροχές μετά την έξοδο από την υπηρεσία:			
Αποζημιώσεις σύνταξης	-	-	-
Παροχές που εξαρτώνται από την αξία των μετοχών:	Δεν υπάρχουν	Δεν υπάρχουν	Δεν υπάρχουν

Σύμφωνα με απόφαση της Τακτικής Γενικής Συνέλευσης των μετόχων της μητρικής Εταιρείας, της 5ης Σεπτεμβρίου 2019, για τη χρήση 1.1.2019 – 31.12.2019, προεγκρίθηκαν αμοιβές και μισθοί στα μέλη του Διοικητικού Συμβουλίου που έχουν αναλάβει καθήκοντα Γενικού & Οικονομικού Διευθυντή, συμπεριλαμβανομένων των νόμιμων εργοδοτικών εισφορών, συνολικού ποσού έως €140.000,00, με εξουσιοδότηση του Δ.Σ για προσαύξηση του ποσού έως 30%.

Υπάρχουν απαιτήσεις από τα μέλη του Διοικητικού Συμβουλίου και συγγενικά τους πρόσωπα συνολικού ποσού €168 χιλ. περίπου οι οποίες εμφανίζονται στα κυκλοφορούντα περιουσιακά στοιχεία, στο λογαριασμό «Λοιπές απαιτήσεις».

6. ΜΕΡΙΣΜΑΤΙΚΗ ΠΟΛΙΤΙΚΗ

Τα βασικά κέρδη ανά μετοχή υπολογίζονται με διαίρεση του κέρδους που αναλογεί στους μετόχους της εταιρείας με τον συνολικό αριθμό των κοινών μετοχών που είναι σε κυκλοφορία.

Τα αποτελέσματα ανά μετοχή αναλύονται ως εξής:

	31.12.2019	31.12.2019	31.12.2018
Κέρδη ή ζημιές που αναλογούν στους μετόχους	(11.987,05)	(11.374,11)	185.314,60
Σταθμισμένος μέσος όρος μετοχών	394.850,00	394.850,00	394.850,00
Βασικά κέρδη ή (ζημιές) ανά μετοχή	(0,0304)	(0,0288)	0,4693

Τα μερίσματα καταχωρούνται στις οικονομικές καταστάσεις της Εταιρείας κατά την χρήση στην οποία εγκρίνονται από τους μετόχους της. Την παρούσα χρήση το αποτέλεσμα είναι ζημιογόνο και κατά συνέπεια το διοικητικό συμβούλιο δεν θα προτείνει διανομή μερισμάτων προς τους μετόχους.

7. ΥΠΟΚΑΤΑΣΤΗΜΑΤΑ ΤΟΥ ΟΜΙΛΟΥ

Ο Όμιλος δεν έχει υποκαταστήματα εκτός δύο αποθηκευτικών χώρων στο Κρυονέρι Αττικής και στην Θεσσαλονίκη.

8. ΑΚΙΝΗΤΑ ΤΟΥ ΟΜΙΛΟΥ

Ένα οικοπέδο της μητρικής εταιρείας επί της οδού Πελοποννήσου 2 στη Ν. Κηφισιά, εμπορικής αξίας €750.000 περίπου. Επί του οικοπέδου έχει ανεγερθεί κτίριο 2 ορόφων (ολοκλήρωση κατασκευών 2009), λογιστικής αναπόσβεστης αξίας €1,067 εκ. περίπου.

9. ΕΡΓΑΣΙΑΚΑ ΘΕΜΑΤΑ

Ο Όμιλος λειτουργεί με κατάλληλες αρχές σεβασμού των δικαιωμάτων των εργαζομένων καθώς και διαδικασίες συνεχούς εκπαίδευσης, ώστε να παρέχεται η εύλογη διασφάλιση ότι διαθέτει επαρκές και ικανό προσωπικό προσηλωμένο στις δεοντολογικές, διοικητικές και νομικές απαιτήσεις, οι οποίες είναι απαραίτητες για να εκπληρώνονται αποτελεσματικά από αυτό οι υποχρεώσεις του.

Προς τούτο γίνεται επιλογή ικανού, εχέμυθου και κατάλληλου προσωπικού για τις αντίστοιχες θέσεις των τμημάτων της εταιρίας χωρίς λοιπές διακρίσεις.

10. ΠΕΡΙΒΑΛΛΟΝΤΙΚΑ ΘΕΜΑΤΑ

Η μητρική εταιρεία αποτελεί μια σύγχρονη επιχείρηση συνειδητοποιημένη περιβαλλοντικά.

Γενικότερα ο όμιλος στο βαθμό που είναι εφικτό:

- Συνεργάζεται με πιστοποιημένες και περιβαλλοντικά συνειδητοποιημένες εταιρίες.
- Χρησιμοποιεί ανακυκλώσιμες ή επαναχρησιμοποιούμενες συσκευασίες τόσο στην παραλαβή των προϊόντων, όσο και σε αυτά που παρέχει στους πελάτες.

11. ΣΗΜΑΝΤΙΚΑ ΓΕΓΟΝΟΤΑ ΜΕΤΑ ΤΗΝ ΛΗΞΗ ΤΗΣ ΚΛΕΙΟΜΕΝΗΣ ΧΡΗΣΗΣ

Κατά την ημερομηνία έγκρισης των οικονομικών καταστάσεων, βρίσκεται σε εξέλιξη η πανδημία του κορωνοϊού – Covid-19. Οι συνολικές οικονομικές επιπτώσεις στα αποτελέσματα και την καθαρή θέση του Ομίλου, κατά την ημερομηνία της έγκρισης των οικονομικών καταστάσεων είναι εξαιρετικά δύσκολο να αποτιμηθούν επαρκώς καθώς ενδέχεται η πανδημία να συνεχιστεί για μεγάλο χρονικό διάστημα. Με την παραδοχή ότι δεν θα υπάρξουν νέα περιοριστικά μέτρα καθώς και ότι οποιαδήποτε ενδεχόμενη νέα έξαρση της πανδημίας δεν θα διαταράξει ουσιωδώς τις καταναλωτικές συνήθειες, ο κύκλος εργασιών θα

κινηθεί στα ίδια επίπεδα με το τρέχον έτος. Η σχετικά χαμηλή έκθεση της εταιρείας στον ξενοδοχειακό κλάδο και τον κλάδο του τουρισμού γενικά δεν δημιουργεί υπέρογκα προβλήματα πτώσης δραστηριότητας και πιστωτικών κινδύνων. Ο γενικός κλάδος των κατασκευών επηρεάζει τους ρυθμούς δραστηριότητας του Ομίλου, οπότε αναμένουμε τα στοιχεία για την γενική πορεία του κλάδου. Ο Όμιλος επίσης προσβλέπει μελλοντικά να ωφεληθεί από γενικά προγράμματα κρατικής ενίσχυσης, όπως το νέο «Εξοικονομώ», καθώς συμμετέχει ενεργά σαν προμηθευτής σε συστήματα θέρμανσης και αντλίες θερμότητας. Τα έκτακτα μέτρα ενίσχυσης των επιχειρήσεων που ελήφθησαν από την Ελληνική κυβέρνηση, εκτιμάται ότι για τον Όμιλο προσεγγίζουν τις €70 χιλ, περίπου με συνέπεια την ισόποση ελάφρυνση των αποτελεσμάτων από λειτουργικές δαπάνες του έτους 2020. Προκειμένου να αντιμετωπίσει τον κίνδυνο της ρευστότητας και να αυξήσει το κεφάλαιο κίνησης του, ο Όμιλος έχει λάβει κρατικές ενισχύσεις συνολικού ύψους €120χιλ. ενώ έχει λάβει από πιστωτικό ίδρυμα αύξηση του ορίου ανοικτής πίστωσης κατά €1 εκ. Με τα δεδομένα αυτά δεν υφίστανται οι συνθήκες εκείνες που θα μπορούσαν να δημιουργήσουν σοβαρή αμφιβολία για τη δυνατότητα συνέχισης της δραστηριότητας της μητρικής εταιρείας και του Ομίλου.

Δεν υπάρχουν άλλα μεταγενέστερα των οικονομικών καταστάσεων γεγονότα, τα οποία να αφορούν τον Όμιλο, στα οποία επιβάλλεται αναφορά από τα Διεθνή Πρότυπα Χρηματοοικονομικής Αναφοράς (Δ.Π.Χ.Α.).

Ν. Κηφισιά, 6 Αυγούστου 2020

Για το Διοικητικό Συμβούλιο

Η Πρόεδρος του Διοικητικού Συμβουλίου

Αγγελική Δασκαλοπούλου

2. Έκθεση Ελέγχου Ανεξάρτητου Ορκωτού Ελεγκτή Λογιστή

Προς τους Μετόχους της Εταιρείας
«Δ. Δασκαλόπουλος Ανώνυμος Εμπορική Εταιρεία Κλιματισμού Α.Ε.»

Έκθεση Ελέγχου επί των Εταιρικών και Ενοποιημένων Οικονομικών Καταστάσεων**Γνώμη**

Έχουμε ελέγξει τις συνημμένες εταιρικές και ενοποιημένες οικονομικές καταστάσεις της εταιρείας «Δ. Δασκαλόπουλος Ανώνυμος Εμπορική Εταιρεία Κλιματισμού Α.Ε.» (η Εταιρεία), οι οποίες αποτελούνται από την εταιρική και ενοποιημένη κατάσταση χρηματοοικονομικής θέσης της 31^{ης} Δεκεμβρίου 2019, τις εταιρικές και ενοποιημένες συνολικού εισοδήματος, μεταβολών ιδίων κεφαλαίων και ταμειακών ροών της χρήσεως που έληξε την ημερομηνία αυτή, καθώς και περίληψη σημαντικών λογιστικών αρχών και μεθόδων και λοιπές επεξηγηματικές πληροφορίες.

Κατά τη γνώμη μας, οι συνημμένες εταιρικές και ενοποιημένες οικονομικές καταστάσεις παρουσιάζουν εύλογα, από κάθε ουσιώδη άποψη, την οικονομική θέση της εταιρείας «Δ. Δασκαλόπουλος Ανώνυμος Εμπορική Εταιρεία Κλιματισμού Α.Ε.» και της θυγατρικής αυτής (ο Όμιλος) κατά την 31^η Δεκεμβρίου 2019, τη χρηματοοικονομική τους επίδοση και τις ταμειακές τους ροές για τη χρήση που έληξε την ημερομηνία αυτή σύμφωνα με τα Διεθνή Πρότυπα Χρηματοοικονομικής Αναφοράς, όπως αυτά έχουν υιοθετηθεί από την Ευρωπαϊκή Ένωση.

Βάση γνώμης

Διενεργήσαμε τον έλεγχό μας σύμφωνα με τα Διεθνή Πρότυπα Ελέγχου (ΔΠΕ) όπως αυτά έχουν ενσωματωθεί στην Ελληνική Νομοθεσία. Οι ευθύνες μας, σύμφωνα με τα πρότυπα αυτά περιγράφονται περαιτέρω στην ενότητα της έκθεσής μας “Ευθύνες ελεγκτή για τον έλεγχο των εταιρικών και ενοποιημένων οικονομικών καταστάσεων”. Είμαστε ανεξάρτητοι από την Εταιρεία και την ενοποιούμενη θυγατρική της, καθόλη τη διάρκεια του διορισμού μας, σύμφωνα με τον Κώδικα Δεοντολογίας για Επαγγελματίες Ελεγκτές του Συμβουλίου Διεθνών Προτύπων Δεοντολογίας Ελεγκτών, όπως αυτός έχει ενσωματωθεί στην Ελληνική Νομοθεσία και τις απαιτήσεις δεοντολογίας που σχετίζονται με τον έλεγχο των εταιρικών και ενοποιημένων οικονομικών καταστάσεων στην Ελλάδα και έχουμε εκπληρώσει τις δεοντολογικές μας υποχρεώσεις σύμφωνα με τις απαιτήσεις της ισχύουσας νομοθεσίας και του προαναφερόμενου Κώδικα Δεοντολογίας. Πιστεύουμε ότι τα ελεγκτικά τεκμήρια που έχουμε αποκτήσει είναι επαρκή και κατάλληλα να παρέχουν βάση για τη γνώμη μας.

Ευθύνες της διοίκησης επί των εταιρικών και ενοποιημένων οικονομικών καταστάσεων

Η διοίκηση έχει την ευθύνη για την κατάρτιση και εύλογη παρουσίαση των εταιρικών και ενοποιημένων οικονομικών καταστάσεων σύμφωνα με τα ΔΠΧΑ όπως αυτά έχουν υιοθετηθεί από την Ευρωπαϊκή Ένωση, όπως και για εκείνες τις δικλίδες εσωτερικού ελέγχου που η διοίκηση καθορίζει ως απαραίτητες, ώστε να καθίσταται δυνατή η κατάρτιση των εταιρικών και ενοποιημένων οικονομικών καταστάσεων απαλλαγμένων από ουσιώδες σφάλμα, που οφείλεται είτε σε απάτη είτε σε λάθος.

Κατά την κατάρτιση των εταιρικών και ενοποιημένων οικονομικών καταστάσεων, η διοίκηση είναι υπεύθυνη για την αξιολόγηση της ικανότητας της Εταιρείας και του Ομίλου να συνεχίσουν τη δραστηριότητά τους, γνωστοποιώντας όπου συντρέχει τέτοια περίπτωση, τα θέματα που σχετίζονται με τη συνεχιζόμενη δραστηριότητα και τη χρήση της λογιστικής αρχής της συνεχιζόμενης δραστηριότητας, εκτός και εάν η διοίκηση είτε προτίθεται να ρευστοποιήσει την Εταιρεία και τον Όμιλο ή να διακόψει τη δραστηριότητά τους ή δεν έχει άλλη ρεαλιστική εναλλακτική επιλογή από το να προβεί σ' αυτές τις ενέργειες.

Ευθύνες ελεγκτή για τον έλεγχο των εταιρικών και ενοποιημένων οικονομικών καταστάσεων

Οι στόχοι μας είναι να αποκτήσουμε εύλογη διασφάλιση για το κατά πόσο οι εταιρικές και ενοποιημένες οικονομικές καταστάσεις, στο σύνολό τους, είναι απαλλαγμένες από ουσιώδες σφάλμα, που οφείλεται είτε σε απάτη είτε σε λάθος και να εκδώσουμε έκθεση ελεγκτή, η οποία περιλαμβάνει τη γνώμη μας. Η εύλογη διασφάλιση συνιστά διασφάλιση υψηλού επιπέδου, αλλά

δεν είναι εγγύηση ότι ο έλεγχος που διενεργείται σύμφωνα με τα ΔΠΕ, όπως αυτά έχουν ενσωματωθεί στην Ελληνική Νομοθεσία, θα εντοπίζει πάντα ένα ουσιώδες σφάλμα, όταν αυτό υπάρχει. Σφάλματα δύναται να προκύψουν από απάτη ή από λάθος και θεωρούνται ουσιώδη όταν, μεμονωμένα ή αθροιστικά, θα μπορούσε εύλογα να αναμένεται ότι θα επηρέαζαν τις οικονομικές αποφάσεις των χρηστών, που λαμβάνονται με βάση αυτές τις εταιρικές και ενοποιημένες οικονομικές καταστάσεις.

Ως καθήκον του ελέγχου, σύμφωνα με τα ΔΠΕ όπως αυτά έχουν ενσωματωθεί στην Ελληνική Νομοθεσία, ασκούμε επαγγελματική κρίση και διατηρούμε επαγγελματικό σκεπτικισμό καθ' όλη τη διάρκεια του ελέγχου. Επίσης:

- Εντοπίζουμε και αξιολογούμε τους κινδύνους ουσιώδους σφάλματος στις εταιρικές και ενοποιημένες οικονομικές καταστάσεις, που οφείλεται είτε σε απάτη είτε σε λάθος, σχεδιάζοντας και διενεργώντας ελεγκτικές διαδικασίες που ανταποκρίνονται στους κινδύνους αυτούς και αποκτούμε ελεγκτικά τεκμήρια που είναι επαρκή και κατάλληλα για να παρέχουν βάση για τη γνώμη μας. Ο κίνδυνος μη εντοπισμού ουσιώδους σφάλματος που οφείλεται σε απάτη είναι υψηλότερος από αυτόν που οφείλεται σε λάθος, καθώς η απάτη μπορεί να εμπεριέχει συμπαιγνία, πλαστογραφία, εσκεμμένες παραλείψεις, ψευδείς διαβεβαιώσεις ή παράκαμψη των δικλίδων εσωτερικού ελέγχου.
- Κατανοούμε τις δικλίδες εσωτερικού ελέγχου που σχετίζονται με τον έλεγχο, με σκοπό το σχεδιασμό ελεγκτικών διαδικασιών κατάλληλων για τις περιστάσεις, αλλά όχι με σκοπό τη διατύπωση γνώμης επί της αποτελεσματικότητας των δικλίδων εσωτερικού ελέγχου της Εταιρείας και του Ομίλου.
- Αξιολογούμε την καταλληλότητα των λογιστικών αρχών και μεθόδων που χρησιμοποιήθηκαν και το εύλογο των λογιστικών εκτιμήσεων και των σχετικών γνωστοποιήσεων που έγιναν από τη διοίκηση.
- Αποφαινόμαστε για την καταλληλότητα της χρήσης από τη διοίκηση της λογιστικής αρχής της συνεχιζόμενης δραστηριότητας και με βάση τα ελεγκτικά τεκμήρια που αποκτήθηκαν για το εάν υπάρχει ουσιώδης αβεβαιότητα σχετικά με γεγονότα ή συνθήκες που μπορεί να υποδηλώνουν ουσιώδη αβεβαιότητα ως προς την ικανότητα της Εταιρείας και του Ομίλου να συνεχίσουν τη δραστηριότητά τους. Εάν συμπεράνουμε ότι υφίσταται ουσιώδης αβεβαιότητα, είμαστε υποχρεωμένοι στην έκθεση ελεγκτή να επιστήσουμε την προσοχή στις σχετικές γνωστοποιήσεις των εταιρικών και ενοποιημένων οικονομικών καταστάσεων ή εάν αυτές οι γνωστοποιήσεις είναι ανεπαρκείς να διαφοροποιήσουμε τη γνώμη μας. Τα συμπεράσματά μας βασίζονται σε ελεγκτικά τεκμήρια που αποκτώνται μέχρι την ημερομηνία της έκθεσης ελεγκτή. Ωστόσο, μελλοντικά γεγονότα ή συνθήκες ενδέχεται να έχουν ως αποτέλεσμα η Εταιρεία και ο Όμιλος να παύσουν να λειτουργούν ως συνεχιζόμενη δραστηριότητα.
- Αξιολογούμε τη συνολική παρουσίαση, τη δομή και το περιεχόμενο των εταιρικών και ενοποιημένων οικονομικών καταστάσεων, συμπεριλαμβανομένων των γνωστοποιήσεων, καθώς και το κατά πόσο οι εταιρικές και ενοποιημένες οικονομικές καταστάσεις απεικονίζουν τις υποκείμενες συναλλαγές και τα γεγονότα με τρόπο που επιτυγχάνεται η εύλογη παρουσίαση.
- Αποκτούμε επαρκή και κατάλληλα ελεγκτικά τεκμήρια αναφορικά με την χρηματοοικονομική πληροφόρηση των οντοτήτων ή των επιχειρηματικών δραστηριοτήτων εντός του Ομίλου για την έκφραση γνώμης επί των εταιρικών και ενοποιημένων οικονομικών καταστάσεων. Είμαστε υπεύθυνοι για την καθοδήγηση, την επίβλεψη και την εκτέλεση του ελέγχου της Εταιρείας και των θυγατρικών της. Παραμένουμε αποκλειστικά υπεύθυνοι για την ελεγκτική μας γνώμη.

Μεταξύ άλλων θεμάτων, κοινοποιούμε στη διοίκηση, το σχεδιαζόμενο εύρος και το χρονοδιάγραμμα του ελέγχου, καθώς και σημαντικά ευρήματα του ελέγχου, συμπεριλαμβανομένων όποιων σημαντικών ελλείψεων στις δικλίδες εσωτερικού ελέγχου εντοπίζουμε κατά τη διάρκεια του ελέγχου μας.

Έκθεση επί άλλων Νομικών και Κανονιστικών Απαιτήσεων

Λαμβάνοντας υπόψη ότι η διοίκηση έχει την ευθύνη για την κατάρτιση της Έκθεσης Διαχείρισης του Διοικητικού Συμβουλίου, κατ' εφαρμογή των διατάξεων της παραγράφου 5 του άρθρου 2 (μέρος Β) του Ν. 4336/2015, σημειώνουμε ότι:

- α) Κατά τη γνώμη μας η Έκθεση Διαχείρισης του Διοικητικού Συμβουλίου έχει καταρτισθεί σύμφωνα με τις ισχύουσες νομικές απαιτήσεις των άρθρων 150 και 153 του Ν. 4548/2018 και το περιεχόμενο αυτής αντιστοιχεί με τις συνημμένες εταιρικές και ενοποιημένες οικονομικές καταστάσεις της χρήσης που έληξε την 31.12.2019.
- β) Με βάση τη γνώση που αποκτήσαμε κατά το έλεγχό μας, για την εταιρεία «Δ. Δασκαλόπουλος Ανώνυμος Εμπορική Εταιρεία Κλιματισμού Α.Ε.» και το περιβάλλον της, δεν έχουμε εντοπίσει ουσιώδεις ανακρίβειες στην Έκθεση Διαχείρισης του Διοικητικού της Συμβουλίου.

Αθήνα, 31 Αυγούστου 2020

Ανδρέας Διαμαντόπουλος

Ορκωτός Ελεγκτής Λογιστής
Α.Μ. ΣΟΕΛ 25021

ΣΟΛ Α.Ε.
Μέλος της Crowe Global
Φωκ. Νέγρη 3, 11 257 Αθήνα
Α.Μ. ΣΟΕΛ 125

3. Οικονομικές Καταστάσεις

Κατάσταση Χρηματοοικονομικής Θέσης (ποσά σε €)

	Σημ	Όμιλος 31.12.2019	Εταιρεία 31.12.2019	31.12.2018
ΠΕΡΙΟΥΣΙΑΚΑ ΣΤΟΙΧΕΙΑ				
Μη κυκλοφορούντα περιουσιακά στοιχεία				
Ενσώματα πάγια	7.1	1.996.183,21	1.996.183,21	2.024.536,00
Άυλα περιουσιακά στοιχεία	7.2	0,41	0,41	6.600,25
Περιουσιακά στοιχεία με δικαίωμα χρήσης	7.3	142.993,56	142.993,56	0,00
Επενδύσεις σε θυγατρικές και λοιπές επιχειρήσεις	7.4	0,00	100.000,00	0,00
Αναβαλλόμενος φόρος εισοδήματος	7.14	3.927,10	3.927,10	15.947,44
Λοιπές απαιτήσεις	7.5	20.614,27	20.614,27	15.301,18
		2.163.718,55	2.263.718,55	2.062.384,87
Κυκλοφορούντα περιουσιακά στοιχεία				
Αποθέματα	7.6	986.590,30	986.590,30	743.075,26
Πελάτες και λοιπές εμπορικές απαιτήσεις	7.7	3.868.149,25	3.868.521,25	3.308.924,01
Λοιπές απαιτήσεις	7.8	448.035,79	479.754,66	641.650,37
Ταμιακά διαθέσιμα και ισοδύναμα	7.9	368.471,66	268.481,66	360.356,16
		5.671.247,00	5.603.347,87	5.054.005,80
Σύνολο περιουσιακών στοιχείων		7.834.965,55	7.867.066,42	7.116.390,67
ΚΑΘΑΡΗ ΘΕΣΗ				
Κεφάλαιο και αποθεματικά αποδιδόμενα στους μετόχους της μητρικής				
Μετοχικό Κεφάλαιο	7.10	789.700,00	789.700,00	789.700,00
Λοιπά αποθεματικά	7.11	89.779,53	89.779,53	86.279,53
Αποτελέσματα εις νέον	7.11	35.099,43	35.712,37	55.368,45
Σύνολο καθαρής θέσης μετόχων εταιρείας (α)		914.578,96	915.191,90	931.347,98
ΥΠΟΧΡΕΩΣΕΙΣ				
Μακροπρόθεσμες υποχρεώσεις				
Προβλέψεις για παροχές στους εργαζόμενους	7.12	91.436,82	91.436,82	75.143,10
Μακροπρόθεσμες δανειακές υποχρεώσεις	7.13	954.000,00	954.000,00	278.000,00
Λοιπές υποχρεώσεις		69.090,02	69.090,02	63.708,18
Μακροπρόθεσμες υποχρεώσεις από μισθώσεις δικαιωμάτων χρήσης	7.15	101.687,44	101.687,44	0,00
		1.216.214,28	1.216.214,28	416.851,28
Βραχυπρόθεσμες υποχρεώσεις				
Προμηθευτές και λοιπές υποχρεώσεις	7.16	4.489.880,90	4.521.368,83	4.133.042,15
Βραχυπρόθεσμες δανειακές υποχρεώσεις	7.17	1.171.735,74	1.171.735,74	1.536.871,73
Βραχυπρόθεσμες υποχρεώσεις από μισθώσεις δικαιωμάτων χρήσης	7.15	42.555,67	42.555,67	0,00
Τρέχων φόρος εισοδήματος	7.24	0,00	0,00	98.277,53
		5.704.172,31	5.735.660,24	5.768.191,41
Σύνολο υποχρεώσεων (β)		6.920.386,59	6.951.874,52	6.185.042,69
Σύνολο Καθαρής Θέσης και Υποχρεώσεων (γ) = (α)+(β)		7.834.965,55	7.867.066,42	7.116.390,67

(Οι σημειώσεις στις σελίδες 21-65 αποτελούν αναπόσπαστο μέρος των οικονομικών καταστάσεων)

Κατάσταση Συνολικού Εισοδήματος (ποσά σε €)

	Σημ	Όμιλος 01.01.19-31.12.19	Εταιρεία 01.01.19-31.12.19	01.01.18-31.12.18
Πωλήσεις	7.18	9.685.774,17	9.685.774,17	8.624.530,79
Κόστος πωληθέντων	7.20	8.428.318,24	8.428.318,24	7.205.833,60
Μικτό κέρδος		1.257.455,93	1.257.455,93	1.418.697,19
Άλλα έσοδα	7.19	152.446,56	152.746,56	178.362,95
Έξοδα διοικήσεως	7.20	576.969,40	576.656,46	570.185,23
Έξοδα διαθέσεως	7.20	609.491,14	609.491,14	555.115,62
Άλλα έξοδα	7.21	1.702,67	1.702,67	3.913,74
Αποτελέσματα - κέρδη προ φόρων χρηματοδοτικών και επενδυτικών αποτελεσμάτων		221.739,28	222.352,22	467.845,55
Χρηματοοικονομικά έσοδα	7.22	13,25	13,25	144,65
Χρηματοοικονομικά έξοδα	7.23	220.991,14	220.991,14	180.297,36
Κέρδη προ φόρων		761,39	1.374,33	287.692,84
Φόρος εισοδήματος	7.24	12.748,44	12.748,44	102.378,24
(Ζημιές) ή Κέρδη μετά από φόρους (Α)		(11.987,05)	(11.374,11)	185.314,60
Στοιχεία που δεν ενδέχεται να ταξινομηθούν στην κατάσταση αποτελεσμάτων μεταγενέστερα				
Καθαρά αναλογιστικά ελλείμματα/πλεονάσματα		(4.781,97)	(4.781,97)	(2.377,27)
Σύνολο στοιχείων που δεν ενδέχεται να ταξινομηθούν στην κατάσταση αποτελεσμάτων μεταγενέστερα		(4.781,97)	(4.781,97)	(2.377,27)
Στοιχεία που ενδέχεται να ταξινομηθούν στην κατάσταση αποτελεσμάτων μεταγενέστερα				
Αποτελέσματα χρηματοοικονομικών περιουσιακών στοιχείων διαθέσιμων προς πώληση		0,00	0,00	(135,26)
Σύνολο στοιχείων που ενδέχεται να ταξινομηθούν στην κατάσταση αποτελεσμάτων μεταγενέστερα		0,00	0,00	(135,26)
Λοιπά συνολικά έσοδα περιόδου μετά φόρων (Β)		(4.781,97)	(4.781,97)	(2.512,53)
Συγκεντρωτικά συνολικά έσοδα περιόδου (Α+Β)		(16.769,02)	(16.156,08)	182.802,07
Βασικές (ζημιές) ή κέρδη ανά μετοχή		(0,0315)	(0,0288)	0,4693

(Οι σημειώσεις στις σελίδες 21 – 65 αποτελούν αναπόσπαστο μέρος των οικονομικών καταστάσεων)

Κατάσταση Μεταβολών Ιδίων Κεφαλαίων – Όμιλος (ποσά σε €)

	ΟΜΙΛΟΣ						
	Μετοχικό Κεφάλαιο	Τακτικό αποθεματικό	Αποθεματικά εύλογης αξίας	Αποτελέσματα εις νέον	Σύνολο	Δικαιώματα μειοψηφίας	Σύνολο Καθαρής Θέσης
Υπόλοιπο ιδίων κεφαλαίων την 01.01.19	789.700,00	86.279,53	0,00	55.368,45	931.347,98	0,00	931.347,98
<u>Μεταβολές καθαρής θέσης 01.01.19 - 31.12.19</u>							
Αποτέλεσμα περιόδου	0,00	0,00	0,00	(11.987,05)	(11.987,05)	0,00	(11.987,05)
Λοιπά συνολικά έσοδα μετά από φόρους	0,00	0,00	0,00	(4.781,97)	(4.781,97)	0,00	(4.781,97)
Συνολικά έσοδα περιόδου	0,00	0,00	0,00	(16.769,02)	(16.769,02)	0,00	(16.769,02)
Μεταφορά κερδών σε αποθεματικό	0,00	3.500,00	0,00	(3.500,00)	0,00	0,00	0,00
Υπόλοιπο ιδίων κεφαλαίων την 31.12.19	789.700,00	89.779,53	0,00	35.099,43	914.578,96	0,00	914.578,96

Δ. ΔΑΣΚΑΛΟΠΟΥΛΟΣ ΑΝΩΝΥΜΗ ΕΤΑΙΡΕΙΑ ΚΛΙΜΑΤΙΣΜΟΥ

Κατάσταση Μεταβολών Ιδίων Κεφαλαίων – Εταιρεία (ποσά σε €)

	Μετοχικό Κεφάλαιο	Τακτικό αποθεματικό	Αποθεματικά εύλογης αξίας	Αποτελέσματα εις νέον	Σύνολο
Υπόλοιπο ιδίων κεφαλαίων την 01.01.18	789.700,00	86.279,53	135,26	(117.314,25)	758.800,54
Επίδραση από την εφαρμογή νέου λογιστικού πρότυπου IFRS 9	0,00	0,00	0,00	(10.254,63)	(10.254,63)
Υπόλοιπο ιδίων κεφαλαίων την 01.01.18 (αναθεωρημένο)	789.700,00	86.279,53	135,26	(127.568,88)	931.347,98
<u>Μεταβολές καθαρής θέσης 01.01.18 - 31.12.18</u>					
Αποτέλεσμα χρήσης	0,00	0,00	0,00	185.314,60	185.314,60
Λοιπά συνολικά έσοδα μετά από φόρους	0,00	0,00	(135,26)	(2.377,27)	(2.512,53)
Συνολικά έσοδα περιόδου	0,00	0,00	(135,26)	182.937,33	182.802,07
Υπόλοιπο ιδίων κεφαλαίων την 31.12.18	789.700,00	86.279,53	0,00	55.368,45	931.347,98
Υπόλοιπο ιδίων κεφαλαίων την 01.01.19	789.700,00	86.279,53	0,00	55.368,45	931.347,98
<u>Μεταβολές καθαρής θέσης 01.01.19 - 31.12.19</u>					
Αποτέλεσμα χρήσης	0,00	0,00	0,00	(11.374,11)	(11.374,11)
Λοιπά συνολικά έσοδα μετά από φόρους	0,00	0,00	0,00	(4.781,97)	(4.781,97)
Συνολικά έσοδα περιόδου	0,00	0,00	0,00	(16.156,08)	(16.156,08)
Μεταφορά κερδών σε αποθεματικό	0,00	3.500,00	0,00	(3.500,00)	0,00
Υπόλοιπο ιδίων κεφαλαίων την 31.12.19	789.700,00	89.779,53	0,00	35.712,37	915.191,90

(Οι σημειώσεις στις σελίδες 21 - 65 αποτελούν αναπόσπαστο μέρος των οικονομικών καταστάσεων)

Κατάσταση ταμειακών ροών (ποσά σε €)

	Όμιλος	Εταιρεία	
	01.01.19-31.12.19	01.01.19-31.12.19	01.01.18-31.12.18
<u>Λειτουργικές δραστηριότητες</u>			
Κέρδη ή (ζημιές) προ φόρων	761,39	1.374,33	287.692,84
<i>Πλέον / μειον προσαρμογές για:</i>			
Αποσβέσεις	150.476,36	150.476,36	125.097,52
Προβλέψεις	(36.876,54)	(44.876,54)	7.447,78
Αποτελέσματα (έσοδα, έξοδα, κέρδη και ζημιές) επενδυτικής δραστηριότητας:	(513,14)	(513,14)	(144,64)
Χρεωστικοί τόκοι και συναφή έξοδα	220.991,14	220.991,14	180.297,36
Λειτουργικό κέρδος προ μεταβολών του κεφαλαίου κίνησης	334.839,21	327.452,15	600.390,86
<i>Πλέον / μειον προσαρμογές για μεταβολές λογαριασμών κεφαλαίου κίνησης ή που σχετίζονται με τις λειτουργικές δραστηριότητες:</i>			
Μείωση / (αύξηση) αποθεμάτων	(243.515,04)	(243.515,04)	(277.404,57)
Μείωση / (αύξηση) απαιτήσεων	(324.870,76)	(348.961,63)	(102.060,26)
(Μείωση) / αύξηση υποχρεώσεων (πλην τραπεζών)	362.220,59	393.708,52	649.143,62
Μείον:			
Τόκοι πληρωθέντες	212.432,25	212.432,25	178.791,04
Καταβεβλημένοι φόροι	98.277,53	98.277,53	126.501,72
Σύνολο εισροών / (εκροών) από λειτουργικές δραστηριότητες (α)	(182.035,78)	(182.025,78)	564.776,89
<u>Επενδυτικές δραστηριότητες</u>			
Αγορά ενσώματων και άυλων παγίων περιουσιακών στοιχείων	(77.699,72)	(77.699,72)	(62.070,70)
Εισπράξεις από πωλήσεις ενσώματων και άυλων παγίων	500,00	500,00	0,00
Εισπράξεις από πωλήσεις χρηματοοικονομικών περιουσιακών στοιχείων	0,00	0,00	540,34
Πληρωμές απόκτησης συμμετοχών σε θυγατρικές επιχειρήσεις	0,00	(100.000,00)	0,00
Τόκοι - μερίσματα εισπραχθέντα	13,25	13,25	9,39
Σύνολο εισροών / (εκροών) από επενδυτικές δραστηριότητες (β)	(77.186,47)	(177.186,47)	(61.520,97)
<u>Χρηματοδοτικές δραστηριότητες</u>			
Καθαρή μεταβολή δανείων	310.864,01	310.864,01	(494.002,38)
Καταβολή κεφαλαίου συμβάσεων μισθωτικών δικαιωμάτων	(43.526,26)	(43.526,26)	0,00
Σύνολο εισροών / (εκροών) από χρηματοδοτικές δραστηριότητες (γ)	267.337,75	267.337,75	(494.002,38)
Καθαρή αύξηση (μείωση) στα ταμειακά διαθέσιμα από ισοδύναμα περιόδου (α) + (β) + (γ)	8.115,50	(91.874,50)	9.253,54

(Οι σημειώσεις στις σελίδες 21 – 65 αποτελούν αναπόσπαστο μέρος των οικονομικών καταστάσεων)

4. Γενικές πληροφορίες

Η μητρική Εταιρεία με την επωνυμία «Δ.Δασκαλόπουλος Ανώνυμος Εμπορική Εταιρεία Κλιματισμού Α.Ε. και διακριτικό τίτλο «Delphis Airconditioning Refrigeration Building Services S.A.» συστάθηκε το 1988 (ΦΕΚ 3727/27.12.1988).

Η μητρική εταιρεία είναι εγγεγραμμένη στο μητρώο Ανωνύμων Εταιρειών με ΑΡΜΑΕ 18491/01ΑΤ/Β/88/100/98, έχει ΑΡ. Γ.Ε.ΜΗ 568201000 και έχει ως έδρα το Δήμο Κηφισιάς. Η διάρκεια της εταιρείας έχει ορισθεί έως την 31^η Δεκεμβρίου 2038.

Κύριο αντικείμενο των εργασιών του Ομίλου σύμφωνα με τα καταστατικά των εταιρειών που τον απαρτίζουν είναι:

-Η εισαγωγή, εξαγωγή και εμπορία μηχανημάτων και παρελκόμενων κλιματισμού, θέρμανσης, επαγγελματικής ψύξης καθώς και η εγκατάσταση, συντήρηση και διαχείριση ενέργειας αυτών,

-Η αντιπροσώπευση οίκων και εργοστασίων του εξωτερικού και εσωτερικού με αντικείμενο την εισαγωγή, εξαγωγή και εμπορία μηχανημάτων καθώς και η εγκατάσταση και συντήρηση αυτών,

-Η εκτέλεση πάσης φύσεως τεχνικών έργων του δημοσίου και ιδιωτικού τομέα.

-Η κατασκευή υδραυλικών και ηλεκτρολογικών εγκαταστάσεων.

Η διεύθυνση της στο διαδίκτυο είναι www.delphisgroup.gr.

Η σύνθεση του Διοικητικού Συμβουλίου της μητρικής Εταιρείας, όπως παραμένει έως την δημοσίευση των οικονομικών καταστάσεων, του οποίου η θητεία λήγει το έτος 2021 (ημερομηνία σύγκλησης Τακτικής Γενικής Συνέλευσης) είναι η εξής:

Πρόεδρος	Δασκαλοπούλου Αγγελική
Διευθύνων Σύμβουλος	Δασκαλόπουλος Ευθύμιος
Μέλος	Δασκαλόπουλος Αθανάσιος

5. Ακολουθούμενες λογιστικές αρχές**5.1 Πλαίσιο κατάρτισης των οικονομικών καταστάσεων.**

Η ημερομηνία μετάβασης της μητρικής εταιρείας στα ΔΠΧΑ είναι η 1η Ιανουαρίου 2012, ενώ η ημερομηνία πρώτης εφαρμογής των ΔΠΧΑ είναι η 1η Ιανουαρίου 2013. Οι οικονομικές καταστάσεις της 31^{ης} Δεκεμβρίου 2019, χρήση 1.1.2019 - 31.12.2019, έχουν συνταχθεί σύμφωνα με τα Διεθνή Πρότυπα Χρηματοοικονομικής Αναφοράς "Δ.Π.Χ.Α." που έχουν εκδοθεί από το Συμβούλιο των Διεθνών Λογιστικών Προτύπων τα οποία είναι σχετικά με τις δραστηριότητες του Ομίλου.

Η σύνταξη των οικονομικών καταστάσεων σύμφωνα με τα Δ.Π.Χ.Α. απαιτεί τη χρήση ορισμένων λογιστικών εκτιμήσεων και παραδοχών. Επίσης, απαιτεί την άσκηση κρίσης από τη Διοίκηση κατά τη διαδικασία εφαρμογής των λογιστικών αρχών του Ομίλου. Οι εκτιμήσεις και παραδοχές βασίζονται στην καλύτερη δυνατή γνώση της Διοίκησης του Ομίλου σε σχέση με τις τρέχουσες συνθήκες.

Οι περιοχές που απαιτούν μεγαλύτερο βαθμό άσκησης κρίσης ή πολυπλοκότητας, ή όπου οι εκτιμήσεις και παραδοχές είναι σημαντικές για τη σύνταξη των οικονομικών καταστάσεων, παρουσιάζονται στην παράγραφο (5.3) κατωτέρω.

Οι οικονομικές καταστάσεις συντάσσονται βάσει της αρχής του ιστορικού κόστους και της αρχής της συνέχισης της λειτουργίας της.

Οι οικονομικές καταστάσεις του Ομίλου παρουσιάζονται σε ευρώ (€).

Δεν υπάρχουν πρότυπα που να έχουν εφαρμοστεί πριν από την ημερομηνία έναρξης της εφαρμογής τους.

5.2 Νέα πρότυπα και διερμηνείες

Νέα πρότυπα, τροποποιήσεις προτύπων και διερμηνείες έχουν εκδοθεί και είναι υποχρεωτικής εφαρμογής για τις ετήσιες λογιστικές περιόδους που ξεκινούν την 1η Ιανουαρίου 2019 ή μεταγενέστερα. Η επίδραση από την εφαρμογή αυτών των νέων προτύπων, τροποποιήσεων και διερμηνειών παρατίθεται παρακάτω.

Πρότυπα και Διερμηνείες υποχρεωτικά για την τρέχουσα οικονομική χρήση 2019

ΔΠΧΑ 16 «Μισθώσεις»

Στις 13 Ιανουαρίου 2016 το ΣΔΛΠ εξέδωσε το ΔΠΧΑ 16 και αντικαθιστά το ΔΛΠ 17. Σκοπός του προτύπου είναι να εξασφαλίσει ότι οι μισθωτές και οι εκμισθωτές παρέχουν χρήσιμη πληροφόρηση που παρουσιάζει εύλογα την ουσία των συναλλαγών που αφορούν μισθώσεις. Το ΔΠΧΑ 16 εισάγει ένα ενιαίο μοντέλο για το λογιστικό χειρισμό από την πλευρά του μισθωτή, το οποίο απαιτεί ο μισθωτής να αναγνωρίζει περιουσιακά στοιχεία και υποχρεώσεις για όλες τις συμβάσεις μισθώσεων με διάρκεια άνω των 12 μηνών, εκτός εάν το υποκείμενο περιουσιακό στοιχείο είναι μη σημαντικής αξίας. Σχετικά με το λογιστικό χειρισμό από την πλευρά του εκμισθωτή, το ΔΠΧΑ 16 ενσωματώνει ουσιαστικά τις απαιτήσεις του ΔΛΠ 17. Επομένως, ο εκμισθωτής συνεχίζει να κατηγοριοποιεί τις συμβάσεις μισθώσεων σε λειτουργικές και χρηματοδοτικές μισθώσεις, και να ακολουθεί διαφορετικό λογιστικό χειρισμό για κάθε τύπο σύμβασης. Το νέο πρότυπο εφαρμόζεται σε ετήσιες λογιστικές περιόδους που ξεκινούν την ή 1 Ιανουαρίου 2019 και υιοθετήθηκε από την Ευρωπαϊκή Ένωση την 31η Οκτωβρίου 2017.

Ο Όμιλος δεν εφάρμοσε το πρότυπο στις συμβάσεις που δεν είχαν προηγουμένως προσδιοριστεί ως συμβάσεις μίσθωσης σύμφωνα με το ΔΛΠ 17 και τη Διερμηνεία ΕΔΔΠΧΠ 4. Ο Όμιλος επέλεξε να χρησιμοποιήσει τις εξαιρέσεις που προβλέπονται από το

πρότυπο για τις συμβάσεις μίσθωσης οι οποίες λήγουν εντός 12 μηνών από την ημερομηνία της αρχικής εφαρμογής και των συμβάσεων μίσθωσης για τις οποίες το υποκείμενο περιουσιακό στοιχείο είναι χαμηλής αξίας.

Συνοπτικά, παρατίθενται οι επιπτώσεις από την υιοθέτηση του ΔΠΧΠ 16:

Επίπτωση στην Κατάσταση Οικονομικής Θέσης

Περιουσιακά στοιχεία

Ενσώματα πάγια (Δικαιώματα χρήσης ακινήτων)	72.119,97
Ενσώματα πάγια (Δικαιώματα χρήσης αυτοκινήτων)	70.873,59
Αναβαλλόμενη φορολογική απαίτηση	299,89

Υποχρεώσεις

Υποχρεώσεις από συμβάσεις μίσθωσης	144.243,11
------------------------------------	------------

Καθαρή επίδραση στην Καθαρή Θέση

(949,66)

Επίπτωση στην Κατάσταση Συνολικού Εισοδήματος

Αποσβέσεις δικαιωμάτων χρήσης ακινήτων	16.969,41
Αποσβέσεις δικαιωμάτων χρήσης αυτοκινήτων	20.854,71
Δαπάνες λειτουργικών μισθώσεων	43.526,26

Λειτουργικά αποτελέσματα (κέρδη)

(5.702,14)

Χρηματοοικονομικά έξοδα

6.951,69

Ζημιές προ φόρων

1.249,55

Φόρος εισοδήματος

(299,89)

Ζημιές μετά φόρων

949,66

Οι κατωτέρω τροποποιήσεις δεν είχαν επίπτωση στις χρηματοοικονομικές καταστάσεις του Ομίλου εκτός αν αναφέρεται διαφορετικά.

Ετήσιες Βελτιώσεις στα ΔΠΧΑ, Κύκλος 2015-2018

Στο πλαίσιο του προγράμματος των ετήσιων βελτιώσεων των Διεθνών Λογιστικών Προτύπων, το Συμβούλιο εξέδωσε, την 12.12.2017, μη επείγουσες αλλά απαραίτητες τροποποιήσεις σε επιμέρους πρότυπα ως ακολούθως:

ΔΠΧΑ 3 Συνενώσεις Επιχειρήσεων και ΔΠΧΑ 11 Κοινές Συμφωνίες

Οι τροποποιήσεις του ΔΠΧΑ 3 διευκρινίζουν ότι όταν μια οικονομική οντότητα αποκτά τον έλεγχο μιας επιχείρησης που αποτελούσε κοινή επιχείρησή της, θα πρέπει να προχωρήσει σε αποτίμηση των συμφερόντων που είχε προηγουμένως στην επιχείρηση αυτή.

Οι τροποποιήσεις του ΔΠΧΑ 11 διευκρινίζουν ότι μια οντότητα που συμμετέχει, αλλά δεν έχει από κοινού τον έλεγχο μιας κοινής επιχείρησης μπορεί να αποκτήσει από κοινού έλεγχο στην κοινή επιχείρηση, της οποίας η δραστηριότητα αποτελεί επιχείρηση όπως ορίζεται στο ΔΠΧΑ 3. Σε τέτοιες περιπτώσεις, τα συμφέροντα στην κοινή επιχείρηση που κατείχε προηγουμένως δεν αποτιμώνται εκ νέου.

ΔΛΠ 12 Φόροι Εισοδήματος

Το Συμβούλιο τροποποιώντας το ΔΛΠ 12 διευκρίνισε ότι μια οικονομική οντότητα πρέπει να καταχωρεί όλες τις φορολογικές επιπτώσεις που προκύπτουν από τη διανομή μερισμάτων στα αποτελέσματα, στα άλλα συνολικά εισοδήματα ή στα ίδια κεφάλαια, ανάλογα με το πού η οντότητα καταχώρισε την αρχική συναλλαγή από την οποία προέκυψαν τα διανεμόμενα κέρδη και εν συνεχεία το μέρισμα.

ΔΛΠ 23 Κόστος δανεισμού

Οι τροποποιήσεις διευκρινίζουν ότι εάν ο δανεισμός που λήφθηκε ειδικά για την απόκτηση περιουσιακού στοιχείου παραμένει σε εκκρεμότητα και το σχετικό περιουσιακό στοιχείο έχει καταστεί έτοιμο για την προοριζόμενη χρήση ή πώλησή του, τότε το υπόλοιπο του δανεισμού αυτού θα πρέπει να συμπεριλαμβάνεται στα κεφάλαια του γενικού δανεισμού κατά τον υπολογισμό του επιτοκίου κεφαλαιοποίησης.

ΔΛΠ 28 (Τροποποίηση) «Μακροπρόθεσμες συμμετοχές σε συγγενείς επιχειρήσεις και κοινοπραξίες»

Το Συμβούλιο, τον Οκτώβριο του 2018, εξέδωσε τροποποιήσεις στο πρότυπο ΔΛΠ 28 «Επενδύσεις σε συγγενείς επιχειρήσεις και κοινοπραξίες». Με αυτή την τροποποίηση, το Συμβούλιο διευκρίνισε ότι η εξαίρεση στο ΔΠΧΑ 9 ισχύει μόνο για συμμετοχές που παρακολουθούνται λογιστικά με τη μέθοδο της καθαρής θέσης. Οι οντότητες θα πρέπει να εφαρμόζουν το ΔΠΧΑ 9 στα άλλα συμφέροντα σε συγγενείς και κοινοπραξίες, συμπεριλαμβανομένων των μακροπρόθεσμων συμφερόντων στα οποία δεν εφαρμόζεται η μέθοδος της καθαρής θέσης και τα οποία, στην ουσία, αποτελούν μέρος της καθαρής επένδυσης σε αυτές τις συγγενείς και κοινοπραξίες.

ΔΛΠ 19 (Τροποποίηση) «Παροχές σε εργαζομένους» – Τροποποίηση, περικοπή ή διακανονισμός του Προγράμματος Παροχών

Το ΣΔΛΠ στις 7 Φεβρουαρίου 2018 εξέδωσε τροποποίηση στο ΔΛΠ 19 με την οποία διευκρινίζει τον τρόπο με τον οποίο πρέπει να προσδιορίζεται το κόστος υπηρεσίας όταν προκύπτουν αλλαγές στο πρόγραμμα καθορισμένων παροχών. Σύμφωνα με το ΔΛΠ 19 σε περίπτωση τροποποίησης, περικοπής ή διακανονισμού, απαιτείται επανυπολογισμός της καθαρής υποχρέωσης ή απαίτησης των καθορισμένων παροχών. Η τροποποίηση του ΔΛΠ 19 προβλέπει ότι θα πρέπει να χρησιμοποιηθούν οι αναθεωρημένες παραδοχές που χρησιμοποιήθηκαν και κατά τον επανυπολογισμό της καθαρής υποχρέωσης ή απαίτησης προκειμένου να προσδιοριστεί το κόστος υπηρεσίας και ο καθαρός τόκος για την υπόλοιπη περίοδο μετά την αλλαγή στο πρόγραμμα.

Επίσης, με την τροποποίηση του ΔΛΠ 19 αποσαφηνίζεται η επίδραση μίας τροποποίησης, περικοπής ή διακανονισμού στις απαιτήσεις αναφορικά με τον περιορισμό στην αναγνώριση της καθαρής απαίτησης (ανώτατο όριο περιουσιακού στοιχείου).

ΕΛΔΠΧΑ 23 Διερμηνεία «Αβεβαιότητα σχετικά με το χειρισμό θεμάτων φορολογίας εισοδήματος»

Στις 7 Ιουνίου 2017 το ΣΔΛΠ εξέδωσε τη Διερμηνεία 23. Η Διερμηνεία 23 έχει εφαρμογή στον προσδιορισμό του φορολογητέου κέρδους (φορολογική ζημία), τις φορολογικές βάσεις, τις αχρησιμοποίητες φορολογικές ζημίες, τις αχρησιμοποίητες φορολογικές ελαφρύνσεις και τους φορολογικούς συντελεστές, όταν υπάρχει αβεβαιότητα ως προς την ορθότητα των φορολογικών χειρισμών σύμφωνα με το ΔΛΠ 12. Σε αυτή την περίπτωση θα πρέπει να εξετάζεται:

- εάν οι φορολογικοί χειρισμοί πρέπει να εξετάζονται συλλογικά ή εξατομικευμένα και υπό την παραδοχή ότι οι έλεγχοι θα διενεργηθούν από τις φορολογικές Αρχές έχοντας πλήρη γνώση των σχετικών πληροφοριών
- η πιθανότητα να γίνει αποδεκτός ο προσδιορισμός του φορολογητέου κέρδους (φορολογικής ζημίας), των φορολογικών βάσεων, των αχρησιμοποίητων φορολογικών ζημιών, των αχρησιμοποίητων πιστώσεων φόρου και των φορολογικών συντελεστών από τις φορολογικές Αρχές, και
- η επαναξιολόγηση των κρίσεων και εκτιμήσεων εάν αλλάξουν τα γεγονότα και οι περιστάσεις

ΔΠΧΑ 9 (Τροποποίηση) « Χρηματοοικονομικά Μέσα - Χαρακτηριστικά προπληρωμής με αρνητική αποζημίωση»

Το Συμβούλιο εξέδωσε στις 12 Οκτωβρίου 2017 τροποποίηση στο ΔΠΧΑ 9, με την οποία επιτρέπεται σε κάποια προπληρωτέα χρηματοοικονομικά στοιχεία ενεργητικού με χαρακτηριστικά αρνητικής αποζημίωσης, που διαφορετικά θα αποτιμώνταν στην εύλογη αξία μέσω των αποτελεσμάτων, να αποτιμηθούν στο αναπόσβεστο κόστος ή στην εύλογη αξία μέσω των λοιπών αποτελεσμάτων που καταχωρούνται απευθείας στην καθαρή θέση. Η τροποποίηση του ΔΠΧΑ 9 αποσαφηνίζει ότι οι συμβατικοί όροι που διέπουν ένα χρηματοοικονομικό στοιχείο ενεργητικού είναι αποκλειστικά ταμειακές ροές κεφαλαίου και τόκου επί του απλήρωτου κεφαλαίου, που θα πρέπει να καταβληθούν σε συγκεκριμένες ημερομηνίες (Solely Payments of Principal and Interest- SPPI), ανεξάρτητα από το γεγονός που προκαλεί την πρόωρη λήξη του συμβολαίου και ανεξάρτητα από το ποιο αντισυμβαλλόμενο μέρος καταβάλλει ή εισπράττει τη δίκαιη αποζημίωση για την πρόωρη λήξη του συμβολαίου.

Πρότυπα και Διερμηνείες υποχρεωτικά για μεταγενέστερες περιόδους που δεν έχουν εφαρμοστεί νωρίτερα από την Εταιρεία

Οι κατωτέρω τροποποιήσεις δεν αναμένεται να έχουν σημαντική επίπτωση στις χρηματοοικονομικές καταστάσεις του Ομίλου εκτός αν αναφέρεται διαφορετικά.

Τροποποιήσεις των παραπομπών στο εννοιολογικό πλαίσιο των ΔΠΧΑ (που εκδόθηκαν στις 29 Μαρτίου 2018)

Την 29η Μαρτίου 2018 το Συμβούλιο των Διεθνών Λογιστικών Προτύπων εξέδωσε το αναθεωρημένο εννοιολογικό πλαίσιο το οποίο επανακαθορίζει:

- το σκοπό της χρηματοοικονομικής πληροφόρησης,
- τα ποιοτικά χαρακτηριστικά των οικονομικών καταστάσεων,
- τους ορισμούς του περιουσιακού στοιχείου, της υποχρέωσης, της καθαρής θέσης, καθώς και των εσόδων και των εξόδων,
- τα κριτήρια αναγνώρισης και τις οδηγίες σχετικά με τον χρόνο της διαγραφής περιουσιακών στοιχείων και υποχρεώσεων στις οικονομικές καταστάσεις,
- τις βάσεις αποτίμησης και οδηγίες σχετικά με τον τρόπο που πρέπει να χρησιμοποιούνται και,
- έννοιες και καθοδήγηση σχετικά με την παρουσίαση και τις γνωστοποιήσεις

Ο σκοπός της αναθεώρησης του εννοιολογικού πλαισίου είναι η υποβοήθηση όσον προετοιμάζουν οικονομικές καταστάσεις να αναπτύσσουν συνεπείς λογιστικές πολιτικές για συναλλαγές και άλλα γεγονότα που δεν εμπίπτουν στο πεδίο εφαρμογής των υπαρχόντων προτύπων ή όταν ένα πρότυπο δίνει δυνατότητα επιλογής μεταξύ λογιστικών πολιτικών. Επιπλέον, σκοπός της αναθεώρησης είναι να βοηθήσει όλα τα εμπλεκόμενα μέρη να κατανοήσουν και να ερμηνεύσουν τα πρότυπα.

Το Συμβούλιο Διεθνών Λογιστικών Προτύπων εξέδωσε επίσης ένα συνοδευτικό έγγραφο, «Τροποποιήσεις στις παραπομπές του εννοιολογικού πλαισίου», το οποίο καθορίζει τις τροποποιήσεις των προτύπων που επηρεάζονται προκειμένου να επικαιροποιηθούν οι αναφορές στο αναθεωρημένο εννοιολογικό πλαίσιο.

Η τροποποίηση εφαρμόζεται από τους συντάκτες που αναπτύσσουν λογιστικές πολιτικές βάσει του εννοιολογικού πλαισίου, στις ετήσιες λογιστικές περιόδους που ξεκινούν την ή μετά την 1η Ιανουαρίου 2020.

ΔΛΠ 1 και ΔΛΠ 8 (τροποποιήσεις) «Ορισμός του σημαντικού»

Στις 31 Οκτωβρίου 2018 το ΣΔΛΠ στο πλαίσιο της πρωτοβουλίας γνωστοποιήσεων εξέδωσε τροποποιήσεις στο ΔΛΠ 1 και ΔΛΠ 8, οι οποίες αποσαφηνίζουν τον ορισμό του σημαντικού και τον τρόπο με τον οποίο πρέπει να εφαρμοσθεί, συμπεριλαμβάνοντας στον ορισμό καθοδήγηση που μέχρι στιγμής έχει αναφερθεί σε άλλα ΔΠΧΑ. Ο νέος ορισμός προβλέπει ότι μία πληροφορία είναι σημαντική εάν το γεγονός της παράλειψης, υπόκρυψης ή ανακριβούς γνωστοποίησής της εύλογα θα αναμενόταν να επηρεάσει τις αποφάσεις που οι κύριοι χρήστες των οικονομικών καταστάσεων λαμβάνουν βάσει αυτών των καταστάσεων. Οι τροποποιήσεις περιλαμβάνουν παραδείγματα περιστάσεων που ενδέχεται να οδηγήσουν στην απόκρυψη σημαντικής πληροφορίας. Ο ορισμός του σημαντικού, που αποτελεί μία σημαντική λογιστική έννοια στα ΔΠΧΑ, βοηθά τις εταιρείες να αποφασίσουν κατά πόσο οι

πληροφορίες πρέπει να περιλαμβάνονται στις οικονομικές τους καταστάσεις. Ο επικαιροποιημένος ορισμός τροποποιεί το ΔΛΠ 1 «Παρουσίαση των Οικονομικών Καταστάσεων» και το ΔΛΠ 8 «Λογιστικές Πολιτικές, Μεταβολές στις Λογιστικές Εκτιμήσεις και Λάθη». Η τροποποίηση διασφαλίζει ότι ο ορισμός του σημαντικού είναι συνεπής σε όλα τα πρότυπα των ΔΠΧΑ. Η τροποποίηση ισχύει από την ή μετά την 1η Ιανουαρίου 2020.

ΔΠΧΑ 9 ΔΛΠ 39 και ΔΠΧΑ 7 (Τροποποίηση) «Μεταρρύθμιση των επιτοκίων αναφοράς»

Το Συμβούλιο εξέδωσε στις 26 Σεπτεμβρίου 2019 τροποποιήσεις στα πρότυπα ΔΠΧΑ 9, ΔΛΠ 39 και ΔΠΧΑ 7 προκειμένου να αντιμετωπιστούν οι επιπτώσεις στη χρηματοοικονομική αναφορά από τη μεταρρύθμιση των επιτοκίων αναφοράς κατά την περίοδο πριν από την αντικατάσταση ενός υφιστάμενου επιτοκίου αναφοράς με εναλλακτικό επιτόκιο αναφοράς. Οι τροποποιήσεις παρέχουν προσωρινές και περιορισμένες εξαιρέσεις στις απαιτήσεις της λογιστικής αντιστάθμισης του διεθνούς λογιστικού προτύπου (ΔΛΠ) 39 Χρηματοοικονομικά μέσα: Αναγνώριση και επιμέτρηση και του Διεθνούς Προτύπου Χρηματοοικονομικής Αναφοράς (ΔΠΧΑ) 9 Χρηματοοικονομικά μέσα, ώστε οι επιχειρήσεις να μπορούν να συνεχίσουν να πληρούν τις απαιτήσεις υποθέτοντας ότι τα υφιστάμενα κριτήρια αναφοράς επιτοκίων δεν μεταβάλλονται λόγω της μεταρρύθμισης του διατραπεζικού επιτοκίου δανεισμού.

Οι εξαιρέσεις αφορούν την εφαρμογή των ακόλουθων διατάξεων:

Την απαίτηση περί πολύ υψηλής πιθανότητας εκπλήρωσης όσον αφορά αντισταθμίσεις ταμειακών ροών,

Την αξιολόγηση της οικονομικής σχέσης ανάμεσα στο αντισταθμιζόμενο στοιχείο και το μέσο αντιστάθμισης,

Τον προσδιορισμό ενός συστατικού ενός στοιχείου ως αντισταθμισμένου στοιχείου.

Η τροποποίηση εφαρμόζεται στις ετήσιες λογιστικές περιόδους που ξεκινούν την ή μετά την 1η Ιανουαρίου 2020.

Πρότυπα και Τροποποιήσεις Πρότυπων που δεν έχουν υιοθετηθεί από την Ε.Ε.

ΔΠΧΑ 17 «Ασφαλιστήρια Συμβόλαια»

Στις 18 Μαΐου 2017 το ΣΔΛΠ εξέδωσε το ΔΠΧΑ 17, το οποίο αντικαθιστά το υφιστάμενο πρότυπο ΔΠΧΑ 4.

Το ΔΠΧΑ 17 θεσπίζει τις αρχές για την καταχώριση, αποτίμηση, παρουσίαση και τις γνωστοποιήσεις των ασφαλιστηρίων συμβολαίων με στόχο την παροχή μιας περισσότερο ομοιόμορφης προσέγγισης αποτίμησης και παρουσίασης για όλα τα ασφαλιστήρια συμβόλαια.

Το ΔΠΧΑ 17 απαιτεί η αποτίμηση των ασφαλιστικών υποχρεώσεων να μην διενεργείται στο ιστορικό κόστος αλλά στην τρέχουσα αξία με τρόπο συνεπή και με τη χρήση:

αμερόληπτων αναμενόμενων σταθμισμένων εκτιμήσεων μελλοντικών ταμειακών ροών με βάση επικαιροποιημένες παραδοχές,

προεξοφλητικών επιτοκίων που αντικατοπτρίζουν τα χαρακτηριστικά ταμειακών ροών των συμβάσεων και

εκτιμήσεων σχετικά με τους χρηματοοικονομικούς και μη κινδύνους που προκύπτουν από την έκδοση των ασφαλιστήριων συμβολαίων.

Το νέο πρότυπο εφαρμόζεται σε ετήσιες λογιστικές περιόδους που ξεκινούν την ή μετά την 1 Ιανουαρίου 2021.

Σημειώνεται, επίσης, πως τον Νοέμβριο 2019 το ΣΔΛΠ πρότεινε τη μετάθεση της ημερομηνίας υποχρεωτικής εφαρμογής του νέου προτύπου την 1.1.2022.

ΔΠΧΑ 3 (Τροποποίηση) «Συνενώσεις επιχειρήσεων»

Η τροποποίηση αφορά τη βελτίωση του ορισμού της επιχείρησης με σκοπό να βοηθήσει τις εταιρείες να καθορίσουν κατά πόσον μια εξαγορά που πραγματοποιούν αφορά επιχείρηση ή ομάδα περιουσιακών στοιχείων. Ο τροποποιημένος ορισμός της επιχείρησης επικεντρώνεται στο παραγόμενο προϊόν μιας επιχείρησης, που είναι η παροχή αγαθών και υπηρεσιών στους πελάτες, ενώ ο προηγούμενος ορισμός εστίαζε στις αποδόσεις με τη μορφή μερισμάτων, χαμηλότερου κόστους ή άλλου οικονομικού οφέλους απευθείας στους επενδυτές ή άλλους ιδιοκτήτες, μέλη ή συμμετέχοντες. Επιπλέον με την τροποποίηση προστίθενται οδηγίες για την αξιολόγηση του κατά πόσο μία αποκτώμενη διαδικασία είναι ουσιαστική και εισάγεται μία προαιρετική άσκηση συγκέντρωσης εύλογης αξίας με ενδεικτικά παραδείγματα.

Οι εταιρείες υποχρεούνται να εφαρμόζουν τον τροποποιημένο ορισμό της επιχείρησης σε εξαγορές που θα πραγματοποιηθούν την ή μετά την 1η Ιανουαρίου 2020.

ΔΛΠ 1 (Τροποποίηση) «Κατάταξη υποχρεώσεων σε βραχυπρόθεσμες ή μακροπρόθεσμες»

Η τροποποίηση επηρεάζει μόνο την παρουσίαση των υποχρεώσεων στην κατάσταση οικονομικής θέσης. Με την τροποποίηση διευκρινίζεται ότι η κατάταξη των υποχρεώσεων θα πρέπει να βασίζεται σε υφιστάμενα δικαιώματα κατά την ημερομηνία λήξης της περιόδου αναφοράς. Επίσης, η τροποποίηση αποσαφήνισε ότι οι προσδοκίες της Διοίκησης για τα γεγονότα που αναμένεται να συμβούν μετά την ημερομηνία του ισολογισμού δεν θα πρέπει να λαμβάνονται υπόψη και διευκρίνισε τις περιπτώσεις που συνιστούν τακτοποίηση της υποχρέωσης.

Η τροποποίηση εφαρμόζεται στις ετήσιες λογιστικές περιόδους που ξεκινούν την ή μετά την 1η Ιανουαρίου 2022.

5.3 Χρήση Εκτιμήσεων

Σύμφωνα με τις γενικά παραδεγμένες λογιστικές αρχές η σύνταξη των Οικονομικών Καταστάσεων του Ομίλου απαιτεί όπως η Διοίκηση προβαίνει στη διενέργεια εκτιμήσεων και υποθέσεων που επηρεάζουν τα υπόλοιπα των λογαριασμών των οικονομικών καταστάσεων. Παρά το γεγονός ότι οι εκτιμήσεις αυτές στηρίζονται στη γνώση της διοίκησης για τα τρέχοντα γεγονότα και τις τυχόν μελλοντικές δραστηριότητες του Ομίλου, τα πραγματικά αποτελέσματα ενδέχεται να διαφέρουν από αυτές τις εκτιμήσεις. Οι βασικές εκτιμήσεις και κρίσεις οι οποίες αναφέρονται σε δεδομένα, η εξέλιξη των οποίων θα μπορούσε να επηρεάσει τα κονδύλια των οικονομικών καταστάσεων τους επόμενους 12 μήνες, έχουν ως κάτωθι:

- i) Τα πάγια περιουσιακά στοιχεία του Ομίλου αποσβένονται σύμφωνα με την υπολειπόμενη ωφέλιμη ζωή τους. Αυτές οι υπολειπόμενες ωφέλιμες ζωές επανεκτιμώνται περιοδικά για να καθορίσουν κατά πόσο συνεχίζουν να είναι κατάλληλες. Οι πραγματικές ωφέλιμες ζωές των πάγιων περιουσιακών στοιχείων ενδέχεται να διαφοροποιηθούν από παράγοντες όπως η τεχνολογική καινοτομία και τα προγράμματα συντήρησης.
- ii) Η Διοίκηση αποτιμά τα αποθέματα στη χαμηλότερη τιμή μεταξύ τιμής κτήσης και ρευστοποιήσιμης αξίας. Η εκτίμηση της ρευστοποιήσιμης αξίας προκύπτει μέσα από σημαντικές παραδοχές της διοίκησης για τα βραδέως κινούμενα αποθέματα, σχετικά με την τεχνολογική απαξίωση και την ύπαρξη αγοράς. Σε ετήσια βάση η διοίκηση του Ομίλου αξιολογεί τα αποθέματα, για τον κίνδυνο απαξίωσης τους και βάσει κριτηρίων που έχει θέσει, προβαίνει σε καταστροφές.
- iii) Η Διοίκηση εκτιμά περιοδικά την επάρκεια της πρόβλεψης για την απομείωση των επισφαλών απαιτήσεων, λαμβάνοντας υπόψη την δυνατότητα είσπραξης τους καθώς και τα στοιχεία των Νομικών Συμβούλων της μητρικής εταιρείας, που προκύπτουν βάσει επεξεργασίας ιστορικών δεδομένων και πρόσφατων εξελίξεων των υποθέσεων που διαχειρίζονται. Επιπλέον η διοίκηση θέτει παραδοχές που διαμορφώνουν, την πολιτική εκτίμησης των προσδωκόμενων πιστωτικών ζημιών με βάση τις διατάξεις του Δ.Π.Χ.Α. 9 και κατά συνέπεια των επιδράσεων που έχουν αυτές επί των αποτελεσμάτων των οικονομικών καταστάσεων. Μεταξύ των παραδοχών που αξιολογούνται είναι η διάκριση των πελατών σε κατηγορίες, η μεμονομένη αξιολόγηση αυτών ή βάσει μεθοδολογίας απλοποιημένης προσέγγισης, η επιλογή βάσης έλευσης πιστωτικού γεγονότος, τα κριτήρια χρεοκοπίας και οι δυνατότητες λήψης ποσοτικής και ποιοτικής πληροφόρησης από τις βάσεις ιστορικών δεδομένων του Ομίλου.
- iv) Η πρόβλεψη για φόρο εισοδήματος με βάση το ΔΛΠ 12 υπολογίζεται με εκτίμηση των φόρων που θα καταβληθούν στις φορολογικές αρχές και περιλαμβάνει τον τρέχοντα φόρο εισοδήματος για κάθε χρήση, πρόβλεψη για τους πρόσθετους φόρους που πιθανόν να προκύψουν από μελλοντικούς φορολογικούς ελέγχους και αναγνώριση μελλοντικών

φορολογικών ωφελειών. Η τελική εκκαθάριση των φόρων εισοδήματος ενδέχεται να αποκλίνει από τα σχετικά ποσά τα οποία έχουν καταχωρηθεί στις οικονομικές καταστάσεις.

v) Το κόστος παροχών στο προσωπικό υπολογίζεται χρησιμοποιώντας αναλογιστικές εκτιμήσεις, κατά τις οποίες χρησιμοποιούνται παραδοχές για τους προεξοφλητικούς συντελεστές, το ρυθμό αύξησης των μισθών και τα ποσοστά θνησιμότητας. Η Διοίκηση προσπαθεί, σε κάθε ημερομηνία αναφοράς όπου η εν λόγω πρόβλεψη αναθεωρείται, να εκτιμά με όσο το δυνατό καλύτερο τρόπο τις παραμέτρους αυτές.

vi) Η ύπαρξη ενδεχόμενων υποχρεώσεων απαιτεί από τη Διοίκηση τη συνεχή διενέργεια παραδοχών και αξιολογικών κρίσεων αναφορικά με την πιθανότητα μελλοντικά γεγονότα να συμβούν ή να μη συμβούν καθώς και της επίδρασης που τα γεγονότα αυτά μπορεί να έχουν στη δραστηριότητα του Ομίλου.

5.4 Ενοποίηση

α) θυγατρικές

Ο Όμιλος κατά την 31.12.2019 περιλαμβάνει την μητρική εταιρεία και την θυγατρική της συντάσσοντας για 1^η χρήση ενοποιημένες οικονομικές καταστάσεις.

Γενικά οι εταιρείες που διοικούνται και ελέγχονται, άμεσα ή έμμεσα, από την μητρική, είτε μέσω της κατοχής της πλειοψηφίας των μετοχών της εταιρείας στην οποία έγινε η επένδυση, είτε μέσω της εξάρτησής της από την τεχνογνωσία που της παρέχει ο Όμιλος θεωρούνται θυγατρικές εταιρείες. Δηλαδή, θυγατρικές είναι οι επιχειρήσεις πάνω στις οποίες ασκείται έλεγχος από την μητρική. Η ύπαρξη τυχόν δυνητικών δικαιωμάτων ψήφου τα οποία είναι ασκήσιμα κατά τον χρόνο σύνταξης των οικονομικών καταστάσεων, λαμβάνεται υπόψη προκειμένου να στοιχειοθετηθεί αν η μητρική ασκεί τον έλεγχο επί των θυγατρικών. Οι θυγατρικές ενοποιούνται πλήρως (ολική ενοποίηση) από την ημερομηνία που αποκτάται ο έλεγχος επ' αυτών και παύουν να ενοποιούνται από την ημερομηνία που τέτοιος έλεγχος δεν υφίσταται. Η εξαγορά θυγατρικής από τον Όμιλο λογιστικοποιείται βάσει της μεθόδου της αγοράς. Το κόστος κτήσης μιας θυγατρικής είναι η εύλογη αξία των περιουσιακών στοιχείων που δόθηκαν, των μετοχών που εκδόθηκαν και των υποχρεώσεων που αναλήφθηκαν κατά την ημερομηνία της ανταλλαγής, πλέον τυχόν κόστους άμεσα συνδεδεμένου με την συναλλαγή. Τα εξατομικευμένα περιουσιακά στοιχεία, υποχρεώσεις και ενδεχόμενες υποχρεώσεις που αποκτώνται σε μία επιχειρηματική συνένωση επιμετρώνται κατά την εξαγορά στις εύλογες αξίες τους ανεξαρτήτως του ποσοστού συμμετοχής. Το κόστος αγοράς πέραν της εύλογης αξίας των επί μέρους στοιχείων που αποκτήθηκαν, καταχωρείται ως υπεραξία. Η υπεραξία η οποία προκύπτει από την εξαγορά αναγνωρίζεται ως στοιχείο του ενεργητικού και αποτιμάται αρχικά στο κόστος που συνίσταται στο επιπλέον ποσό που καταβάλλεται για την εξαγορά σε σχέση με το ποσοστό του ομίλου και αποκτάται στην αντίστοιχη καθαρή εύλογη αξία στην ημερομηνία της εξαγοράς, των διακριτών

περιουσιακών στοιχείων, υποχρεώσεων και ενδεχόμενων υποχρεώσεων της αποκτηθείσας εταιρείας. Η υπεραξία εξετάζεται για απομείωση της αξίας της σε τουλάχιστον ετήσια βάση και οποιαδήποτε απομείωσή της αναγνωρίζεται αμέσως στα αποτελέσματα και δεν αναστρέφεται στο μέλλον. Εάν μετά από επανεκτίμηση το ποσοστό της εύλογης αξίας των διακριτών περιουσιακών στοιχείων, υποχρεώσεων και ενδεχόμενων υποχρεώσεων, που αναλογεί στον όμιλο, υπερβαίνει το αντίστοιχο κόστος εξαγοράς τότε η διαφορά καταχωρείται άμεσα στα αποτελέσματα. Όλες οι σημαντικές διεταιρικές συναλλαγές, υπόλοιπα και μη πραγματοποιημένα κέρδη από συναλλαγές μεταξύ των εταιρειών του Ομίλου απαλοίφονται στις ενοποιημένες οικονομικές καταστάσεις. Οι μη πραγματοποιημένες ζημιές, επίσης απαλείφονται, εκτός εάν η συναλλαγή παρέχει ενδείξεις απομείωσης, του μεταβιβασθέντος στοιχείου ενεργητικού.

β) Συγγενείς

Ο Όμιλος δεν κατέχει συμμετοχές σε συγγενείς εταιρείες. Συγγενείς είναι οι εταιρείες στις οποίες ο Όμιλος ασκεί ουσιώδη επιρροή και όχι έλεγχο. Η ουσιώδης επιρροή τεκμαίρεται, εφόσον υπάρχει άμεση ή έμμεση συμμετοχή άνω του 20% και έως 50%, των δικαιωμάτων ψήφου. Η ύπαρξη τυχόν δυνητικών δικαιωμάτων ψήφου τα οποία είναι ασκήσιμα ή μετατρέψιμα, λαμβάνεται υπόψη προκειμένου να στοιχειοθετηθεί αν ο Όμιλος ασκεί ουσιώδη επιρροή. Ουσιώδης επιρροή μπορεί να υπάρχει και με μεγαλύτερο ποσοστό συμμετοχής από 50% των δικαιωμάτων ψήφου εάν αποδεικνύεται καθαρά ότι η κυριότητα σε δικαιώματα ψήφου δε συνιστά έλεγχο. Εάν υπάρξουν συγγενείς εταιρείες θα ενοποιούνται με την μέθοδο της καθαρής θέσης.

Ο λογαριασμός των επενδύσεων σε συγγενείς εταιρείες περιλαμβάνει και την τυχόν υπεραξία που προέκυψε κατά την εξαγορά. Οι επενδύσεις σε συγγενείς εταιρείες αναγνωρίζονται αρχικά στο κόστος κτήσεως και στη συνέχεια σε κάθε μεταγενέστερη επιμέτρηση, η αξία της συμμετοχής μεταβάλλεται με την αντίστοιχη μεταβολή στη καθαρή θέση. Επίσης η συμμετοχή αλλά και υπεραξία ελέγχονται για τυχόν ζημιά απομείωσης.

Το μερίδιο του Ομίλου στα κέρδη ή τις ζημιές των συγγενών εταιρειών μετά την εξαγορά αναγνωρίζεται στα αποτελέσματα, ενώ το μερίδιο των μεταβολών που διενεργούνται απ'ευθείας σε λογαριασμό αποθεματικών μετά την εξαγορά, αναγνωρίζεται στα αποθεματικά. Οι μεταβολές στα αποτελέσματα επηρεάζουν τη λογιστική αξία των επενδύσεων σε συγγενείς εταιρείες. Στην περίπτωση που το μερίδιο του Ομίλου επί των ζημιών μιας συγγενούς υπερβεί την αξία της επένδυσης, δεν αναγνωρίζονται επιπλέον ζημιές, εκτός εάν έχουν γίνει πληρωμές ή έχουν αναληφθεί περαιτέρω δεσμεύσεις για λογαριασμό της. Μη πραγματοποιημένα κέρδη από συναλλαγές μεταξύ του Ομίλου και των συγγενών εταιρειών απαλείφονται κατά το ποσοστό συμμετοχής του Ομίλου σ' αυτές. Μη πραγματοποιημένες ζημιές απαλείφονται, εκτός εάν η συναλλαγή παρέχει ενδείξεις απομείωσης του μεταβιβασθέντος περιουσιακού στοιχείου.

5.5 Συναλλαγματικές μετατροπές

Οι οικονομικές καταστάσεις κάθε επιχείρησης εμφανίζονται στο νόμισμα του οικονομικού περιβάλλοντος στο οποίο δραστηριοποιούνται (λειτουργικό νόμισμα). Για σκοπούς σύνταξης των οικονομικών καταστάσεων τα αποτελέσματα και η χρηματοοικονομική θέση του Ομίλου εμφανίζονται σε ευρώ (€) που είναι το λειτουργικό νόμισμα της μητρικής εταιρείας.

Οι συναλλαγές σε ξένα νομίσματα μετατρέπονται σε ευρώ με την χρήση των ισοτιμιών που ισχύουν κατά την ημερομηνία των συναλλαγών. Κέρδη και ζημιές από συναλλαγματικές διαφορές οι οποίες προκύπτουν από την εκκαθάριση τέτοιων συναλλαγών κατά την διάρκεια της περιόδου και από την μετατροπή των νομισματικών στοιχείων που εκφράζονται σε ξένο νόμισμα με τις ισχύουσες ισοτιμίες κατά την ημερομηνία ισολογισμού, καταχωρούνται στα αποτελέσματα. Εξαιρέση αποτελούν διαφορές που προκύπτουν από ξένο νόμισμα που πληρούν τις προϋποθέσεις της αντιστάθμισης καθαρής επένδυσης σε εκμετάλλευση στο εξωτερικό, οι οποίες μεταφέρονται απευθείας στα ίδια κεφάλαια μέχρι την πώληση της επένδυσης, οπότε και αναγνωρίζονται στα αποτελέσματα χρήσεως.

5.6 Ενσώματα πάγια

Τα Οικόπεδα και Κτίρια επιμετρώνται στο κόστος απόκτησης τους μείον τις μεταγενέστερες σωρευμένες αποσβέσεις και τις σωρευμένες ζημιές απομείωσης. Η εκτίμηση της εύλογης αξίας, σε περίπτωση διερεύνησης περίπτωσης απομείωσης, διενεργείται από ανεξάρτητους εκτιμητές εκτός και εάν οι συνθήκες της αγοράς ακινήτων παραμείνουν σχετικά αμετάβλητες.

Τα λοιπά ενσώματα πάγια επιμετρώνται στο ιστορικό κόστος κτήσης, μείον τις συσσωρευμένες αποσβέσεις και τις τυχόν προβλέψεις απομείωσης της αξίας τους.

Αυξήσεις στην λογιστική αξία των ενσωμάτων παγίων που προκύπτουν από αναπροσαρμογές στην εύλογη αξία καταχωρούνται σε αποθεματικό των ιδίων κεφαλαίων. Μειώσεις στη λογιστική αξία φέρονται σε μείωση του αποθεματικού εφόσον στο παρελθόν είχε σχηματισθεί τέτοιο αποθεματικό για το ίδιο περιουσιακό στοιχείο. Μειώσεις της αξίας πέραν του αποθεματικού καθώς και μειώσεις στην λογιστική αξία περιουσιακών στοιχείων, για τα οποία δεν υπάρχει αποθεματικό αναπροσαρμογής, καταχωρείται στ' αποτελέσματα ως έξοδο.

Οι θετικές διαφορές αναπροσαρμογής των ακινήτων μεταφέρονται απ' ευθείας στα κέρδη εις νέον όταν τα ακίνητα από τα οποία προήλθαν διαγράφονται οριστικά (π.χ. εκποίηση).

Η αξία των γηπέδων-οικοπέδων δεν αποσβένεται, οι δε αποσβέσεις των άλλων στοιχείων των ενσωμάτων παγίων υπολογίζονται με την σταθερή μέθοδο με βάση την διάρκεια της ωφέλιμης ζωής τους, που έχει ως εξής:

- Κτίρια περίπου 40 Έτη

- Έπιπλα και λοιπός εξοπλισμός	5-10 Έτη
- Αυτοκίνητα	5-8 Έτη

Η ωφέλιμη ζωή των κτιρίων υπολογίζεται με ημερομηνία βάσης το έτος απόκτησης τους.

Οι υπολειμματικές αξίες και οι ωφέλιμες ζωές των ενσωμάτων παγίων υπόκεινται σε επανεξέταση σε κάθε ημερομηνία ισολογισμού.

Η καταχώρηση των προσθηκών, στα βιβλία της εταιρείας, γίνεται στο κόστος κτήσης, το οποίο περιλαμβάνει όλες τις άμεσα επιρριπτές δαπάνες για την απόκτηση των στοιχείων. Μεταγενέστερες δαπάνες καταχωρούνται σε επαύξηση της λογιστικής αξίας των ενσωμάτων παγίων μόνον αν πιθανολογείται ότι μελλοντικά οικονομικά οφέλη θα εισρεύσουν στην εταιρεία και το κόστος τους μπορεί να αποτιμηθεί αξιόπιστα. Οι επισκευές και οι συντηρήσεις, όταν γίνονται, καταχωρούνται σε βάρος των αποτελεσμάτων χρήσης.

Πάγια που έχουν αποκτηθεί με χρηματοδοτικές μισθώσεις αποσβένονται κατά τη διάρκεια της εκτιμώμενης ωφέλιμης ζωής τους με την σταθερή μέθοδο απόσβεσης.

5.7 Άυλα περιουσιακά στοιχεία

α) Λογισμικά

Η αξία με βάση την οποία κεφαλαιοποιείται το αποκτηθέν λογισμικό, είναι ίση με το κόστος που απαιτήθηκε για την αγορά και λειτουργία του. Το κόστος αποσβένεται με τη σταθερή μέθοδο απόσβεσης σε πέντε έτη. Δαπάνες που απαιτούνται για την συντήρηση των λογισμικών προγραμμάτων καταχωρούνται ως έξοδα όταν πραγματοποιούνται.

β) Ιδιοπαραγόμενο λογισμικό

Προκειμένου ο Όμιλος να αναγνωρίσει ένα ιδιοπαραγόμενο άυλο περιουσιακό στοιχείο πρέπει να συντρέχουν σωρευτικά τα παρακάτω χαρακτηριστικά τα οποία δύναται να αποδεικνύει:

- **Αναγνωσιμότητα**, δηλαδή μπορεί να διαχωριστεί ή να διαιρεθεί από τον όμιλο και να πωληθεί, μεταβιβαστεί, παραχωρηθεί, ενοικιαστεί ή ανταλλαγεί είτε μεμονωμένα είτε σε συνδυασμό με σχετικό συμβόλαιο, περιουσιακό στοιχείο ή υποχρέωση.
- **Έλεγχος**, δηλαδή ο Όμιλος ελέγχει ένα περιουσιακό στοιχείο, αν έχει τη δύναμη να λαμβάνει τα μελλοντικά οικονομικά οφέλη που απορρέουν από αυτό και να απαγορεύει την πρόσβαση άλλων σε αυτά τα οφέλη. Η δυνατότητα μιας εταιρείας να ελέγχει τα μελλοντικά οικονομικά οφέλη από ένα άυλο περιουσιακό στοιχείο θα απέρρεε κανονικά από νόμιμα δικαιώματα που είναι εκτελεστά δικαστικώς. Εν απουσία νομικών δικαιωμάτων, είναι περισσότερο δύσκολο να αποδειχτεί ο έλεγχος. Όμως, το δικαστικώς εκτελεστό ενός δικαιώματος δεν είναι αναγκαίος όρος για έλεγχο, διότι η εταιρεία μπορεί να είναι σε θέση να ελέγχει τα μελλοντικά οικονομικά οφέλη με κάποιον άλλον τρόπο. Η εταιρεία ελέγχει αυτά τα οφέλη αν, για

παράδειγμα, η γνώση προστατεύεται με νομικά δικαιώματα τέτοια όπως συγγραφικά δικαιώματα, έναν περιορισμό μιας εμπορικής συμφωνίας (όπου επιτρέπεται) ή με ένα νομικό καθήκον των εργαζομένων να διατηρούν εχεμύθεια.

- **Ύπαρξη μελλοντικών οικονομικών ωφελειών**, που απορρέουν από ένα άυλο περιουσιακό στοιχείο μπορεί να περιλαμβάνουν έσοδα από την πώληση υπηρεσιών, εξοικονόμηση κόστους ή άλλα οφέλη που προέρχονται από τη χρήση του περιουσιακού στοιχείου από τον Όμιλο. Τα οφέλη αυτά, με τη χρησιμοποίηση λογικών και βάσιμων παραδοχών, πρέπει να πιθανολογείται ότι θα εισρεύσουν στον Όμιλο.

Ειδικά ένα άυλο περιουσιακό στοιχείο που προέρχεται από τη φάση ανάπτυξης ενός εσωτερικού προγράμματος αναγνωρίζεται όταν και μόνον όταν, ο Όμιλος μπορεί να αποδείξει όλα τα ακόλουθα:

- (α) την τεχνική δυνατότητα ολοκλήρωσης του άυλου περιουσιακού στοιχείου, ούτως ώστε να είναι διαθέσιμο προς χρήση ή πώληση.
- (β) την πρόθεσή της να ολοκληρώσει το άυλο περιουσιακό στοιχείο και να χρησιμοποιήσει ή πωλήσει αυτό.
- (γ) την ικανότητα της να χρησιμοποιήσει ή να πωλήσει το άυλο περιουσιακό στοιχείο.
- (δ) πως το άυλο περιουσιακό στοιχείο θα δημιουργήσει πιθανά μελλοντικά οικονομικά οφέλη. Μεταξύ άλλων, ο Όμιλος μπορεί να αποδείξει την ύπαρξη μιας αγοράς για το για το ίδιο το άυλο περιουσιακό στοιχείο.
- (ε) τη διαθεσιμότητα των κατάλληλων τεχνικών, οικονομικών και άλλων πόρων για να ολοκληρώσει την ανάπτυξη και να χρησιμοποιήσει ή πωλήσει το άυλο περιουσιακό στοιχείο
- (στ) την ικανότητα της να αποτιμά αξιόπιστα τις αποδοτέες δαπάνες στο άυλο περιουσιακό στοιχείο, κατά τη διάρκεια της αναπτύξεώς του.

Ένα άυλο περιουσιακό στοιχείο αποτιμάται αρχικά στο κόστος. Συγκεκριμένα αφορά τα κόστη που πραγματοποιήθηκαν αρχικά για την εσωτερική δημιουργία άυλου περιουσιακού στοιχείου και για τα κόστη που πραγματοποιήθηκαν μεταγενέστερα για τη συμπλήρωση, την αντικατάσταση μέρους ή τη συντήρηση του. Το κόστος του περιουσιακού στοιχείου θα πρέπει να μπορεί να αποτιμηθεί αξιόπιστα.

Το κόστος ενός εσωτερικώς δημιουργούμενου άυλου περιουσιακού στοιχείου εμπεριέχει κάθε άμεσα επιρριπτό κόστος που απαιτείται για την δημιουργία του. Τέτοια κόστη είναι:

- (α) το κόστος υλικών και υπηρεσιών που χρησιμοποιούνται ή αναλύσκονται για τη δημιουργία του άυλου περιουσιακού στοιχείου,

- (β) το κόστος των παροχών προς εργαζομένους (καθώς ορίζεται στο ΔΛΠ 19 Παροχές σε Εργαζόμενους) που προκύπτουν άμεσα από την δημιουργία του περιουσιακού στοιχείου,
- (γ) οι εισφορές για την καταχώρηση νομικών δικαιωμάτων και
- (δ) η απόσβεση διπλωμάτων ευρεσιτεχνίας και αδειών που χρησιμοποιούνται για τη δημιουργία του άυλου περιουσιακού στοιχείου.

Η Επιμέτρηση του περιουσιακού στοιχείου μετά την αρχική αναγνώριση γίνεται με την μέθοδο του κόστους μείον κάθε σωρευμένη απόσβεση, βάσει ωφέλιμης ζωής και κάθε σωρευμένη ζημία απομείωσης.

Ο Όμιλος εκτιμά αν η ωφέλιμη ζωή ενός άυλου περιουσιακού στοιχείου είναι περιορισμένη ή αόριστη και, αν είναι περιορισμένη, τη διάρκεια ή τον αριθμό των παραγωγικών ή όμοιων μονάδων που αποτελούν εκείνη την ωφέλιμη ζωή. Ο Όμιλος θεωρεί ότι ένα άυλο περιουσιακό στοιχείο έχει αόριστη ωφέλιμη ζωή όταν, βάσει ανάλυσης των σχετικών παραγόντων, δεν υπάρχει προβλεπόμενη λήξη της περιόδου κατά την οποία το περιουσιακό στοιχείο αναμένεται να δημιουργήσει καθαρές ταμιακές εισροές.

Οι παράγοντες που λαμβάνονται υπόψη κατά τον προσδιορισμό της ωφέλιμης ζωής ενός άυλου περιουσιακού στοιχείου είναι:

- α) Η προσδοκώμενη χρήση του περιουσιακού στοιχείου από τον Όμιλο,
- β) Οι συνηθισμένοι κύκλοι παραγωγικής ζωής για το περιουσιακό στοιχείο βάσει ευρέως διαθέσιμων πληροφοριών που αφορούν σε εκτιμήσεις ωφέλιμης ζωής παρόμοιων περιουσιακών στοιχείων, που χρησιμοποιούνται με παρόμοιο τρόπο,
- γ) Η τεχνική, τεχνολογική ή άλλων τύπων απαξίωση,
- δ) Η σταθερότητα του κλάδου στον οποίο το περιουσιακό στοιχείο λειτουργεί και των μεταβολών στη ζήτηση της αγοράς για υπηρεσίες προερχόμενες από το περιουσιακό στοιχείο,
- ε) Οι αναμενόμενες ενέργειες των ανταγωνιστών ή δυνητικών ανταγωνιστών,
- στ) Το επίπεδο των δαπανών συντήρησης που απαιτούνται για να λαμβάνονται τα αναμενόμενα μελλοντικά οικονομικά οφέλη από το περιουσιακό στοιχείο και την ικανότητα και πρόθεση του ομίλου να φθάσει σε τέτοιο επίπεδο,
- ζ) Η περίοδος ελέγχου του περιουσιακού στοιχείου και τα νομικά ή όμοια όρια που τίθενται στη χρήση του περιουσιακού στοιχείου, όπως οι ημερομηνίες λήξης σχετικών μισθώσεων και
- η) αν η ωφέλιμη ζωή του περιουσιακού στοιχείου εξαρτάται από την ωφέλιμη ζωή άλλων περιουσιακών στοιχείων του Ομίλου.

Η απόσβεση αρχίζει όταν το περιουσιακό στοιχείο καθίσταται διαθέσιμο προς χρήση, ήτοι όταν βρίσκεται στην τοποθεσία και την κατάσταση που απαιτείται για τη λειτουργία που η διοίκηση έχει προσδιορίσει.

5.8 Απομείωση αξίας περιουσιακών στοιχείων

Σύμφωνα με τα Δ.Π.Χ.Α. η ανακτήσιμη αξία ενός περιουσιακού στοιχείου πρέπει να εκτιμάται όποτε υπάρχουν ενδείξεις για απομείωση. Η ζημία της απομείωσης αναγνωρίζεται όταν η λογιστική αξία υπερβαίνει την ανακτήσιμη. Η ανακτήσιμη αξία είναι η μεγαλύτερη μεταξύ της εύλογης αξίας και της παρούσας αξίας των εκτιμώμενων μελλοντικών ταμειακών ροών, οι οποίες αναμένεται να προκύψουν από την συνεχιζόμενη χρησιμοποίησή του μέχρι την απόσυρση του στοιχείου αυτού στη λήξη της ωφέλιμης ζωής του.

Ο Όμιλος εξετάζει, σε περιοδική βάση, σύμφωνα με τα οριζόμενα στα Δ.Π.Χ.Α., (ημερομηνία σύνταξης των οικονομικών της καταστάσεων), τα περιουσιακά της στοιχεία για πιθανές ενδείξεις απομείωσης της αξίας τους. Σε αυτές τις περιπτώσεις όπου η λογιστική αξία είναι μεγαλύτερη της ανακτήσιμης απομειώνεται (μέσω αποτελεσμάτων), ώστε να συμπίπτει με την ανακτήσιμη.

5.9 Αποθέματα

Τα αποθέματα αποτιμώνται στη χαμηλότερη αξία μεταξύ της αξίας κτήσης και της ρευστοποιήσιμης αξίας. Ρευστοποιήσιμη αξία είναι η εκτιμώμενη τιμή πώλησης σε κανονική επιχειρηματική διαδικασία, μειωμένη κατά το κόστος ολοκλήρωσης και κατά τα έξοδα διάθεσης.

Η αξία κτήσης των αποθεμάτων υπολογίζεται με βάση τη μέθοδο της “F.I.F.O”.

Σχηματίζονται επαρκείς προβλέψεις για απαξιωμένα αποθέματα. Οι μειώσεις της αξίας των αποθεμάτων στην καθαρή ρευστοποιήσιμη αξία καταχωρούνται στην κατάσταση αποτελεσμάτων κατά την περίοδο που εμφανίζονται.

5.10 Εμπορικές απαιτήσεις

Οι απαιτήσεις από πελάτες καταχωρούνται αρχικά στην αξία της συναλλαγής και μεταγενέστερα αποτιμώνται στο αναπόσβεστο κόστος με τη μέθοδο του πραγματικού επιτοκίου.

Οι απαιτήσεις από πελάτες και τρίτους εξετάζονται, ως προς την εισπραξιμότητά τους, σε τακτά χρονικά διαστήματα. Όταν υπάρχει σαφής ένδειξη ότι ο Όμιλος δεν είναι σε θέση να εισπράξει όλα τα ποσά που οφείλονται, με βάση τους συμβατικούς όρους, διενεργείται σχετική εγγραφή απομείωσης. Το ύψος της απομείωσης διαμορφώνεται από την διαφορά που προκύπτει μεταξύ της λογιστικής αξίας των απαιτήσεων και της παρούσας αξίας των εκτιμώμενων μελλοντικών ταμιακών ροών, οι οποίες προεξοφλούνται με το πραγματικό επιτόκιο. Οι ζημιές απομείωσης, που προκύπτουν, καταχωρούνται απ’ ευθείας στα αποτελέσματα χρήσης.

5.11 Ταμειακά διαθέσιμα και ισοδύναμα

Τα ταμειακά διαθέσιμα και ταμειακά ισοδύναμα περιλαμβάνουν τα μετρητά, τις καταθέσεις όψεως και τις βραχυπρόθεσμες επενδύσεις άμεσης ρευστοποίησης (διάρκειας έως 3 μηνών) και μηδενικού κινδύνου.

5.12 Μετοχικό κεφάλαιο

Το μετοχικό κεφάλαιο αποτελείται από κοινές ονομαστικές μετοχές της μητρικής Εταιρείας. Η διαφορά μεταξύ της τιμής εκδόσεως και ονομαστικής αξίας καταχωρείται στο «Αποθεματικό Υπέρ το Άρτιο» ενώ τα άμεσα έξοδα για την έκδοση μετοχών, εμφανίζονται μετά την αφαίρεση του σχετικού φόρου εισοδήματος, σε μείωση του προϊόντος της έκδοσης.

5.13 Δανεισμός

Τα δάνεια, αρχικά, αποτιμώνται στο κόστος, που είναι η εύλογη αξία του δανείου που λαμβάνεται μετά την αφαίρεση των εξόδων έκδοσης που σχετίζονται με το δανεισμό.

Μετά την αρχική αναγνώριση, αποτιμώνται στο αναπόσβεστο κόστος με τη μέθοδο του πραγματικού επιτοκίου. Το αναπόσβεστο κόστος υπολογίζεται λαμβάνοντας υπόψη και τα έξοδα έκδοσης. Τυχόν διαφορά μεταξύ των αρχικά καθαρών ποσών που εισπράχθηκαν και της αξίας κατά την λήξη του δανεισμού καταχωρείται στον λογαριασμό αποτελεσμάτων κατά την χρονική διάρκεια του δανεισμού.

Οι υποχρεώσεις από δάνεια καταχωρούνται στις βραχυπρόθεσμες υποχρεώσεις, εκτός εάν η εταιρεία έχει το δικαίωμα να αναβάλει την τακτοποίηση της υποχρέωσης για τουλάχιστον 12 μήνες μετά την ημερομηνία του ισολογισμού.

5.14 Φόρος εισοδήματος

Η επιβάρυνση των αποτελεσμάτων με φόρο εισοδήματος αντιπροσωπεύει το άθροισμα του φόρου εισοδήματος της χρήσης, των ενδεχόμενων φορολογικών διαφορών προηγούμενων χρήσεων και των αναβαλλόμενων φόρων, δηλαδή των φόρων ή των φορολογικών ελαφρύνσεων που σχετίζονται με τα οικονομικά οφέλη που προκύπτουν στη χρήση αλλά έχουν ήδη καταλογιστεί ή θα καταλογιστούν από τις φορολογικές αρχές σε διαφορετικές χρήσεις.

Αναβαλλόμενος φόρος εισοδήματος:

Ο αναβαλλόμενος φόρος εισοδήματος προσδιορίζεται με την μέθοδο της υποχρέωσης που προκύπτει από τις προσωρινές διαφορές μεταξύ της λογιστικής αξίας και της φορολογικής βάσης των περιουσιακών στοιχείων και των υποχρεώσεων. Ο αναβαλλόμενος φόρος αποτιμάται με βάση τους φορολογικούς συντελεστές που αναμένεται να ισχύουν στην χρήση κατά την οποία θα διακανονιστεί η απαίτηση ή η υποχρέωση, λαμβάνοντας υπόψη τους φορολογικούς συντελεστές (και φορολογικούς νόμους) που έχουν τεθεί σε ισχύ ή

ουσιαστικά ισχύουν μέχρι την ημερομηνία του ισολογισμού. Σε περίπτωση αδυναμίας σαφούς προσδιορισμού του χρόνου αναστροφής των προσωρινών διαφορών, εφαρμόζεται ο φορολογικός συντελεστής που ισχύει κατά την επόμενη, της ημερομηνίας του ισολογισμού, χρήση.

Μια αναβαλλόμενη φορολογική απαίτηση αναγνωρίζεται μόνο κατά το βαθμό που είναι πιθανό ότι θα υπάρχουν μελλοντικά φορολογικά διαθέσιμα κέρδη έναντι των οποίων η απαίτηση μπορεί να συμψηφιστεί. Οι αναβαλλόμενες φορολογικές απαιτήσεις μειώνονται κατά το βαθμό που δεν είναι πλέον πιθανόν ότι το σχετικό φορολογικό όφελος θα πραγματοποιηθεί.

Ο αναβαλλόμενος φόρος καταχωρείται στην κατάσταση αποτελεσμάτων, αν οι συναλλαγές και τα οικονομικά γεγονότα που αφορούν αυτή τη φορολογική επίδραση καταχωρούνται επίσης στην κατάσταση αποτελεσμάτων. Ο αναβαλλόμενος φόρος καταχωρείται απευθείας στην καθαρή θέση, αν οι συναλλαγές και τα οικονομικά γεγονότα που αφορούν αυτήν τη φορολογική επίδραση καταχωρούνται επίσης στην καθαρή θέση.

Οι φορολογικές απαιτήσεις και υποχρεώσεις (τρέχουσες και αναβαλλόμενες) συμψηφίζονται όταν υπάρχει εφαρμόσιμο νομικό δικαίωμα και οι φόροι εισοδήματος αφορούν στην ίδια φορολογική αρχή.

5.15 Υποχρεώσεις καθορισμένων παροχών στους εργαζομένους

Τακτικές παροχές: Οι παροχές προς τους εργαζομένους (εκτός από παροχές λήξης της εργασιακής σχέσης) σε χρήμα και σε είδος καταχωρούνται, ως έξοδο, όταν καθίστανται δεδουλευμένες. Τυχόν ανεξόφλητο ποσό καταχωρείται ως υποχρέωση, ενώ σε περίπτωση που το ποσό που ήδη καταβλήθηκε υπερβαίνει το ποσό των παροχών, η επιχείρηση καταχωρεί το υπερβάλλον ποσό ως στοιχείο του ενεργητικού της (προπληρωθέν έξοδο), μόνο κατά την έκταση που η προπληρωμή θα οδηγήσει σε μείωση μελλοντικών πληρωμών ή σε επιστροφή.

Παροχές μετά την έξοδο από την υπηρεσία: Οι παροχές μετά την έξοδο από την υπηρεσία περιλαμβάνουν τόσο πρόγραμμα καθορισμένων εισφορών, όσο και πρόγραμμα καθορισμένων παροχών.

❖ Πρόγραμμα καθορισμένων εισφορών

Με βάση το πρόγραμμα καθορισμένων εισφορών, η υποχρέωση της επιχείρησης (νομική) περιορίζεται στο ποσό που έχει συμφωνηθεί να συνεισφέρει στον φορέα (ασφαλιστικό ταμείο) που διαχειρίζεται τις εισφορές και χορηγεί τις παροχές (συντάξεις, ιατροφαρμακευτική περίθαλψη, κτλ).

Το δεδουλευμένο κόστος των προγραμμάτων καθορισμένων εισφορών καταχωρείται ως έξοδο στην χρήση που αφορά.

❖ Πρόγραμμα καθορισμένων παροχών

Σύμφωνα με το Ελληνικό εργατικό δίκαιο, οι εργαζόμενοι δικαιούνται αποζημίωσης στην περίπτωση εξόδου από την υπηρεσία, το ύψος της οποίας εξαρτάται από το ύψος των αποδοχών τους, την προϋπηρεσία τους στην εκάστοτε Εταιρία και το λόγο εξόδου τους από την υπηρεσία (απόλυση ή συνταξιοδότηση). Στην περίπτωση παραίτησης ή δικαιολογημένης απόλυσης το δικαίωμα αυτό δεν υφίσταται. Το πληρωτέο ποσό κατά τη συνταξιοδότηση ανέρχεται στο 40% του ποσού που καταβάλλεται σε περίπτωση αναιτιολόγητης απολύσεως. Το πρόγραμμα αυτό αποτελεί ένα πρόγραμμα καθορισμένων παροχών για τον εργοδότη και δεν είναι χρηματοδοτούμενο.

Η εν λόγω υποχρέωση προσδιορίζεται, από ανεξάρτητο αναλογιστή, με βάση την αναλογιστική μέθοδο της προβεβλημένης πιστωτικής μονάδας (projected unit credit method). Ένα πρόγραμμα συγκεκριμένων παροχών καθορίζει με βάση διάφορες παραμέτρους όπως, η ηλικία, τα έτη προϋπηρεσίας, ο μισθός, συγκεκριμένες υποχρεώσεις για καταβλητέες παροχές.

Οι προβλέψεις που αφορούν την χρήση, περιλαμβάνονται στο σχετικό κόστος προσωπικού στην κατάσταση αποτελεσμάτων και συνίστανται από το τρέχον κόστος υπηρεσίας, το σχετικό χρηματοοικονομικό κόστος, τα αναλογιστικά κέρδη ή ζημιές που αναγνωρίζονται και τις όποιες πιθανές πρόσθετες επιβαρύνσεις.

Κόστη που προκύπτουν από μεμονωμένα γεγονότα, όπως διακανονισμούς και περικοπές, αναγνωρίζονται άμεσα στα αποτελέσματα.

Το κόστος υπηρεσίας προηγούμενων ετών αναγνωρίζεται ως έξοδο στη διάρκεια της μέσης περιόδου κατά την οποία κατοχυρώνεται το δικαίωμα στην παροχή, χρησιμοποιώντας τη σταθερή μέθοδο. Εάν μεταβληθούν οι όροι που διέπουν την παροχή και η τελευταία είναι ήδη κατοχυρωμένη, τότε το κόστος υπηρεσίας προηγούμενων ετών αναγνωρίζεται απευθείας στα αποτελέσματα.

5.16 Προβλέψεις

Οι προβλέψεις που αφορούν ενδεχόμενες υποχρεώσεις αναγνωρίζονται όταν η εταιρεία έχει μία παρούσα νομική ή με άλλο τρόπο τεκμηριωμένη δέσμευση ως αποτέλεσμα γεγονότων του παρελθόντος, όταν είναι πιθανόν ότι θα απαιτηθεί εκροή πόρων για τον διακανονισμό της δέσμευσης και όταν η αξία της μπορεί να εκτιμηθεί αξιόπιστα.

Στις περιπτώσεις όπου υπάρχει ένας αριθμός παρόμοιων δεσμεύσεων, η πιθανότητα ότι θα απαιτηθεί εκροή πόρων για τον διακανονισμό της δέσμευσης καθορίζεται λαμβάνοντας υπόψη το σύνολο των δεσμεύσεων.

Μία πρόβλεψη αναγνωρίζεται ακόμα και εάν η πιθανότητα εκροής πόρων σχετικά με κάποια από τις δεσμεύσεις που περιλαμβάνεται στην αντίστοιχη κατηγορία δεσμεύσεων είναι μικρή.

Οι προβλέψεις αποτιμώνται, κατά την ημερομηνία του ισολογισμού, στην παρούσα αξία των εξόδων που σύμφωνα με την καλύτερη δυνατή εκτίμηση της Διοίκησης θα απαιτηθούν για τον διακανονισμό της παρούσας δέσμευσης. Το προεξοφλητικό επιτόκιο που χρησιμοποιείται στον προσδιορισμό της παρούσας αξίας αντικατοπτρίζει τις τρέχουσες εκτιμήσεις της αγοράς για την χρονική αξία του χρήματος και τους κινδύνους σχετικά με τη συγκεκριμένη δέσμευση.

Οι ενδεχόμενες υποχρεώσεις για τις οποίες δεν είναι πιθανή η εκροή πόρων γνωστοποιούνται, εκτός εάν δεν είναι σημαντικές. Οι ενδεχόμενες απαιτήσεις δεν αναγνωρίζονται στις οικονομικές καταστάσεις, αλλά γνωστοποιούνται εφόσον η εισροή οικονομικών ωφελειών είναι πιθανή.

5.17 Επιχορηγήσεις

Η επιχορήγηση καταχωρείται όταν υπάρχει εύλογη διασφάλιση ότι θα εισπραχθεί και ο Όμιλος θα συμμορφωθεί με τους όρους που συνδέονται με την επιχορήγηση. Οι επιχορηγήσεις που αποζημιώνουν τον Όμιλο για πραγματοποιηθείσες δαπάνες καταχωρούνται, ως έσοδο, με συστηματική βάση στην ίδια περίοδο που πραγματοποιήθηκαν οι δαπάνες επιχορήγησης. Οι δε επιχορηγήσεις, που λαμβάνονται για το κόστος περιουσιακού στοιχείου, κατανέμονται στους λογαριασμούς αποτελεσμάτων, ως έσοδο, με συστηματική βάση σε όλη τη διάρκεια της ωφέλιμης ζωής του περιουσιακού στοιχείου.

5.18 Αναγνώριση εσόδων και εξόδων

Τα έσοδα του Ομίλου στην πλειονότητα τους αφορούν τη παροχή υλικών και εργασίας σε πελάτες με την υπόσχεση κατασκευής ενός περιουσιακού στοιχείου. Οι πωλήσεις αυτές προσδιορίζονται ως μία υποχρέωση εκτέλεσης σε μία σύμβαση. Επιπλέον στις συμβάσεις προβλέπεται τεχνική υποστήριξη συντήρησης του περιουσιακού στοιχείου που κατασκευάστηκε, η οποία περιορίζεται κατά περίπτωση έως τα 3 έτη μετά την πώληση. Επίσης προβλέπεται εγγύηση καλής λειτουργίας των υλικών που χρησιμοποιήθηκαν για ένα έτος.

Η αναγνώριση των εσόδων από συμβάσεις με πελάτες γίνεται όταν πληρούνται όλα τα παρακάτω κριτήρια:

- α) Η σύμβαση από τους αντισυμβαλλόμενους είναι αποδεκτή (γραφτως, προφορικώς ή σύμφωνα με άλλες συνήθειες επιχειρηματικές πρακτικές) και παράλληλα τα δύο μέρη έχουν δεσμευτεί να εκτελέσουν τις αντίστοιχες υποχρεώσεις τους·
- β) Ο Όμιλος μπορεί να προσδιορίσει τα δικαιώματα κάθε μέρους αναφορικά με τα αγαθά ή τις υπηρεσίες που πρόκειται να μεταβιβαστούν·
- γ) Ο Όμιλος μπορεί να προσδιορίσει τους όρους πληρωμής για τα αγαθά ή τις υπηρεσίες που πρόκειται να μεταβιβαστούν·

δ) Η σύμβαση έχει εμπορική υπόσταση (ήτοι ο κίνδυνος, ο χρόνος ή το ποσό των μελλοντικών ταμειακών ροών του Ομίλου αναμένεται να μεταβληθούν ως αποτέλεσμα της σύμβασης)· και

ε) Είναι πιθανό ο Όμιλος να εισπράξει το αντάλλαγμα που δικαιούται έναντι των αγαθών και υπηρεσιών που θα μεταβιβαστούν στον πελάτη. Προκειμένου να εκτιμήσει πόσο πιθανό είναι να εισπραχθεί ένα ποσό ανταλλάγματος, ο Όμιλος εξετάζει μόνο την ικανότητα και την πρόθεση του πελάτη να καταβάλει το ποσό του ανταλλάγματος όταν αυτό καταστεί απαιτητό. Το ποσό του ανταλλάγματος που δικαιούται ο Όμιλος ενδέχεται να είναι μικρότερο από την τιμή που αναφέρεται στη σύμβαση εάν το αντάλλαγμα είναι μεταβλητό, δηλαδή εάν προσφέρονται στον πελάτη διάφορες εκπτώσεις.

Κατά την έναρξη ισχύος της σύμβασης, ο Όμιλος αξιολογεί τα υποσχόμενα αγαθά ή υπηρεσίες μιας σύμβασης με πελάτη και προσδιορίζει ως υποχρέωση εκτέλεσης κάθε υπόσχεση μεταβίβασης στον πελάτη είτε:

- α) ενός αγαθού ή μιας υπηρεσίας (ή δέσμης αγαθών ή υπηρεσιών) που είναι διακριτό· ή
- β) μιας σειράς διακριτών αγαθών ή υπηρεσιών που είναι κατ' ουσίαν τα ίδια και μεταβιβάζονται με τον ίδιο τρόπο στον πελάτη.

Ο Όμιλος αναγνωρίζει έσοδα όταν (ή ενόσω) εκπληρώνει μια υποχρέωση εκτέλεσης με τη μεταβίβαση ενός υποσχόμενου αγαθού ή μιας υπηρεσίας σε πελάτη. Ένα περιουσιακό στοιχείο μεταβιβάζεται όταν (ή ενόσω) ο πελάτης αποκτά τον έλεγχο του εν λόγω περιουσιακού στοιχείου.

Έσοδα από τόκους θεωρούνται οι δουλευμένοι τόκοι, ο υπολογισμός των οποίων γίνεται λαμβάνοντας υπόψη το ανεξόφλητο κεφάλαιο και το ισχύον επιτόκιο, που πρέπει να εφαρμόζεται και το οποίο είναι το επιτόκιο που προεξοφλεί ακριβώς τις προσδοκώμενες μελλοντικές ταμειακές εισροές κατά την αναμενόμενη ζωή του οικονομικού περιουσιακού στοιχείου, στην καθαρή λογιστική αξία αυτού.

Έξοδα: Τα έξοδα αναγνωρίζονται στα αποτελέσματα σε δεδουλευμένη βάση. Οι πληρωμές που πραγματοποιούνται για λειτουργικές μισθώσεις μεταφέρονται στα αποτελέσματα ως έξοδα, κατά το χρόνο χρήσεως του μισθίου. Τα έξοδα από τόκους αναγνωρίζονται σε δεδουλευμένη βάση.

5.19 Μισθώσεις

Οι μισθώσεις παγίων όπου ο Όμιλος διατηρεί ουσιαστικά όλους τους κινδύνους και ωφέλειες της ιδιοκτησίας ταξινομούνται ως χρηματοδοτικές μισθώσεις. Οι χρηματοδοτικές μισθώσεις κεφαλαιοποιούνται με την έναρξη της μίσθωσης στη χαμηλότερη τιμή μεταξύ της εύλογης αξίας του παγίου στοιχείου ή της παρούσας αξίας των ελάχιστων μισθωμάτων. Οι αντίστοιχες υποχρεώσεις από μισθώματα, καθαρές από χρηματοοικονομικά έξοδα,

απεικονίζονται στις λοιπές μακροπρόθεσμες υποχρεώσεις. Κάθε μίσθωμα επιμερίζεται μεταξύ της υποχρέωσης και των χρηματοοικονομικών εξόδων έτσι ώστε να επιτυγχάνεται ένα σταθερό επιτόκιο στην υπολειπόμενη υποχρέωση. Το μέρος του χρηματοοικονομικού εξόδου που αφορά τον τόκο αναγνωρίζεται στα αποτελέσματα χρήσης κατά τη διάρκεια της μίσθωσης, έτσι ώστε να εξασφαλίζεται σταθερό περιοδικό επιτόκιο στην υπολειπόμενη υποχρέωση για κάθε περίοδο. Τα πάγια που αποκτήθηκαν με χρηματοδοτική μίσθωση αποσβένονται βάσει της ωφέλιμης ζωής τους.

Μισθώσεις όπου ουσιωδώς οι κίνδυνοι και ωφέλειες της ιδιοκτησίας παραμένουν στον εκμισθωτή ταξινομούνται ως λειτουργικές μισθώσεις. Οι πληρωμές που γίνονται για λειτουργικές μισθώσεις (καθαρές από τυχόν κίνητρα που προσφέρθηκαν από τον εκμισθωτή) αναγνωρίζονται στα αποτελέσματα της χρήσης με τη σταθερή μέθοδο κατά τη διάρκεια της μίσθωσης.

5.20 Διανομή κερδών

Η διανομή κερδών αναγνωρίζεται ως υποχρέωση στις οικονομικές καταστάσεις του Ομίλου όταν εγκρίνονται από τη Γενικές Συνελεύσεις των μετόχων.

5.21 Κόστος δανεισμού

Το κόστος δανεισμού αναγνωρίζεται ως έξοδο κατά την χρήση που πραγματοποιείται, εκτός από την περίπτωση της κεφαλαιοποίησης τέτοιου κόστους που σχετίζεται με περιουσιακά στοιχεία.

Τα έξοδα από τόκους δανεισμού αναγνωρίζονται στα «Χρηματοοικονομικά έξοδα» της κατάστασης αποτελεσμάτων με τη μέθοδο του πραγματικού επιτοκίου. Η μέθοδος του πραγματικού επιτοκίου είναι μία μέθοδος υπολογισμού του αποσβεσμένου κόστους ενός χρηματοοικονομικού στοιχείου ή μιας χρηματοοικονομικής υποχρέωσης και επιμερισμού των εσόδων ή εξόδων από τόκους κατά τη διάρκεια της σχετικής περιόδου. Το πραγματικό επιτόκιο είναι εκείνο το επιτόκιο που προεξοφλεί με ακρίβεια μελλοντικές καταβολές τοις μετρητοίς ή εισπράξεις για τη διάρκεια της αναμενόμενης ζωής του χρηματοοικονομικού μέσου ή, όταν απαιτείται, για συντομότερο διάστημα, στην καθαρή λογιστική αξία του χρηματοοικονομικού περιουσιακού στοιχείου ή τις υποχρέωσης. Κατά τον υπολογισμό του πραγματικού επιτοκίου, η οικονομική οντότητα θα υπολογίζει τις ταμιακές ροές λαμβάνοντας υπόψη όλους τους συμβατικούς όρους που διέπουν το χρηματοοικονομικό μέσο (για παράδειγμα, προπληρωμές) αλλά δεν θα λαμβάνει υπόψη μελλοντικές πιστωτικές ζημίες. Στον υπολογισμό περιλαμβάνονται όλες οι αμοιβές και οι μονάδες που καταβλήθηκαν ή ελήφθησαν μεταξύ των συμβαλλόμενων που αποτελούν αναπόσπαστο μέρος του πραγματικού επιτοκίου, τα κόστη συναλλαγής και κάθε επαύξηση ή έκπτωση.

5.22 Κέρδη ανά μετοχή

Τα βασικά κέρδη ανά μετοχή υπολογίζονται με διαίρεση των κερδών/(ζημιών) της μητρικής εταιρείας με τον σταθμισμένο μέσο αριθμό των κοινών μετοχών στην διάρκεια της χρήσης, εξαιρουμένων των τυχόν ιδίων κοινών μετοχών που αγοράζονται από αυτή (ίδιες μετοχές).

Τα προσαρμοσμένα κέρδη ανά μετοχή προκύπτουν από την προσαρμογή του σταθμισμένου μέσου όρου των υφιστάμενων κοινών μετοχών της μητρικής Εταιρείας κατά τη διάρκεια της χρήσης για δυνητικώς εκδοθησόμενες κοινές μετοχές.

Ο Όμιλος δεν έχει τέτοιες κατηγορίες δυνητικών τίτλων με συνέπεια τα βασικά και τα προσαρμοσμένα κέρδη κατά μετοχή να είναι ίδια.

5.23 Συμψηφισμός χρηματοοικονομικών μέσων

Τα χρηματοοικονομικά στοιχεία ενεργητικού και παθητικού συμψηφίζονται και το καθαρό ποσό παρουσιάζεται στον ισολογισμό, μόνο όταν υπάρχει νομικό δικαίωμα συμψηφισμού των ποσών που αναγνωρίστηκαν, και παράλληλα υπάρχει η πρόθεση να γίνει ο διακανονισμός σε καθαρή βάση, ή η ρευστοποίηση του περιουσιακού στοιχείου και ο διακανονισμός της υποχρέωσης να πραγματοποιηθούν ταυτόχρονα.

6. Διαχείριση χρηματοοικονομικού κινδύνου

Τα χρηματοοικονομικά εργαλεία του Ομίλου αποτελούνται από ταμειακά διαθέσιμα, τραπεζικές βραχυπρόθεσμες καταθέσεις, μακροπρόθεσμες κυρίως χορηγήσεις καθώς και εμπορικές απαιτήσεις και υποχρεώσεις. Ο Όμιλος συνήθως, δεν διενεργεί συναλλαγές κερδοσκοπικού χαρακτήρα ή συναλλαγές οι οποίες δεν σχετίζονται με την εμπορική δραστηριότητα του. Ο Όμιλος εκτίθεται σε περιορισμένο φάσμα χρηματοοικονομικών κινδύνων. Οι συνήθεις κίνδυνοι στους οποίους θεωρητικά υπάγεται, είναι κίνδυνοι αγοράς (συναλλαγματικός κίνδυνος, επιτόκιο, τιμές αγοράς), πιστωτικός κίνδυνος, κίνδυνος ρευστότητας, κίνδυνος ταμειακών ροών.

Η διαχείριση των κινδύνων γίνεται από τη Διοίκηση της μητρικής Εταιρείας και εστιάζεται κυρίως στην αναγνώριση και εκτίμηση των χρηματοοικονομικών κινδύνων καθώς και την πολιτική διατήρησης πλεονάζουσας ρευστότητας.

Παράγοντες χρηματοοικονομικού κινδύνου

(α) Κίνδυνος επιτοκίου

Στο ενεργητικό του Ομίλου με εξαίρεση τα ταμειακά διαθέσιμα δεν υπάρχουν άλλα σημαντικά έντοκα περιουσιακά στοιχεία και κατά συνέπεια τα λειτουργικά έσοδα και οι ταμειακές εισροές είναι ουσιαστικά ανεξάρτητα από μεταβολές στις τιμές των επιτοκίων.

Ο κίνδυνος επιτοκίου για τον Όμιλο σχετίζεται κυρίως με τις υποχρεώσεις του σε τραπεζικές χρηματοδοτήσεις.

Δάνεια με μεταβλητό επιτόκιο εκθέτουν την εταιρεία σε κίνδυνο ταμειακών εκροών. Δάνεια με σταθερό επιτόκιο εκθέτουν την εταιρεία σε κίνδυνο μεταβολής της εύλογης αξίας. Το

επιτόκιο των δανείων της εταιρείας είναι σταθερό και καθορίζεται, ανά χρηματοδότηση, με βάση τις επίσημες ονομαστικές τιμές πλέον ενός περιθωρίου. Ο Όμιλος δεν χρησιμοποιεί χρηματοοικονομικά παράγωγα.

Οι αναλύσεις ευαισθησίας βασίζονται σε αλλαγή μίας μεταβλητής κρατώντας τις υπόλοιπες μεταβλητές σταθερές. Στην πραγματικότητα κάτι τέτοιο δεν είναι πιθανό να συμβεί. Οι αλλαγές στις μεταβλητές μπορεί να σχετίζονται, για παράδειγμα με αλλαγή του επιτοκίου και αλλαγή των τιμών της αγοράς. Μια μεταβολή 1% στο επιτόκιο θα είχε ως αποτέλεσμα αντίστροφα της μεταβολής του επιτοκίου ζημιά ή κέρδη μετά από φόρους στα αποτελέσματα της τρέχουσας χρήσης ύψους €18 χιλ. περίπου.

(β) Συναλλαγματικός κίνδυνος

Οι πωλήσεις του Ομίλου διενεργούνται κυρίως στην εγχώρια αγορά. Οι αγορές αντίθετα διενεργούνται κυρίως από το εξωτερικό αλλά η πλειοψηφία αυτών εκτελείται στο λειτουργικό νόμισμα της μητρικής εταιρείας. Ως εκ τούτου, εκτίθεται σε περιορισμένο βαθμό απέναντι σε συναλλαγματικούς κινδύνους, προερχόμενους από μελλοντικές εμπορικές συναλλαγές εκτελούμενες σε νόμισμα διαφορετικό από το λειτουργικό νόμισμα της.

(γ) Πιστωτικός κίνδυνος

Ο Όμιλος παρέχει υπηρεσίες, πουλά εμπορεύματα ή παρέχει υλικά και εργασία σε πελάτες με την υπόσχεση κατασκευής ενός περιουσιακού στοιχείου κυρίως χονδρική και λιγότερο λιανική. Η Διοίκηση έχει θέσει πολιτικές οι οποίες εξασφαλίζουν ότι οι πωλήσεις αγαθών και υπηρεσιών πραγματοποιούνται σε πελάτες με αξιολογημένο ιστορικό πιστώσεων. Οι εμπορικές απαιτήσεις προέρχονται από μία σχετικά σταθερή βάση πελατών πολλοί εκ των οποίων εμφανίζονται περιοδικά. Ο Όμιλος παρακολουθεί την οικονομική κατάσταση των πελατών συνεχώς και προσαρμόζει την πιστωτική πολιτική του αναλόγως. Κατάλληλες προβλέψεις αναγνωρίζονται για ζημιές προερχόμενες από απομείωση απαιτήσεων λόγω συγκεκριμένων πιστωτικών κινδύνων.

(δ) Κίνδυνος ρευστότητας

Ο κίνδυνος ρευστότητας σχετίζεται με την δυνατότητα του Ομίλου να εκπληρώσει τις χρηματοοικονομικές του υποχρεώσεις, όταν αυτές γίνουν ληξιπρόθεσμες.

Η παρακολούθηση του κινδύνου ρευστότητας επικεντρώνεται στη διαχείριση του χρονικού συσχετισμού των ταμειακών ροών και στην εξασφάλιση επαρκών ταμειακών διαθεσίμων για την κάλυψη των τρεχουσών συναλλαγών. Σημαντικοί πελάτες παρέχουν την δυνατότητα στον Όμιλο να προεξοφλεί στο χρηματοπιστωτικό σύστημα μέρος των απαιτήσεων του εξασφαλίζοντας επιπλέον ρευστότητα όταν οι περιστάσεις το απαιτούν.

Η εταιρική διαχείριση του κινδύνου ρευστότητας βασίζεται στη σωστή διαχείριση του κεφαλαίου κίνησης και των ταμειακών ροών. Λόγω της δυναμικής φύσης της επιχειρηματικής δραστηριότητας, η Διοίκηση στοχεύει να διατηρήσει ελαστικότητα στην

άντληση κεφαλαίων, διατηρώντας επαρκή ταμειακά διαθέσιμα και ανοιχτές πιστώσεις με αλληλόχρεους λογαριασμούς. Ο Όμιλος έχει στην διάθεση του για κεφάλαια κίνησης, ανοιχτή πίστωση συνολικού ύψους €1.900.000 περίπου, από την οποία κατά την 31.12.2019 έχει χρησιμοποιήσει €1.844.600. Επιπλέον διαθέτει ανοιχτή πίστωση €250.000, άνευ εξασφαλίσεων, για την έκδοση εγγυητικών επιστολών καθώς και €250.000 για πιστώσεις με εγγύηση επιταγών που δεν έχει χρησιμοποιήσει κατά την 31.12.2019. Σε σχέση με τις μακροπρόθεσμοι ορίζοντα χορηγήσεις ο Όμιλος έχει εκδόσει κοινό εμπράγματο εξασφαλισμένο ομολογιακό δάνειο ύψους κατά την 31.12.2019 €279 χιλ περίπου. Επίσης έχει λάβει χρηματοδότηση 10 ετούς διάρκειας για κεφάλαια κίνησης.

Οι παρακάτω πίνακες περιλαμβάνουν την ενηλικίωση των απαιτήσεων και υποχρεώσεων του Ομίλου που κατά βάση συμπίπτουν με αυτές της μητρικής εταιρείας:

	Όμιλος	Εταιρεία	
Χρηματοοικονομικά περιουσιακά στοιχεία και υποχρεώσεις	31.12.2019	31.12.2019	31.12.2018
<u>Πελάτες και λοιπές εμπορικές απαιτήσεις</u>			
Εισπρακτέες από 1 έως 6 μήνες	3.868.149,25	3.868.521,25	3.308.924,01
Εισπρακτέες από 6 μήνες έως 1 έτος	0,00	0,00	0,00
Εισπρακτέες μετά από 1 έτος	0,00	0,00	0,00
	<u>3.868.149,25</u>	<u>3.868.521,25</u>	<u>3.308.924,01</u>
<u>Λοιπές απαιτήσεις</u>			
Εισπρακτέες από 1 έως 6 μήνες	184.984,09	216.702,96	288.045,62
Εισπρακτέες από 6 μήνες και μετά	263.051,70	263.051,70	353.604,75
Εισπρακτέες μετά από 1 έτος	20.614,27	20.614,27	15.301,18
	<u>468.650,06</u>	<u>500.368,93</u>	<u>656.951,55</u>
Πλέον			
<u>Ταμιακά διαθέσιμα και ισοδύναμα</u>	<u>368.471,66</u>	<u>268.481,66</u>	<u>360.356,16</u>
<u>Προμηθευτές και λοιπές υποχρεώσεις</u>			
Πληρωτέες από 1 έως 6 μήνες	4.478.110,35	4.509.598,28	4.123.007,85
Πληρωτέες από 6 μήνες έως 1 έτος	11.770,55	11.770,55	10.034,30
Πληρωτέες μετά από 1 έτος	69.090,02	69.090,02	63.708,18
	<u>4.558.970,92</u>	<u>4.590.458,85</u>	<u>4.196.750,33</u>
<u>Φόρος εισοδήματος πληρωτέος</u>			
Πληρωτέος από 1 έως 6 μήνες	0,00	0,00	0,00
Πληρωτέος από 6 μήνες έως 1 έτος	0,00	0,00	98.277,53
Πληρωτέος μετά από 1 έτος	0,00	0,00	0,00
	<u>0,00</u>	<u>0,00</u>	<u>98.277,53</u>

ε) Διαχείριση κεφαλαιουχικού κινδύνου

Ο σκοπός της διαχείρισης του κεφαλαιουχικού κινδύνου είναι η εξασφάλιση της συνεχιζόμενης δραστηριότητας της εταιρείας (going concern) για να υπάρχουν ικανοποιητικές αποδόσεις για τους μετόχους, να διατηρηθεί μια ιδανική κεφαλαιουχική δομή και για να μειωθεί το κόστος κεφαλαίου.

Η διατήρηση ή προσαρμογή της κεφαλαιουχικής δομής, μπορεί να γίνει μέσω της προσαρμογής του ποσού των μερισμάτων που πληρώνονται στους μετόχους, της επιστροφής μετοχικού κεφαλαίου στους μετόχους, ή της έκδοσης νέων μετοχών.

Οι συντελεστές μόχλευσης την 31.12.2019 για τον όμιλο και την 31.12.2019 και την 31.12.2018 για την εταιρεία έχουν ως εξής:

	31.12.2019	31.12.2019	31.12.2018
Συνολικός δανεισμός	2.125.735,74	2.125.735,74	1.814.871,73
Μείον: Χρηματικά διαθέσιμα	(368.471,66)	(268.481,66)	(360.356,16)
Καθαρός δανεισμός	1.757.264,08	1.857.254,08	1.454.515,57
Σύνολο ιδίων κεφαλαίων	914.578,96	915.191,90	931.347,98
Σύνολο κεφαλαίων	2.671.843,04	2.772.445,98	2.385.863,55
Συντελεστής Μόχλευσης	65,77%	66,99%	60,96%

Η αύξηση του συντελεστή μόχλευσης την 31.12.2019 έναντι της 31.12.2018 οφείλεται κυρίως στην αύξηση του δανεισμού της μητρικής Εταιρείας.

7. Σημειώσεις επί των οικονομικών καταστάσεων

7.1. Ενσώματα πάγια

Κατωτέρω παρατίθενται οι μεταβολές των παγίων περιουσιακών στοιχείων για την περίοδο από 01.01.19 έως 31.12.19 και 01.01.18 έως 31.12.18.

Όμιλος - Εταιρεία	Γήπεδα Οικόπεδα	Κτίρια εγκατ/σεις	Μηχαν/κός εξοπλισμός	Μεταφορικά μέσα	Έπιπλα & λοιπός εξ/σμός	Σύνολο
Χρήση 01.01.18 - 31.12.18						
Αξία κτήσεως ή αποτίμησης						
Απογραφή 01.01.2018	762.175,50	1.436.910,74	35.737,62	398.518,76	226.856,13	2.860.198,75
Προσθήκες (01.01.18 – 31.12.18)	0,00	2.803,14	865,83	40.027,73	17.056,01	60.752,71
Μειώσεις (01.01.18 – 31.12.18)	0,00	0,00	0,00	(14.833,33)	0,00	(14.833,33)
Υπόλοιπο 31.12.2018	762.175,50	1.439.713,88	36.603,45	423.713,16	243.912,14	2.906.118,13
Συσσωρευμένες αποσβέσεις						
Απογραφή 01.01.2018	0,00	302.804,50	33.722,41	253.010,52	215.938,66	805.476,09
Προσθήκες (01.01.18 – 31.12.18)	0,00	35.934,45	1.070,61	37.885,12	16.049,18	90.939,36
Μειώσεις (01.01.18 – 31.12.18)	0,00	0,00	0,00	(14.833,32)	0,00	(14.833,32)
Υπόλοιπο 31.12.2018	0,00	338.738,95	34.793,02	276.062,32	231.987,84	881.582,13
Αναπόσβεστη αξία						
Κατά την 01.01.2018	762.175,50	1.134.106,24	2.015,21	145.508,24	10.917,47	2.054.722,66
Κατά την 31.12.2018	762.175,50	1.100.974,93	1.810,43	147.650,84	11.924,30	2.024.536,00
Χρήση 01.01.19 - 31.12.19						
Αξία κτήσεως ή αποτίμησης						
Απογραφή 01.01.2019	762.175,50	1.439.713,88	36.603,45	423.713,16	243.912,14	2.906.118,13
Προσθήκες (01.01.19 – 31.12.19)	0,00	2.900,00	6.979,73	40.346,01	25.673,98	75.899,72
Μειώσεις (01.01.19 – 31.12.19)	0,00	0,00	0,00	(0,02)	(0,09)	(0,11)
Υπόλοιπο 31.12.2019	762.175,50	1.442.613,88	43.583,18	464.059,15	269.586,03	2.982.017,74
Συσσωρευμένες αποσβέσεις						
Απογραφή 01.01.2019	0,00	338.738,95	34.793,02	276.062,32	231.987,84	881.582,13
Προσθήκες (01.01.19 – 31.12.19)	0,00	36.065,23	7.184,41	34.005,96	26.996,80	104.252,40
Μειώσεις (01.01.19 – 31.12.19)	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00	-
Υπόλοιπο 31.12.2019	0,00	374.804,18	41.977,43	310.068,28	258.984,64	985.834,53
Αναπόσβεστη αξία						
Κατά την 01.01.2019	762.175,50	1.100.974,93	1.810,43	147.650,84	11.924,30	2.024.536,00
Κατά την 31.12.2019	762.175,50	1.067.809,70	1.605,75	153.990,87	10.601,39	1.996.183,21

Κατά τη διάρκεια της χρήσης η μητρική εταιρεία έχει προβεί σε αγορές παγίων που αφορούν είτε μικροεργαλεία είτε πάγια ηλεκτρονικού και λοιπού εξοπλισμού στο πλαίσιο του επιδοτούμενου από το κράτος προγράμματος «αναβάθμιση μικρών επιχειρήσεων για την ανάπτυξη ικανοτήτων τους

στις νέες αγορές». Σημειώνεται ότι επί ακινήτου του Ομίλου υπάρχει προσημείωση υποθήκης ποσού €1.560.000 προς εξασφάλιση ομολογιακού δανείου.

7.2. Άυλα περιουσιακά στοιχεία

Κατωτέρω παρατίθενται οι μεταβολές των άυλων περιουσιακών στοιχείων.

Όμιλος - Εταιρεία	Λογισμικά προγράμματα με αγορά	Λογισμικά προγράμματα ιδιοπαραγόμενα	Σύνολο
Χρήση 01.01.18 - 31.12.18			
Αξία κτήσεως ή αποτίμησης			
Απογραφή 01.01.2018	65.003,64	488.839,52	553.843,16
Προσθήκες (01.01.18 – 31.12.18)	1.318,00	0,00	1.318,00
Μειώσεις (01.01.18 – 31.12.18)	0,00	0,00	0,00
Υπόλοιπο 31.12.2018	66.321,64	488.839,52	555.161,16
Συσσωρευμένες αποσβέσεις			
Απογραφή 01.01.2018	64.962,27	449.440,48	514.402,75
Προσθήκες (01.01.18 – 31.12.18)	1.317,94	32.840,22	34.158,16
Μειώσεις (01.01.18 – 31.12.18)	0,00	0,00	0,00
Υπόλοιπο 31.12.2018	66.280,21	482.280,70	548.560,91
Αναπόσβεστη αξία			
Κατά την 01.01.2018	41,37	39.399,04	39.440,41
Κατά την 31.12.2018	41,43	6.558,82	6.600,25
Χρήση 01.01.19 - 31.12.19			
Αξία κτήσεως ή αποτίμησης			
Απογραφή 01.01.2019	66.321,64	488.839,52	555.161,16
Προσθήκες (01.01.19 – 31.12.19)	1.800,00	0,00	1.800,00
Μειώσεις (01.01.19 – 31.12.19)	0,00	0,00	0,00
Υπόλοιπο 31.12.2019	68.121,64	488.839,52	556.961,16
Συσσωρευμένες αποσβέσεις			
Απογραφή 01.01.2019	66.280,21	482.280,70	548.560,91
Προσθήκες (01.01.19 – 31.12.19)	1.841,03	6.558,81	8.399,84
Μειώσεις (01.01.19 – 31.12.19)	0,00	0,00	0,00
Υπόλοιπο 31.12.2019	68.121,24	488.839,51	556.960,75
Αναπόσβεστη αξία			
Κατά την 01.01.2019	41,43	6.558,82	6.600,25
Κατά την 31.12.2019	0,40	0,01	0,41

7.3. Περιουσιακά στοιχεία με δικαίωμα χρήσης

Κατωτέρω παρατίθενται οι μεταβολές των περιουσιακών στοιχείων με δικαίωμα χρήσης. Οι προσθήκες αφορούν πέντε (5) νέες συμβάσεις λειτουργικής μίσθωσης για την χρήση μεταφορικών μέσων.

Όμιλος - Εταιρεία	Δικαιώματα χρήσης ακινήτων	Δικαιώματα χρήσης μεταφορικών μέσων	Σύνολο
Αξία κτήσεως ή αποτίμησης			
Χρήση 01.01.19 - 31.12.19			
Αρχική αναγνώριση 01.01.2019 (1η εφαρμογή Δ.Π.Χ.Α. 16)	89.089,38	32.023,48	121.112,86
Προσθήκες (01.01.19 – 31.12.19)	0,00	59.704,82	59.704,82
Μειώσεις (01.01.19 – 31.12.19)	0,00	0,00	0,00
Υπόλοιπο 31.12.2019	89.089,38	91.728,30	180.817,68
Συσσωρευμένες αποσβέσεις			
Απογραφή 01.01.2019	0,00	0,00	0,00
Προσθήκες (01.01.19 – 31.12.19)	16.969,41	20.854,71	37.824,12
Μειώσεις (01.01.19 – 31.12.19)	0,00	0,00	0,00
Υπόλοιπο 31.12.2019	16.969,41	20.854,71	37.824,12
Αναπόσβεστη αξία			
Κατά την 01.01.2019	89.089,38	32.023,48	121.112,86
Κατά την 31.12.2019	72.119,97	70.873,59	142.993,56

- Τα έξοδα τόκων επί των περιουσιακών στοιχείων με δικαίωμα χρήσης ανήλθαν σε €6.951,69.

- Το έξοδο που αφορά τις βραχυπρόθεσμες μισθώσεις ανέρχεται σε € 23 χιλ περίπου.

- Οι συνολικές ταμειακές εκροές για μισθώσεις της εταιρείας ανέρχονται σε € 73 χιλ. περίπου.

7.4. Επενδύσεις σε θυγατρικές εταιρείες

Την παρούσα χρήση συστάθηκε θυγατρική εταιρεία, με μοναδικό εταίρο την μητρική εταιρεία και επωνυμία «DENKI Μονοπρόσωπη Ιδιωτική Κεφαλαιουχική Εταιρεία».

Βασικά μεγέθη της θυγατρικής αναφέρονται στον παρακάτω πίνακα:

Ίδια Κεφάλαια	Ενεργητικό	Αποτελέσματα χρήσης
€100.000	€131.477	-€612,94

7.5. Λοιπές απαιτήσεις

Ο λογαριασμός αφορά δοσμένες εγγυήσεις σε τρίτους η ανάλυση των οποίων είναι η εξής:

	31.12.2019	31.12.2019	31.12.2018
Εγγυήσεις από εκμισθώσεις αυτοκινήτων	17.422,27	17.422,27	12.109,18
Εγγυήσεις ενοικίων	1.900,00	1.900,00	1.900,00
Εγγυήσεις σε Δ.Ε.Η.	1.094,00	1.094,00	1.094,00
Εγγυήσεις σε Δ.Ε.Φ.Α.	198,00	198,00	198,00
Σύνολο	20.614,27	20.614,27	15.301,18

7.6. Αποθέματα

Κατωτέρω παρατίθεται ανάλυση των αποθεμάτων και των αναλώσεων κατά την 31.12.2019 και 31.12.2018.

	Όμιλος 31.12.2019	Εταιρεία 31.12.2019	31.12.2018
Αποθέματα	986.590,30	986.590,30	743.075,26
	01.01.19- 31.12.19	01.01.19- 31.12.19	01.01.18- 31.12.18
Αναλώσεις	4.577.931,80	4.577.931,80	3.856.942,04

Η ανάλυση των αποθεμάτων ανά κατηγορία είναι η παρακάτω:

Τελικό Απόθεμα

Κατηγορία αποθεμάτων	Όμιλος 31.12.2019	Εταιρεία 31.12.2019	31.12.2018
Μηχανήματα κλιματισμού	298.606,44	298.606,44	46.923,82
Μηχανήματα επαγγελματικής ψύξης	145.093,94	145.093,94	190.426,44
Ανταλλακτικά κλιματισμού & ψύξης	283.910,84	283.910,84	239.744,20
Αναλώσιμα (ψυκτικά υγρά και λάδια)	140.763,50	140.763,50	157.051,22
Υλικά εγκαταστάσεων κλιματισμού & ψύξης	118.215,58	118.215,58	108.929,58
Σύνολο	986.590,30	986.590,30	743.075,26

7.7. Πελάτες και λοιπές εμπορικές απαιτήσεις.

Τα υπόλοιπα των Πελατών και λοιπών εμπορικών απαιτήσεων αναλύονται ως εξής :

Απαιτήσεις από πελάτες	Όμιλος 31.12.2019	Εταιρεία 31.12.2019	31.12.2018
Πελάτες χονδρικής	3.421.948,86	3.422.320,86	3.371.395,41
Πελάτες λιανικής	11.018,93	11.018,93	9.687,81
Γραμμάτια και επιταγές εισπρακτέες	596.521,56	596.521,56	167.894,38
Προκαταβολές αγοράς αποθεμάτων	43.121,75	43.121,75	18.461,25
Σύνολο	4.072.611,10	4.072.983,10	3.567.438,85
Μείον:			
Απομειώσεις απαιτήσεων	(204.461,85)	(204.461,85)	(258.514,84)
Σύνολο	3.868.149,25	3.868.521,25	3.308.924,01

Αναφορικά με τα ανωτέρω υπόλοιπα, σημειώνεται ότι, λόγω της σχετικά σταθερής βάσης πελατών με ισχυρή οικονομική θέση, ο πιστωτικός κίνδυνος της εταιρείας δεν είναι σημαντικός. Οι προβλέψεις απομειώσεως για επισφαλείς πελάτες σχηματίζονται επί συγκεκριμένων υπολοίπων πελατών τα οποία η Διοίκηση της εταιρείας θεωρεί επισφαλής ως προς την είσπραξη τους. Στις απομειώσεις απαιτήσεων συνολικού ποσού €204.461,85, κατά τη χρήση 2019, περιλαμβάνονται προβλέψεις για επισφαλείς απαιτήσεις ποσού € 182.124,52 και για αναμενόμενο πιστωτικό κίνδυνο, σύμφωνα με την εφαρμογή του Δ.Π.Χ.Α. 9 ποσού €22.337,33. Δεν υπάρχουν απαιτήσεις με ισχυρές ενδείξεις επισφάλειας για τις οποίες δεν έχουν διενεργηθεί απομειώσεις.

7.8. Λοιπές απαιτήσεις

Τα υπόλοιπα των λοιπών απαιτήσεων λοιπών αναλύονται ως εξής:

Λοιπές απαιτήσεις	Όμιλος	Εταιρεία	
	31.12.2019	31.12.2019	31.12.2018
Μεταβατικοί λογαριασμοί	184.449,65	184.449,65	286.295,24
Προσωπικό λ/σμοί προς απόδοση	534,44	534,44	1.750,38
Χρεώστες διάφοροι	168.275,20	199.994,07	225.775,20
Ελληνικό δημόσιο	94.776,50	94.776,50	127.829,55
Σύνολο	448.035,79	479.754,66	641.650,37

7.9. Ταμιακά διαθέσιμα και ισοδύναμα αυτών

Τα υπόλοιπα των Ταμιακών διαθεσίμων και ισοδυνάμων αυτών αναλύονται ως εξής:

Διαθέσιμα	Όμιλος	Εταιρεία	
	31.12.2019	31.12.2019	31.12.2018
Ταμιακά διαθέσιμα	482,93	482,93	279,27
Διαθέσιμα σε λογαριασμούς όψεως	367.988,73	267.998,73	360.076,89
Σύνολο	368.471,66	268.481,66	360.356,16

Τα ταμιακά διαθέσιμα και ισοδύναμα αυτών, αντιπροσωπεύουν μετρητά στο ταμείο της εταιρείας, τραπεζικές και καταθέσεις σε λογαριασμούς όψεως στο νόμισμα του ευρώ (€), διαθέσιμες σε πρώτη ζήτηση. Οι λογαριασμοί όψεως είναι στο σύνολό τους άτοκοι καθώς εξυπηρετούν ανάγκες εξυπηρέτησης επιταγών.

7.10. Μετοχικό κεφάλαιο

Κατωτέρω παρουσιάζεται πίνακας με τα υπόλοιπα του μετοχικού κεφαλαίου.

<u>Χρονική περίοδος</u>	<u>Μετοχικό Κεφάλαιο</u>		
	<u>Αριθμός κοινών μετοχών</u>	<u>Αξία Μετοχικού Κεφαλαίου</u>	<u>Υπέρ το Άρτιο</u>
31 Δεκεμβρίου 2018	394.850	€789.700	€0,00
31 Δεκεμβρίου 2019	394.850	€789.700	€0,00

Το σύνολο των κοινών ονομαστικών μετοχών την 31.12.2019 ανέρχεται σε 394.850 μετοχές με ονομαστική αξία €2,00 ανά μετοχή. Το μετοχικό κεφάλαιο έχει πλήρως καταβληθεί.

7.11 Λοιπά αποθεματικά & αποτελέσματα εις νέο

Τα υπόλοιπα των λοιπών αποθεματικών και του αποτελέσματος εις νέο, αναλύονται ως εξής:

<u>Όμιλος</u>	<u>Τακτικό αποθεματικό</u>	<u>Αποτελέσματα εις νέο</u>	<u>Σύνολο</u>
31η Δεκεμβρίου 2018	86.279,53	55.368,45	141.647,98
Μεταφορά κερδών σε αποθεματικό	3.500,00	(3.500,00)	0,00
Συνολικά έσοδα περιόδου	0,00	(16.769,02)	(16.769,02)
31η Δεκεμβρίου 2019	89.779,53	35.099,43	124.878,96

<u>Εταιρεία</u>	<u>Τακτικό αποθεματικό</u>	<u>Αποτελέσματα εις νέο</u>	<u>Σύνολο</u>
31η Δεκεμβρίου 2018	86.279,53	55.368,45	141.647,98
Μεταφορά κερδών σε αποθεματικό	3.500,00	(3.500,00)	0,00
Συνολικά έσοδα περιόδου	0,00	(16.156,08)	(16.156,08)
31η Δεκεμβρίου 2019	89.779,53	35.712,37	125.491,90

7.12. Προβλέψεις για παροχές στους εργαζόμενους

(α) Σύνταξη: Οι υπάλληλοι της εταιρείας καλύπτονται από συνταξιοδοτικό ταμείο υποστηριζόμενο από το Ελληνικό κράτος. Κάθε υπάλληλος απαιτείται να καταβάλει ένα ποσό του μηνιαίου μισθού του στο ταμείο, μαζί με την εταιρεία που καταβάλλει επίσης ένα ποσό. Κατά την αποχώρηση, το συνταξιοδοτικό ταμείο είναι αρμόδιο για την πληρωμή των συντάξεων των υπαλλήλων. Έτσι, η εταιρεία δεν έχει καμία νομική υποχρέωση να πληρώσει μελλοντικές παροχές στο πλαίσιο αυτού του σχεδίου. Οι εισφορές προς τα ασφαλιστικά ταμεία για την χρήση που έληξε την 31/12/2019 καταχωρήθηκαν στα αποτελέσματα χρήσης και ανήλθαν σε € 286.326,28 έναντι € 246.210,25 για τη χρήση που έληξε την 31/12/2018.

(β) Αποζημιώσεις αποχώρησης προσωπικού: Σύμφωνα με το ελληνικό εργατικό δίκαιο κάθε εργαζόμενος δικαιούται εφάπαξ αποζημίωση σε περίπτωση απολύσεως ή συνταξιοδοτήσεως. Το ποσό της αποζημιώσεως εξαρτάται από το χρόνο προϋπηρεσίας και τις αποδοχές του εργαζόμενου την ημέρα της απολύσεως ή συνταξιοδοτήσεώς του. Αν ο εργαζόμενος παραμείνει στην εταιρία μέχρι να συνταξιοδοτηθεί κανονικά, δικαιούται ποσό εφάπαξ ίσο με

το 40% της αποζημίωσης που θα έπαιρνε αν απολυόταν την ίδια μέρα. Ο ελληνικός εμπορικός νόμος, προβλέπει ότι οι εταιρίες θα πρέπει να σχηματίζουν πρόβλεψη που αφορά το σύνολο του προσωπικού και τουλάχιστον για την υποχρέωση που δημιουργείται επί αποχώρησης λόγω συνταξιοδότησεως (40% της συνολικής υποχρεώσεως).

Η εταιρεία, αναγνωρίζει ως υποχρέωση παροχών προσωπικού λόγω εξόδου από την υπηρεσία, την παρούσα αξία της νομικής δέσμευσης που έχει αναλάβει για την καταβολή εφάπαξ αποζημίωσης στο προσωπικό που αποχωρεί λόγω συνταξιοδότησης. Η σχετική υποχρέωση υπολογίστηκε κατόπιν αναλογιστικής μελέτης. Συγκεκριμένα, η σχετική μελέτη αφορούσε στην διερεύνηση και υπολογισμό των αναλογιστικών μεγεθών που απαιτούνται από τις προδιαγραφές που θέτουν τα Διεθνή Λογιστικά Πρότυπα (Δ.Λ.Π. 19) και είναι υποχρεωτικό να καταχωρηθούν στον Ισολογισμό και στην Κατάσταση Αποτελεσμάτων κάθε επιχείρησης.

Η σχετική υποχρέωση της Εταιρείας, αναλύεται ως εξής:

	Όμιλος	Εταιρεία	
	31.12.2019	31.12.2019	31.12.2018
Υποχρεώσεις ισολογισμού για			
Παροχές αποχώρησης	91.436,82	91.436,82	75.143,10
Χρεώσεις ή πιστώσεις στα αποτελέσματα για			
Παροχές αποχώρησης	10.783,65	10.783,65	(172,72)
Χρεώσεις ή πιστώσεις στη καθαρή θέση για			
Αναλογιστικά ελλείμματα	(4.781,97)	(4.781,97)	(2.377,27)

Ο αριθμός του απασχολούμενου προσωπικού στο τέλος της παρούσας χρήσης είναι 64 υπάλληλοι και εργατοτεχνίτες σε σύγκριση με 56 την προηγούμενη περίοδο.

Οι κύριες αναλογιστικές παραδοχές που χρησιμοποιήθηκαν για τους ανωτέρω λογιστικούς σκοπούς είναι οι εξής:

Οικονομικές Παραδοχές:

- Προεξοφλητικό επιτόκιο : 2%
- Μέση ετήσια μακροχρόνια αύξηση μισθολογίου που λαμβάνεται υπόψη για την αποζημίωση του Ν.2112/20 : 0,5%
- Πιθανότητα οικειωθελούς αποχώρησης προσωπικού κατ' έτος: 0%
- Πιθανότητα απολύσεων προσωπικού κατ' έτος: 0%

Δημογραφικές παραδοχές:

- Πίνακας Θνησιμότητας και ανικανότητας (EVK2000) για άνδρες και γυναίκες
- Ηλικία κανονικής συνταξιοδότησης για τους φορείς Κύριας Ασφάλισης:
Σύμφωνα με τις καταστατικές διατάξεις του Ταμείου Κύριας Ασφάλισης κάθε εργαζόμενου.

7.13. Μακροπρόθεσμες δανειακές υποχρεώσεις

Το υπόλοιπο των μακροπρόθεσμων δανειακών υποχρεώσεων αναλύεται ως εξής:

	Όμιλος 31.12.2019	Εταιρεία 31.12.2019	31.12.2018
Μακροπρόθεσμα δάνεια	954.000,00	954.000,00	278.000,00

Οι ανωτέρω μακροπρόθεσμες δανειακές υποχρεώσεις κατά την 31.12.2019 αφορούν: α) ομολογιακό δάνειο συνολικού προς αποπληρωμή ποσού €278.000,00, πληρωτέο σε έξι (6) τριμηνιαίες δόσεις με προσημείωση ακινήτου και επιτόκιο με βάση 3M Euribor πλέον περιθωρίου 2,5 μονάδων περίπου, β) μακροπρόθεσμο δάνειο για κεφάλαια κίνησης ποσού €860.000,00 δεκαετούς διάρκειας, ανοιχτό για την χρονική περίοδο 1^{ης} πενταετίας και επιτόκιο με βάση 3M Euribor πλέον περιθωρίου 4 μονάδων. Η αποπληρωμή των μακροπρόθεσμων υποχρεώσεων έχει ως εξής:

	Όμιλος - Εταιρεία	
Υπόλοιπο λήξεως Μακροπρόθεσμων δανείων	31.12.2019	31.12.2018
Βραχυπρόθεσμο τμήμα:		
Έως 1 έτος	184.000,00	229.000,00
Σύνολο Βραχυπρόθεσμου τμήματος	184.000,00	229.000,00
Μακροπρόθεσμο τμήμα:		
1 έως 2 έτη	94.000,00	184.000,00
2 έως 5 έτη	0,00	94.000,00
Άνω των 5 ετών	860.000,00	0,00
Σύνολο μακροπρόθεσμου τμήματος	954.000,00	278.000,00
Γενικό Σύνολο	1.138.000,00	507.000,00

Οι μακροπρόθεσμες υποχρεώσεις πληρωτέες την επόμενη χρήση συμπεριλαμβάνονται στο υπόλοιπο των βραχυπρόθεσμων δανείων (σημείωση 7.18)

7.14. Αναβαλλόμενες φορολογικές απαιτήσεις

Οι αναβαλλόμενες φορολογικές απαιτήσεις και υποχρεώσεις κατά την 31.12.2019 και την 31.12.2018 αναλύονται ως εξής:

	Όμιλος 31.12.2019	Εταιρεία 31.12.2019	31.12.2018
<u>Αναβαλλόμενες φορολογικές απαιτήσεις</u>			
Αναβαλλόμενες φορολογικές απαιτήσεις			
Πρόβλεψη αποζημίωσης προσωπικού	21.944,84	21.944,84	19.360,06
Πρόβλεψη επισφαλών απαιτήσεων και πιστωτικού κινδύνου	49.116,69	49.116,69	61.424,05
Αναγνώριση μισθωτικών δικαιωμάτων	299,89	299,89	0,00
Σύνολο απαιτήσεων	71.361,42	71.361,42	80.784,11

Αναβαλλόμενες φορολογικές υποχρεώσεις

Εξόδων πολυετούς απόσβεσης	2.922,12	2.922,12	3.530,90
Κτίρια	64.512,20	64.512,20	61.305,77
Σύνολο υποχρεώσεων	67.434,32	67.434,32	64.836,67
Συμψηφισμένο σύνολο	3.927,10	3.927,10	15.947,44

Οι αναβαλλόμενες φορολογικές απαιτήσεις και υποχρεώσεις συμψηφίζονται όταν υπάρχει νομικό δικαίωμα να συμψηφισθούν και όταν οι αναβαλλόμενοι φόροι εισοδήματος αφορούν την ίδια φορολογική αρχή.

7.15. Λοιπές μακροπρόθεσμες υποχρεώσεις

Το υπόλοιπο των λοιπών μακροπρόθεσμων υποχρεώσεων αφορά υποχρεώσεις από χρηματοδοτικές μισθώσεις φορτηγών αυτοκινήτων της εταιρείας:

Η ληκτότητα εξόφλησης των μακροπρόθεσμων υποχρεώσεων για την 31.12.2019 και 31.12.2018 αντίστοιχα, αναλύεται ως εξής:

Υπόλοιπο λήξεως Μακροπρόθεσμων υποχρεώσεων	Εταιρεία	
	31.12.2019	31.12.2018
Βραχυπρόθεσμο τμήμα:		
Έως 1 έτος	21.734,80	26.612,40
Σύνολο Βραχυπρόθεσμου τμήματος	21.734,80	26.612,40
Μακροπρόθεσμο τμήμα:		
1 έως 2 έτη	27.215,28	25.178,96
2 έως 5 έτη	41.874,74	38.529,22
Άνω των 5 ετών	0,00	0,00
Σύνολο μακροπρόθεσμου τμήματος	69.090,02	63.708,18
Γενικό Σύνολο	90.824,82	90.320,58

7.16. Υποχρεώσεις από μισθώσεις

Το υπόλοιπο των υποχρεώσεων από μισθώσεις αναλύεται ως εξής:

	Όμιλος	Εταιρεία	
	31.12.2019	31.12.2019	31.12.2018
Μακροπρόθεσμες υποχρεώσεις από μισθώσεις	101.687,44	101.687,44	0,00
Βραχυπρόθεσμες υποχρεώσεις από μισθώσεις	42.555,67	42.555,67	0,00
Σύνολο υποχρεώσεων από μισθώσεις	144.243,11	144.243,11	0,00

Οι ανωτέρω μακροπρόθεσμες υποχρεώσεις κατά την 31.12.2019 αφορούν υποχρεώσεις από συμβάσεις λειτουργικών μισθώσεων ακινήτων και αυτοκινήτων σημαντικής αξίας, όπως προέκυψαν από την υιοθέτηση του ΔΠΧΠ 16.

Η ληκτότητα εξόφλησης των αντίστοιχων υποχρεώσεων από δικαιώματα χρήσης περιουσιακών στοιχείων για την 31.12.2019 αναλύεται ως εξής:

	31.12.2019		
Υπόλοιπο λήξεως Υποχρέωσης χρηματοδοτικών μισθώσεων	Ακινήτων	Αυτοκινήτων	Σύνολο
Βραχυπρόθεσμο τμήμα:			
Έως 1 έτος	15.950,15	26.605,52	42.555,67
Σύνολο Βραχυπρόθεσμου τμήματος	15.950,15	26.605,52	42.555,67
Μακροπρόθεσμο τμήμα:			
1 έως 2 έτη	16.757,54	17.610,81	34.368,35
2 έως 5 έτη	40.825,11	26.493,98	67.319,09
Άνω των 5 ετών	0,00	0,00	0,00
Σύνολο μακροπρόθεσμου τμήματος	57.582,65	44.104,79	101.687,44
Γενικό Σύνολο	73.532,80	70.710,31	144.243,11

7.17. Προμηθευτές και λοιπές υποχρεώσεις

Τα υπόλοιπα των προμηθευτών και λοιπών υποχρεώσεων αναλύονται ως εξής:

	Όμιλος	Εταιρεία	
	31.12.2019	31.12.2019	31.12.2018
Προμηθευτές & πιστωτές διάφοροι	1.688.504,35	1.719.920,28	1.741.617,96
Υποχρεώσεις σε εταιρείες factoring	673.287,86	673.287,86	548.494,03
Υποσχετικές και επιταγές πληρωτέες	1.412.456,00	1.412.456,00	1.043.605,69
Αποδοχές προσωπικού πληρωτέες	64.963,73	64.963,73	8.977,87
Μεταβατικοί λογαριασμοί	26.640,12	26.640,12	111.306,35
Ασφαλιστικοί οργανισμοί	78.857,87	78.857,87	68.681,77
Υποχρεώσεις για φόρους	330.956,80	331.028,80	303.580,40
Προκαταβολές πελατών	214.214,17	214.214,17	306.778,08
Πιστωτές διάφοροι	0,00	0,00	0,00
Σύνολα	4.489.880,90	4.521.368,83	4.133.042,15

7.18. Βραχυπρόθεσμες δανειακές υποχρεώσεις

Οι βραχυπρόθεσμες δανειακές υποχρεώσεις της Εταιρείας αφορούν:

	Όμιλος 31.12.2019	Εταιρεία 31.12.2019	31.12.2018
Τραπεζικά δάνεια προς ανανέωση κάθε χρήση	986.623,11	986.623,11	1.290.954,59
Βραχυπρόθεσμο μέρος ομολογιακού δανείου	185.112,63	185.112,63	200.917,14
Βραχυπρόθεσμο μέρος μακροπρόθεσμου δανείου	0,00	0,00	45.000,00
Σύνολα	1.171.735,74	1.171.735,74	1.536.871,73

Τα μεσοσταθμικά επιτόκια των τραπεζικών δανείων που ανανεώνονται κάθε χρήση, υπολογίζονται με βάση ένα ονομαστικό επιτόκιο πλέον κάποιου περιθωρίου που διαφέρει μεταξύ των πιστωτικών ιδρυμάτων.

7.19. Πωλήσεις

Οι πωλήσεις αναλύονται ως εξής:

	Όμιλος 01.01.19 - 31.12.19	Εταιρεία 01.01.19 - 31.12.19	01.01.18 - 31.12.18
Πωλήσεις εμπορευμάτων στο εσωτερικό χονδρική	3.845.596,32	3.845.596,32	3.159.695,31
Πωλήσεις εμπορευμάτων στο εσωτερικό λιανική	8.340,51	8.340,51	0,00
Πωλήσεις εμπορευμάτων στο εξωτερικό	113.785,00	113.785,00	312.716,00
Έσοδα παροχής υπηρεσιών στο εσωτερικό χονδρική	5.705.721,25	5.705.721,25	5.150.229,48
Έσοδα παροχής υπηρεσιών στο εσωτερικό λιανική	9.381,09	9.381,09	0,00
Έσοδα παροχής υπηρεσιών εξωτερικού	2.950,00	2.950,00	1.890,00
Σύνολο	9.685.774,17	9.685.774,17	8.624.530,79

Οι πωλήσεις στην πλειονότητα τους αφορούν ενσωμάτωση αγαθού και υπηρεσίας σε δέσμη αγαθών και υπηρεσιών, η οποία ολοκληρώνεται σε μικρό χρονικό διάστημα. Κατά την ημερομηνία αναφοράς των οικονομικών καταστάσεων συνήθως δεν υφίσταται σε εξέλιξη, εκτέλεση τέτοιων συμβάσεων.

Για τις ανωτέρω πωλήσεις έχει υπολογιστεί ότι επί των τιμών των συναλλαγών που διεκπαιρέθηκαν δεν υφίστανται:

- α) ουσιώδη μεταβλητά ανταλλάγματα (π.χ. από πρόσθετες παροχές απόδοσης),
- β) χρηματοδότηση τους,
- γ) ουσιώδεις υποχρεώσεις επιστροφής χρημάτων (π.χ από ενδεχόμενες επιστροφές αγαθών),
- δ) μη χρηματικά ανταλλάγματα για την εξόφληση τους και
- ε) ανταλλάγματα πληρωτέα στον πελάτη στο μέλλον.

7.20. Άλλα έσοδα

Τα άλλα έσοδα αναλύονται ως εξής:

	Όμιλος 01.01.19 - 31.12.19	Εταιρεία	
		01.01.19 - 31.12.19	01.01.18 - 31.12.18
Ειδικές επιχορηγήσεις - επιδοτήσεις	20.712,76	20.712,76	19.051,85
Ενοίκια κτιριακών εγκαταστάσεων	1.200,00	1.500,00	1.200,00
Εισπραττόμενα έξοδα αποστολής αγαθών	42.829,00	42.829,00	141.601,25
Διάφορα έσοδα	17.275,90	17.275,90	5.394,50
Λοιπά έκτακτα και ανόργανα έσοδα	15.875,92	15.875,92	315,36
Κέρδη εκποιήσεων	499,99	499,99	799,99
Έσοδα από αχρησιμοποίητες προβλέψεις	54.052,99	54.052,99	10.000,00
Σύνολο	152.446,56	152.746,56	178.362,95

7.21. Κόστος πωληθέντων- κόστος λειτουργίας

Κατωτέρω παρατίθεται ανάλυση των κατ' είδος δαπανών και ο επιμερισμός αυτών στις λειτουργίες για τις περιόδους 01.01.19 έως 31.12.19 και 01.01.18 έως 31.12.18 αντίστοιχα.

α) Κόστος Πωληθέντων

Περιγραφή κόστους	Όμιλος 01.01.19 - 31.12.19	Εταιρεία	
		01.01.19 - 31.12.19	01.01.18 - 31.12.18
Κόστος Προσωπικού και εργοδοτικών εισφορών	946.967,58	946.967,58	823.458,25
Αμοιβές συνεργατών τεχνικών	51.999,96	51.999,96	23.229,60
Αμοιβές υπεργολάβων	2.141.635,78	2.141.635,78	1.869.559,10
Κόστος μεταφορών & ταξιδίων με ίδια ή τρίτα μέσα	347.708,53	347.708,53	363.436,66
Άλλα γενικά έξοδα	180.561,22	180.561,22	211.492,95
Κόστος χρήσης επίπλων και λοιπού εξοπλισμού	30.114,23	30.114,23	19.471,23
Κόστος απόσβεσης ιδιοκατασκευαζόμενων λογισμικών προγραμμάτων	8.399,84	8.399,84	34.158,16
Επισκευές εμπορευμάτων	210.443,48	210.443,48	59.774,13
Ενοίκια αποθηκευτικών χώρων και έξοδα αποθήκευσης	35.588,61	35.588,61	53.779,12
Κόστος αναλώσεων εμπορευμάτων	4.577.931,80	4.577.931,80	3.856.942,04
Ιδιόχρηση εμπορευμάτων	(103.032,79)	(103.032,79)	(109.467,64)
Σύνολο	8.428.318,24	8.428.318,24	7.205.833,60

β) Έξοδα διοίκησης

Περιγραφή κόστους	Όμιλος 01.01.19 - 31.12.19	Εταιρεία	
		01.01.19 - 31.12.19	01.01.18 - 31.12.18
Κόστος Προσωπικού και εργοδοτικών εισφορών	305.944,26	305.944,26	300.493,89
Αμοιβές Συμβούλων & Ελεγκτών	86.504,68	86.504,68	65.707,32
Αμοιβές μελών διοικητικού συμβουλίου	43.200,00	43.200,00	112.670,00
Άλλα γενικά έξοδα	107.770,41	107.457,47	64.563,59
Κόστος χρήσης επίπλων και λοιπού εξοπλισμού	33.550,05	33.550,05	26.750,43
Σύνολο	576.969,40	576.656,46	570.185,23

γ) Έξοδα διάθεσης

Περιγραφή κόστους	Όμιλος	Εταιρεία	
	01.01.19 - 31.12.19	01.01.19 - 31.12.19	01.01.18 - 31.12.18
Κόστος Προσωπικού και εργοδοτικών εισφορών	168.179,25	168.179,25	116.476,78
Αμοιβές τεχνικών για προωθητικές ενέργειες	194.872,00	194.872,00	190.000,00
Κόστος μεταφορών και ταξιδίων	26.253,19	26.253,19	31.733,87
Έξοδα τηλεπικοινωνιών	26.699,33	26.699,33	20.795,05
Ενοίκια, ασφάλιστρα και επισκευές μεταφορικών μέσων	15.752,85	15.752,85	51.848,75
Άλλα γενικά έξοδα (κόστος ενέργειας, υποδοχής & φιλοξενίας, έντυπα κλπ)	137.146,40	137.146,40	99.543,46
Κόστος χρήσης και δικαιώματος χρήσης κτιρίου	40.588,12	40.588,12	25.154,12
Κόστος χρήσης επίπλων και λοιπού εξοπλισμού	0,00	0,00	19.563,59
Σύνολο	609.491,14	609.491,14	555.115,62

7.22. Άλλα έξοδα

	Όμιλος	Εταιρεία	
	01.01.19 - 31.12.19	01.01.19 - 31.12.19	01.01.18 - 31.12.18
Έκτακτα και ανόργανα έξοδα	1.374,64	1.374,64	3.913,74
Έκτακτες ζημιές	328,03	328,03	0,00
Σύνολο	1.702,67	1.702,67	3.913,74

7.23. Χρηματοοικονομικά έσοδα

Παρακάτω παρατίθεται πίνακας ανάλυσης των χρηματοοικονομικών εσόδων:

	Όμιλος	Εταιρεία	
	01.01.19 - 31.12.19	01.01.19 - 31.12.19	01.01.18 - 31.12.18
Κέρδη από πώληση χρεογράφων	0,00	0,00	135,26
Λοιποί τόκοι-έσοδα	13,25	13,25	9,39
Σύνολο	13,25	13,25	144,65

7.24. Χρηματοοικονομικά έξοδα

Παρακάτω παρατίθεται πίνακας ανάλυσης των χρηματοοικονομικών εξόδων:

	Όμιλος 01.01.19 - 31.12.19	Εταιρεία 01.01.19 - 31.12.19	01.01.18 - 31.12.18
Τόκοι και έξοδα ομολογιακού δανείου	8.656,89	8.656,89	12.861,57
Τόκοι και έξοδα μακρο/σμων χορηγήσεων	3.642,86	3.642,86	6.857,85
Τόκοι και έξοδα βραχ/σμων χορηγήσεων	83.180,86	83.180,86	80.130,74
Προμήθειες Εγγυητικών Επιστολών	5.796,91	5.796,91	6.929,46
Τόκοι αποζημίωσης προσωπικού	1.607,20	1.607,20	1.506,32
Τόκοι & έξοδα εισπράξεων μέσω factoring	109.134,98	109.134,98	68.411,42
Χρηματοοικονομικό κόστος μισθώσεων	6.951,69	6.951,69	0,00
Λοιπά συναφή με τις χρημ/σεις έξοδα	2.019,75	2.019,75	3.600,00
Σύνολο	220.991,14	220.991,14	180.297,36

7.25. Φόρος Εισοδήματος

Κατωτέρω παρατίθενται πίνακας με το φόρο εισοδήματος περιόδου 01.01.19 έως 31.12.19 και περιόδου 01.01.18 έως 31.12.18.

	Όμιλος 31.12.2019	Εταιρεία 31.12.2019	31.12.2018
Φόρος εισοδήματος αποτελεσμάτων χρήσης	0,00	0,00	98.277,53
Αναβαλλόμενος φόρος χρήσης	12.748,44	12.748,44	4.100,71
Σύνολο	12.748,44	12.748,44	102.378,24

Η ανάλυση του φόρου εισοδήματος που αντιστοιχεί στα αποτελέσματα χρήσης είναι:

	Όμιλος 31.12.2019	Εταιρεία 31.12.2019	31.12.2018
Κέρδη προ φόρων βάσει Δ.Π.Χ.Α.	761,39	1.374,33	287.692,84
Φόρος υπολογισμένος με βάση τους ισχύοντες φορολογικούς συντελεστές	197,96	329,84	83.430,92
Φόροι που δεν αναγνωρίστηκαν συμψηφιζόμενοι με μεταφερόμενες φορολογικές ζημιές	(12.412,96)	(12.544,84)	0,00
Φόροι που προκύπτουν από μόνιμες διαφορές λογιστικής και φορολογικής βάσης (αναμορφώσεις)	12.215,00	12.215,00	14.846,61
Αναπροσαρμογή αναβαλλόμενων φόρων από μεταβολή συντελεστή φορολογίας εισοδήματος	(3.113,60)	(3.113,60)	0,00
Αναβαλλόμενοι φόροι από προσωρινές διαφορές λογιστικής & φορολογικής βάσης δαπανών	15.862,04	15.862,04	4.100,71
Φόροι περιόδου	12.748,44	12.748,44	102.378,24

Ο συντελεστής φόρου εισοδήματος που ισχύει επί των αποτελεσμάτων χρήσης είναι 24% για τη χρήση που έληξε την 31.12.2019 και 29% για αυτή που έληξε την 31.12.2018.

Η εταιρεία έχει ελεγθεί από τις φορολογικές αρχές ή έχει περαιώσει τις φορολογικές της δηλώσεις έως την 31.12.2009. Τις χρήσεις που έληξαν από την 31.12.2011 έως και 31.12.2019 η Εταιρεία εφαρμόζει τις διατάξεις των ΠΟΛ 1159/26.7.2011 και ΠΟΛ 1124/22.6.2015 βάσει του άρθρου 65Α του ν. 4174/2013, σχετικά με την λήψη έκθεσης φορολογικής συμμόρφωσης από Νόμιμους Ελεγκτές και ελεγκτικά γραφεία. Κατά συνέπεια ανέλεγκτη φορολογικά παρέμενε η χρήση που έληξε την 31.12.2010, για την οποία ωστόσο η εταιρεία, βάσει των άρθρων 58 & 59 του ν.4446/2016, προέβη σε τροποποιητική δήλωση εντός του έτους 2017 με βάση την οποία προέκυψε πρόσθετος φόρος €2.741,00.

Η θυγατρική εταιρεία που απορροφήθηκε με ισολογισμό μετασχηματισμού 31.12.2014 δεν έχει ελεγθεί φορολογικά από τη σύστασή της (χρήσεις 2010 έως και 2014).

Επισημαίνεται ότι εάν ληφθούν υπόψη οι διατάξεις του άρθρου 72 παράγραφος 11 του Ν.4174/2013 «Διατάξεις περί παραγραφής του δικαιώματος του Δημοσίου να κοινοποιεί φύλλα ελέγχου και πράξεις προσδιορισμού φόρου, τελών, εισφορών, προστίμων», δεν αναμένεται να προκύψουν πρόσθετοι φόροι για τις ανέλεγκτες δηλώσεις των χρήσεων από το 2010 έως και το 2013.

Ενδεχόμενες διαφορές φορολογικών ελέγχων δεν αναμένεται να έχουν σημαντική επίπτωση στα αποτελέσματα και την καθαρή θέση της εταιρείας.

Για τις χρήσεις από την 31.12.2011 έως και 31.12.2019 η μητρική Εταιρία έλαβε τη σχετική Έκθεση Φορολογικής Συμμόρφωσης, χωρίς τη διατύπωση επιφύλαξης ως προς τα φορολογικά αντικείμενα που ελέγχθησαν ενώ για τη χρήση 2019 είναι σε εξέλιξη ο έλεγχος φορολογικής συμμόρφωσης και οι τυχόν πρόσθετες φορολογικές υποχρεώσεις που ενδεχομένως να προκύψουν εκτιμάται πως δεν θα έχουν ουσιώδη επίδραση στις οικονομικές καταστάσεις.

Κατά την 31.12.2019 δεν υφίσταται υποχρέωση για τρέχοντα φόρο εισοδήματος ενώ το αντίστοιχο ποσό την προηγούμενη χρήση 2018 ανέρχονταν σε €98.277,53.

7.26. Κέρδη ανά μετοχή

Τα βασικά κέρδη ανά μετοχή υπολογίζονται με διαίρεση του κέρδους που αναλογεί στους μετόχους της εταιρείας με τον συνολικό αριθμό των κοινών μετοχών που είναι σε κυκλοφορία.

Τα αποτελέσματα ανά μετοχή αναλύονται ως εξής:

	31.12.2019	31.12.2019	31.12.2018
Κέρδη ή ζημιές που αναλογούν στους μετόχους	(11.987,05)	(11.374,11)	185.314,60
Σταθμισμένος μέσος όρος μετοχών	394.850,00	394.850,00	394.850,00
Βασικά κέρδη ή (ζημιές) ανά μετοχή	(0,0304)	(0,0288)	0,4693

7.27. Μερίσματα

Τα μερίσματα καταχωρούνται στις οικονομικές καταστάσεις του Ομίλου κατά την χρήση στην οποία εγκρίνονται από τους μετόχους των εταιρειών του Ομίλου. Για την κλειόμενη χρήση δεν προτείνονται από τα Διοικητικά Συμβούλια των Εταιρειών του Ομίλου διανομή μερισμάτων.

7.28. Ενδεχόμενες υποχρεώσειςα) Εγγυήσεις έναντι τρίτων

- Στα πλαίσια των συνήθων δραστηριοτήτων της, ο Όμιλος έχει παραχωρήσει εγγυητικές επιστολές τραπεζών σε τρίτους, που ανέρχονται την 31.12.2019 στο ποσό των €129,5 χιλ. περίπου. Επιπλέον ως εγγύηση για την καλή εκτέλεση έργων που έχει αναλάβει, έχει μεταβιβάσει ως εγγύηση σε πελάτες της, επιταγές συνολικού ποσού €141 χιλ περίπου.

- Η μητρική εταιρεία ολοκληρώνοντας ένα έργο, σε κάποιες περιπτώσεις, εγγυάται την καλή λειτουργία του για ένα έτος και αναλαμβάνει την ετήσια συντήρηση του, για χρονικό διάστημα έως 3 έτη. Επειδή τα κόστη αυτά, με βάση και τα ιστορικά στοιχεία δεν είναι σημαντικά, η εταιρεία δεν προβαίνει σε αναλυτική εκτίμηση αυτών και κατ' επέκταση σε επιβάρυνση των αποτελεσμάτων της με διενέργεια προβλέψεων. Επιπλέον με βάση τις συμβάσεις που συνάπτει με προμηθευτές της, το κόστος ανταλλακτικών σε εγγύηση, μετακυλιέται στους προμηθευτές.

- Η μητρική εταιρεία από την ημερομηνία αναφοράς των οικονομικών καταστάσεων έως την ημερομηνία έγκρισής τους, έχει παράσχει εγγυήσεις προς πιστωτικά ιδρύματα και υπέρ της θυγατρικής της, προς εξασφάλιση των απαιτήσεων τους κατά της θυγατρικής, από χορηγήσεις δανείων €1 εκ. περίπου οι οποίες εγγυήσεις αφορούν το κεφάλαιο, τόκους, τέλη, εισφορές και έξοδα, παραιτούμενη από οποιεσδήποτε ενστάσεις και ευθυνόμενη ως πρωτοφειλέτης.

β) Επένδυσης κεφαλαίου

Δεν υπάρχουν δεσμεύσεις για επένδυση κεφαλαίου που έχουν αναληφθεί και δεν έχουν εκτελεστεί κατά την 31.12.2019.

γ) Επίδικες υποχρεώσεις – απαιτήσεις

Δεν υπάρχουν επίδικες υποχρεώσεις και απαιτήσεις του Ομίλου των οποίων η ενδεχόμενη αρνητική ή θετική έκβαση θα έχει σημαντική επίπτωση στα αποτελέσματα της.

δ)Ανέλεγκτες φορολογικά χρήσεις

Η μητρική Εταιρεία έχει ελεγχθεί από τις φορολογικές αρχές ή έχει περαιώσει τις φορολογικές της δηλώσεις έως την 31.12.2009.

Τις χρήσεις που έληξαν από την 31.12.2011 έως και 31.12.2019 η μητρική Εταιρεία εφαρμόζει τις διατάξεις των ΠΟΛ 1159/26.7.2011 και ΠΟΛ 1124/22.6.2015 βάσει του άρθρου 65Α του ν. 4174/2013, σχετικά με την λήψη έκθεσης φορολογικής συμμόρφωσης από Νόμιμους Ελεγκτές και ελεγκτικά γραφεία. Κατά συνέπεια ανέλεγκτη φορολογικά παρέμενε η χρήση που έληξε την 31.12.2010, για την οποία ωστόσο η μητρική Εταιρεία, βάσει των άρθρων 58 & 59 του ν.4446/2016, προέβη σε τροποποιητική δήλωση εντός του έτους 2017 με βάση την οποία προέκυψε πρόσθετος φόρος €2.741,00.

Η πρώην θυγατρική εταιρεία που απορροφήθηκε με ισολογισμό μετασχηματισμού 31.12.2014 δεν έχει ελεγχθεί φορολογικά από τη σύστασή της για τις χρήσεις 2010 έως και 2014.

Επισημαίνεται ότι εάν ληφθούν υπόψη οι διατάξεις του άρθρου 72 παράγραφος 11 του Ν.4174/2013 «Διατάξεις περί παραγραφής του δικαιώματος του Δημοσίου να κοινοποιεί φύλλα ελέγχου και πράξεις προσδιορισμού φόρου, τελών, εισφορών, προστίμων», δεν αναμένεται να προκύψουν πρόσθετοι φόροι για τις δηλώσεις των χρήσεων 2010-2013.

Ενδεχόμενες διαφορές φορολογικών ελέγχων δεν αναμένεται να έχουν σημαντική επίπτωση στα αποτελέσματα και την καθαρή θέση του Ομίλου.

7.29. Συναλλαγές με συνδεδεμένα μέρηΕνδοομιλικές συναλλαγές

-Δεν υπάρχουν αγορές και πωλήσεις αγαθών και υπηρεσιών μεταξύ των εταιρειών του Ομίλου στην παρούσα χρήση.

-Κατά την 31.12.2019 υφίσταται υποχρέωση της θυγατρικής προς την μητρική εταιρεία €32χιλ. περίπου

Μέλη Διοίκησης & διευθυντικά στελέχη

- Δεν υπάρχουν στη δομή της Εταιρείας διευθυντικά στελέχη
- Συναλλαγές με Μέλη του Διοικητικού Συμβουλίου & συγγενείς

	Ομίλος 31.12.2019	Εταιρεία 31.12.2019	31.12.2018
Βραχυπρόθεσμες παροχές :			
Μισθοί	68.512,48	68.512,48	68.512,48
Κόστος κοινωνικής ασφάλισης	15.518,03	15.518,03	15.619,47
Πρόσθετες παροχές	58.588,89	58.588,89	67.339,07
Λοιπές συναλλαγές	53.700,00	53.700,00	54.000,00
Μακροπρόθεσμες παροχές:	Δεν υπάρχουν	Δεν υπάρχουν	Δεν υπάρχουν
Παροχές μετά την έξοδο από την υπηρεσία:			
Αποζημιώσεις σύνταξης	-	-	-
Παροχές που εξαρτώνται από την αξία των μετοχών:	Δεν υπάρχουν	Δεν υπάρχουν	Δεν υπάρχουν

Σύμφωνα με απόφαση της Τακτικής Γενικής Συνέλευσης των μετόχων της μητρικής Εταιρείας, της 5ης Σεπτεμβρίου 2019, για τη χρήση 1.1.2019 – 31.12.2019, προεγκρίθηκαν αμοιβές και μισθοί στα μέλη του Διοικητικού Συμβουλίου που έχουν αναλάβει καθήκοντα Γενικού & Οικονομικού Διευθυντή, συμπεριλαμβανομένων των νομίμων εργοδοτικών εισφορών, συνολικού ποσού έως €140 χιλ, με εξουσιοδότηση του Δ.Σ για προσαύξηση του ποσού έως 30%.

Υπάρχουν απαιτήσεις από τα μέλη του Διοικητικού Συμβουλίου και συγγενικά τους πρόσωπα συνολικού ποσού €168 χιλ. περίπου οι οποίες εμφανίζονται στα κυκλοφορούντα περιουσιακά στοιχεία, στο λογαριασμό «Λοιπές απαιτήσεις».

7.30. Γεγονότα μετά την ημερομηνία του ισολογισμού

Κατά την ημερομηνία έγκρισης των οικονομικών καταστάσεων, βρίσκεται σε εξέλιξη η πανδημία του κορωνοϊού – Covid-19. Οι συνολικές οικονομικές επιπτώσεις στα αποτελέσματα και την καθαρή θέση του Ομίλου, κατά την ημερομηνία της έγκρισης των οικονομικών καταστάσεων είναι εξαιρετικά δύσκολο να αποτιμηθούν επαρκώς καθώς ενδέχεται η πανδημία να συνεχιστεί για μεγάλο χρονικό διάστημα. Με την παραδοχή ότι δεν θα υπάρξουν νέα περιοριστικά μέτρα καθώς και ότι οποιαδήποτε ενδεχόμενη νέα έξαρση της πανδημίας δεν θα διαταράξει ουσιωδώς τις καταναλωτικές συνήθειες, ο κύκλος εργασιών θα κινηθεί στα ίδια επίπεδα με την παρούσα χρήση. Η σχετικά χαμηλή έκθεση της εταιρείας στον ξενοδοχειακό κλάδο και τον κλάδο του τουρισμού γενικά δεν δημιουργεί υπέρογκα προβλήματα πτώσης δραστηριότητας και πιστωτικών κινδύνων. Ο γενικός κλάδος των κατασκευών επηρεάζει τους ρυθμούς δραστηριότητας του Ομίλου, οπότε αναμένουμε τα στοιχεία για την γενική πορεία του κλάδου. Τα έκτακτα μέτρα ενίσχυσης των επιχειρήσεων που ελήφθησαν από την Ελληνική κυβέρνηση, εκτιμάται ότι για τον Όμιλο προσεγγίζουν τις

€70 χιλ, περίπου με συνέπεια την ισόποση ελάφρυνση των αποτελεσμάτων από λειτουργικές δαπάνες του έτους 2020. Προκειμένου να αντιμετωπίσει τον κίνδυνο της ρευστότητας και να αυξήσει το κεφάλαιο κίνησης του, ο Όμιλος έχει λάβει κρατικές ενισχύσεις συνολικού ύψους €120χιλ. ενώ βρίσκεται έχει λάβει από πιστωτικό ίδρυμα αύξηση του ορίου ανοικτής πίστωσης κατά €1 εκ. Με τα δεδομένα αυτά δεν υφίστανται οι συνθήκες εκείνες που θα μπορούσαν να δημιουργήσουν σοβαρή αμφιβολία για τη δυνατότητα συνέχισης της δραστηριότητας της μητρικής εταιρείας και του Ομίλου.

Εκτός των ήδη αναφερθέντων γεγονότων, δεν υπάρχουν μεταγενέστερα των οικονομικών καταστάσεων γεγονότα, τα οποία να αφορούν τον Όμιλο, στα οποία επιβάλλεται αναφορά από τα Διεθνή Πρότυπα Χρηματοοικονομικής Αναφοράς (Δ.Π.Χ.Α.).

8. Διαδικτυακός τόπος ανάρτησης των Εταιρικών και ενοποιημένων Οικονομικών Καταστάσεων

Οι ετήσιες οικονομικές καταστάσεις του Ομίλου, η έκθεση Ελέγχου του Ορκωτού Ελεγκτή Λογιστή και η Έκθεση διαχείρισης του Διοικητικού Συμβουλίου είναι καταχωρημένες στο διαδίκτυο στη διεύθυνση www.delphisgroup.gr

Οι ανωτέρω Οικονομικές Καταστάσεις είναι εκείνες που εγκρίθηκαν από το Διοικητικό Συμβούλιο της εταιρείας την 6η Αυγούστου 2020.

Οι υπεύθυνοι για την κατάρτιση των Οικονομικών καταστάσεων:

Η Πρόεδρος του Διοικητικού Συμβουλίου Ο Διευθύνων Σύμβουλος του Διοικητικού Συμβουλίου

Αγγελική Δασκαλοπούλου
ΑΦΜ 067264294

Ευθύμιος Δασκαλόπουλος
ΑΦΜ 107076448

Η Υπεύθυνη Λογιστηρίου

Μπίρκου Γεωργία
ΑΦΜ. 059409520
ΑΡ. ΑΔΕΙΑΣ Α΄ ΤΑΞΗΣ 0069739

Δ.ΔΑΣΚΑΛΟΠΟΥΛΟΣ ΑΝΩΝΥΜΗ ΕΜΠΟΡΙΚΗ ΕΤΑΙΡΕΙΑ ΚΛΙΜΑΤΙΣΜΟΥ
ΑΡ.Μ.Α.Ε. 18941/01ΑΤ/Β/88/100/98 ΑΡ. Γ.Ε.ΜΗ 568201000
Πελοποννήσου 2, Ν. Κηφισιά